

31/9/27

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడే సమస్య

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } ఐదవ వట్టణము 1927-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 8-వ తేదీ గురువారము } No. 134
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనంతర భారతదేశమున శుద్ధ ద్వైతము. } సంచిక ౧౩౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సుంచిమందు

గొప్పగొప్పకారితో నేలనీలము
అమృతాంజనములు పొందియున్నది
తలనొప్పులను, వాయు పోట్లు
జ్వరము, శరీరపునొప్పుల బారదోలును,
బొట్టపోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
బాధల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
కుర్రును తొలగించును.
ఈ మందును రుక్మగానీ చెమట వట్టుట
కలన కలిగించుచు దున్నదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విడతము
లో నూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు
నొప్పులకు సుంచిమందు.
మంచభాష చీటి చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నూరి ఏసా 1-కి 0-1-0
డబ్బా 1-కి రు 0-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుంచదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
8, 7 రంబు రోడ్, మద్రాసు
249, ఫ్రెంచి రోడ్, భాద్ర, బాంబాయి.

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాఠా రైల్వే కంపెనీ, (లమిటేట్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేట్ చేయబడినది)

నోటీసు

8985

హుబ్లికును ధార్ వార్ నోటీసునుల మధ్య ప్యాసంజర్ల సర్వీసు వృద్ధి జేయుట. అన్ని ప్రక్కలకు దినము 10 బండ్లు పంపించును.

1927 సెప్టెంబరు 12 వ తేదీ మంగళవారమునుండి యాక్రింద నుదహరించిన వేళలకు (హుబ్లికును ధార్ వారుకు) బండ్లు పంపించును.

వేళలు	రాత్రి	వేళలు	రాత్రి
హుబ్లికునుండి బయలుదేరుట	7 40	ధార్ వార్ నుండి బయలుదేరుట	8 39
అమర్ గత్ నుండి బయలుదేరుట	8 7	అమర్ గత్ నుండి బయలుదేరుట	8 58
ధార్ వార్ చేరుట	8 29	హుబ్లి చేరుట	9 13
	9 30		10 34
	11 30		1 30
	3 25		4 20
	5 15		6 17
	7 10		8 25
	9 46		1 49
	5 44		4 33
	7 31		6 25
	4 9		8 50
	6 7		2 5
	7 54		4 53
			6 53
			9 5

ఇదివరలో నడుపబడు సేరుగా పోవు బండ్లకంటె అధికముగా యాక్రింద నుదహరింపబడినవి నడుపబడును.

వేళలు	రాత్రి	వేళలు	రాత్రి
హుబ్లికునుండి బయలుదేరుట	2 20	ధార్ వార్ నుండి బయలుదేరుట	7 40
అమర్ గత్ నుండి బయలుదేరుట	2 41	అమర్ గత్ నుండి బయలుదేరుట	8 5
ధార్ వార్ చేరుట	3 8	హుబ్లి చేరుట	8 25
	9 18		3 13
	1 0		6 0
	9 30		10 10

49 నెంబరు బండిలో గడగ్ నుండి ధార్ వార్ కుపోవు ప్రయాణికులును, ప్రస్తుతము 50 నెంబరులో ధార్ వార్ నుండి గడగ్ నకు పోవువారును, నూతన లోకల్ సర్వీసు ఏర్పాటు కాబడిన తేదీనుండి హుబ్లివద్ద మారవలయును.

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివర కే ఆందరికిని

బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark తప్పింది, బీదగూ వాడిన మీరు విక్రియి తప్పిచెందవరని మా నిర్ణయ తాళిపాపము. (పరిధివము అడుగకకడి)

మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.
ఇవి మేలైన కస్తూరి, మంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన ముగ్ధము మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి కస్తూరి తయార
చేయబడినది. తాంబూలముతో గానీ, విడిగా గానీ ఉపయోగించవచ్చును. కలంబిగ బియ్యములు, దగ్గులు, శీతలము
అశీర్వాదులు, పేగు, కడుపుబియ్యము, కడుపుపోపు, కడుపు పడితము, ప్రక్కల ఈర్ష్య, అగ్నిహింస, ముబిగ
బలహీనత మొదలగువాటికి వైద్యుల సలహాతో ఉపయోగించును. స్త్రీలు, పసిపిల్లలు ముసలివారు మొదలగువా
రికి అమృతసహాయము. 250-800 సూత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-4-0 పొట్టులు 0-4-0 8 కి. పొట్టులు
లో సహాయ 1-8-0, 12 కి రు 2-8-0, 25 కి రు 5-8-0.

భిషగ్ రిత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రాప్తైరు.

శ్రీ సీతారామ వైద్య శాల, మైసూరు.

WANTED

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars on 2 annas stamp. Apply to: Central Telegraph School, Nai Sarak, Delhi.

ప్రశ్న

2543

భవిష్యత్తులో గురించి 5 ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయుటకు
రు. 2-0-0. కై ప్రతి ప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ఏ. డి. భిక్షులు రు. 0-4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుచోలనును తెలుపవలెను. 12/5
మామూలీ జ్యోతిషాలనుచు, లెను తగి.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సుంచిమందు

చరక చికిత్స స్థానము రు. 6

అంధత్వవ్యర్థమును పోషించి, భస్మప్రకాశిక రు. 1.
(ఇది) శాస్త్రసూత్రముల కన్యకాను, గానీ జానము

మదరాసు రాజధానిలోని సహకారోద్యమము.

సర్వసంఘటికాంశము పత్రికలో 21-1-27 సం॥ రెండవ ప్రముఖముగా వ్యాపకమున కనబడుచున్నది.

అయినను అంతర్జాతీయ సహకార దినోత్సవము 2 జూలై 1927 నెల 10, రేడియో ప్రసంగమునకు జరుపబడుచున్నది. మన సహకారములో మొదటి కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాసు మొదలగు ప్రధాన నగర రాజధానిలలో సహకార ఆశయితరపట్టాములలోను కూడా నిర్వహించబడుచు చాల సంతోషవదాయకము. మదరాసు రాజధానిలో బహుప్రాంతముల జూలై రెండవ తేదీని సహకారోద్యమమునకు పరిగణించబడి ఉపన్యాసములు, వేడుకలు జరుపబడినవి.

సహకారోద్యమముయొక్క ఆదర్శములు బహు ఉన్నవనియు, కాంతిచూపుట, పుష్పర సానుభూతి పెంపొందింపు, స్వసహాయము నెలకొల్పుట, సర్వజనసామరస్యభావము అభివృద్ధిచేయుట సహకారోద్యమముయొక్క మూలతత్వము. సహకారోద్యమము పోటీని నిరసించును. పోటీ ఎప్పుడును బలవంతముగా బలపడుచున్నది అధికారమును చేపట్టును. పోటీపక్షము లెప్పుడును బలవంతము అభివృద్ధి పరచి బలపీఠాని వివాదము చేయును. సహకార ఎక్కువగా పరిపాలనకు గాన పరిపాలన యొక్కను దీనిని నిరసించును. తొందరయు, ఆర్థికవిషయములలో సహకార రాజకీయ విషయములలో పోటీ పక్షములను వ్యతిరేకముగా చూడటము నిరంతరపరచుట జరిగింపుచున్నది. సర్వసంఘటికాంశము చేపట్టవలెనన్న యాపారాధము సమీపింపవలెనన్న పోటీలన్నిటి సహకారము పెంపొందినది. ఈగ్రహణము చేపట్టవలెనన్న యొక్కను ఎంతయో కృషిని లుపరిచియున్నది. కొలదిమంది మాత్రమే ఈఆదర్శమును గుర్తించిరి. తనప్రయత్నములు కావించబడుచున్నవి. అంతర్జాతీయ భావనలను అంతర్జాతీయ సమ్మేళనములు వివిధ పెంపొందిన సహకార గమ్యస్థానము చేరజాలము. మానవకోటిలో 5 వ వంతు గల మన భారతదేశము, పరిపాలనలో సన్న భారతదేశము, చలములోనూ, మరయులోనూ కక్షలలోను విచ్ఛిన్నమయిన భావాలదేశము సాంఘిక, రాష్ట్రీయ, కక్షలలోను గొప్పలలోను వివాదములను భారతదేశము ప్రపంచములోని ఏ యి చర్యలకంటె ఎక్కువ 'సహకారము' కోరుచున్నది. అంతర్జాతీయ సామరస్యభావము పెంపొందింపుట కృషిసల్పుచున్న కవిశ్రమము కలిగియుండు కలకత్తాలో జరిగిన అంతర్జాతీయ సహకారదినము ప్రపంచమునకు సహకారోద్యమము దిశసూచకముగా అంతర్జాతీయ తెలియజేసెను.

సహకారోద్యమము యితరదేశములలోను భారతదేశములోను ఎట్టి ఫలముచేసినదయ్యెను విమర్శింపవలసియున్నది ఇందుని సంవత్సరముల క్రితము జర్మనీ దేశములోని సహకారోద్యమము మనదేశములోని సహకారోద్యమముతో సరిపోలి గుర్తించునది తారతమ్యము తెలియగలదు. భారతదేశములో సహకారోద్యమము నెలకొల్పి యరువది వర్షములు పోయినవి. దేశములోని వివిధ ప్రాంతముల వేలకొలది సంఘములు పనిచేయుచున్నవి. జర్మనీలో స్థాపించబడిన 'రఫియే సక' పద్ధతియొకటి భారతదేశములోని సహకార పరపతి సంఘములకు స్థాపించబడినది. ఇంకొకటి జర్మనీ భరపతి సంఘములకు పుట్టినిల్లు. అందుచే మనదేశ సంఘమునకు, జర్మనీదేశ సంఘమునకు ఎక్కువ పోలికలదు. సరిపోల్చి చూచి వ్యత్యాసము తెలుసుకొనట గురిపెసాధ్యము. ఇట్లు సరిపోల్చుటకు మదరాసు రాజధానిలోని సహకార సంఘముల సంఖ్య చూచిన గురిపెసాధ్యము. లెక్కలు అందుబాటులో దొరక గలవు. 1849 లో జర్మనీ దేశములో రఫియే సక పద్ధతిపైన మొదటి సహకార సంఘము స్థాపించబడినది. రఫియే సక పద్ధతి 1905 వరకు 3 సంఘములు స్థాపించే సరికి 20 సం॥ రములు పట్టినది. 1880 నెల 10 వరకు చురుకుగా సంఘములు స్థాపించబడలేదు. 1905 సం॥ రము నాటికి 18 వేల సంఘములు స్థాపించబడినవి. మదరాసు రాజధానిలో 1923 సం॥ రము జూన్ నెల 10 వరకు రఫియే సక పద్ధతిపైన 10,000 సంఘములు స్థాపించబడినవి. జర్మనీదేశము 250000 చదరపుమైళ్ళ విస్తీర్ణము కలిగి, 6 కోట్ల జనాభాకలిగి, మదరాసు రాజధాని 142000 చదరపుమైళ్ళ విస్తీర్ణముకలిగి, 480000 జనాభాకలిగి. 1906-1926 వరకు మదరాసు రాజధానిలో స్థాపించబడిన సంఘములు 1880-1905 వరకు జర్మనీదేశములో స్థాపించబడిన సంఘముల సంఖ్యతో సమానమైనవి. మదరాసు రాజధాని అభివృద్ధియొక్క ప్రతీకరముగనుక చెప్పవచ్చును. జర్మనీ సంఘములలోని సంఖ్యలసంఖ్య 1905 సం॥ నాటికి దామాషాయాని 100 కి 68 వరకును, మదరాసు రాజధానిలో 100 కి 55 వరకులరు. భరపతి సంఘములకు పుట్టినిల్లయిన జర్మనీదేశములోని అభివృద్ధితో మదరాసు రాజధానిలో 20 సంవత్సరముల అభివృద్ధి సరిపో

ల్పించిన ఉద్యమము వ్యాపకమునకు మై అంతగ నిరూపింపబడనక్కరలేదు. 1905 సంవత్సరమునాటి సంఘములలో వ్యక్తికి 500 మార్కులు అనగా రు 350 జర్మనీదేశము సంఘములలో వాడినట్లు లెక్కలు తెలియుచున్నవి. మదరాసు రాజధాని సంఘములలో దామాషాయాని వ్యక్తికి 75 వాడినట్లు తెలుపబడుచున్నది. రెండుదేశములలోని ప్రజలదైన జీవితములో ఆదాయవ్యయములు సరిపోల్చిచూచినచో జర్మనీదేశ వాస్తవ్యుడు ఎక్కువబయ్యాయను సేతిగతులనుబట్టి వాడినట్లు కనపడును అయితే ఇంతకంటె మహత్తరమయిన వ్యత్యాసముపరిశీలించవలసి యున్నది.

జర్మనీదేశములోని సహకారసంఘములు ఆచరణలోను ఆదర్శములోను కూడిక వ్యవస్థాపనముపై ఆధారపడియున్నవి. మన సంఘములలో సానికధనమదొరకుట దుర్బలము. మనసంఘములకు కావలసినబయ్యాయంతయు నెలకొల్పబాధ్యతలలో అప్పు తీర్పులములముననే సంపాదించబడుచున్నది. పూర్వము మొదలగు సహకారవేత్తలు జర్మనీదేశపు సహకారసంఘసభ్యుల జీవితములో అద్భుతమయినమార్పు సహకారోద్యమము కలుగజేసినదని వ్రాసిరి. మాల్చిచేసుకొని జీవించెడు మాల్చివానికి సహకారోద్యమము సాధనమనిచ్చి భూస్వామిగ మార్చినదనియు వృత్తిలేక రికామిగాతిరుగు ఆసామీని మంచి వ్యాపారసునిగ మార్చినదనియు ఒక్కరయియును పెద్దఖానుండుగ చేసినదనియు వ్రాసియున్నారు. మరియు సోమరిని మంచివాటుపడువానిగా మార్చినదనియు త్రాగుబోతును దుర్వ్యసనమునండి మార్చినదనియు కల్లుఅంగళ్లు తిరుగువానికి దుర్వ్యసనము మార్చినదనియు మొదలగు విషయములు వారు గ్రంథములలో వ్రాసిరి. మరియు ఊపరితేత్రములు సస్యసమృద్ధితోను సుందరాచారములతోను తలతూగుచుండెను.

అట్టిమార్పు మనదేశములో ఎప్పుడునైనను కాండగలమా? అట్టి ఫలితము యొక్కను మనదేశములో కలుగ లేదనియు చెప్పగలము. సహకారోద్యమము మనదేశములో ప్రజాసమదాయములో ఒక్క ప్రజాసమదాయము మాత్రము కలుగజేసినది. ఇందుమాలముగ గ్రామాదులలో తక్కువ వడ్డీలేటుకు ధనము లభ్యమగుచున్నది. అయితే ఇందువలన గొన్ని అవర్ణములుగూడ నాటిల్లుచున్నవని చెప్పక తప్పదు. అనవసరముగ ఎక్కువ అప్పులపాలగుటకు ఎక్కువ వడ్డీలేటులేను. చూతమని కొందరు చెప్పుచున్నారు. గ్రామములోని సహకారసభ్యుడు సహకార సొసే సంఘమును నమ్మియుండలేదు. అతను ఇంద్రవద్దనుంచి ధనము గ్రహించుచున్నాడు ఇందు మాలమున మరింత అప్పులలో మునుగుచున్నాడు 1925-26 సంవత్సరములో ప్రచురించిన మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రేషన్ గారి నివేదిక ప్రకారము 100కి 69 అప్పులు సభ్యులపరిశీలము యొక్క అప్పులకింద బట్టువాడా చేయబడినట్లును 100కి 20 అప్పులు పాతరు యములు తీర్చుటకును 100కి 2 అప్పులు మాత్రము వివాహము వ్యాజ్యములు ఏమి త్రమున్న అప్పులన్నిటనును బ్రకటింపబడినది. ఇది అంతయు వాస్తవమే. అయితే ఎంతలాభము. అయితే మంజూరు చేయునపుడు పంచాయతీదార్లు ఋణాన్ని వాస్తవ నిధి గతులు తెలుసుకొని అప్పు యొక్క ప్రయోజనములను అరయుటలేదని ఎలరు నెరిగినదే. అనేక గ్రామాదులలో 10 సంవత్సరములనుంచి పనిచేయుచున్న సహకారసంఘములు కలవు. అయితే ఆ గ్రామప్రజల ఆర్థికఅభివృద్ధి విషయమై కాని వారలవ్యవసాయాభివృద్ధి విషయమై గాని వర్తకాభివృద్ధి విషయమైగాని ఎక్కువ ఉన్నతనిధి గావించుచున్నట్లు కనబడదు. అట్టి అభివృద్ధియే కల్గియున్నయెడల లిన్ లిత్ గో వ్యవసాయ కమిషన్ వారి ఎదుట ఋణాభివృద్ధియందేజీ జర్మనీ దేశపు సహకార పరపతి సంఘములకు ఆమాదిని స్థాపించబడిన హైందవ సహకార పరపతి సంఘములకు తారతమ్యము ఒక మాటలో చెప్పవలెనదే. అవి సజీవములయిన ప్రతిములు ఆ జీవము ఇందు నిలుపుపైనది. జీవ కళ యే లోటు. సంఘ నిబంధనలలో సహకార ఆదర్శములన్నియు ఇమడ్చబడియున్నది. అయితే ఈ ఆకారములయమాత్రము ప్రాణప్రతిష్ఠ కనబడుటలేదు. వీలనగా మాడికట్లప్రజనము సహకారోద్యమమునకు ప్రాధాన్యము. ఈదేశపుసంఘములలో ఈవిషయమే అంతగాపాటింపబడుటలేదు. సభ్యులజేర్పు కొనుటలో ఋణావర్తనము ప్రాధాన్యము. శిలముసభ్యులకు చేర్చుకొనుటలో అంతగ పాటింపబడుటలేదు. సభ్యుని అప్పు దరఖాస్తు జాగరూకతతో పరిశీలించబడుటలేదు. ఋణాన్నిపై జాబుందారు ఎట్టిబాధ్యతను తీసుకొనుటలేదు. సభ్యులను గూర్చి ఒండొరులకు పరిచయమున్నను సభ్యులలో ఒకరిపై నొకరికి ఎట్టి అరుపుకలేదు. ఇందుమాలముననే సంఘములలో జీవకళ లు ప్రయయినదని చెప్పవలసివచ్చినది.

అయితే మదరాసు రాజధానిలో అంతయు ఇట్లునే ఉన్నదని వాస్తవము చెప్పినను యీ ఇసుక ఎడ్లలో కొన్ని గుడ్డే త్రములకు పచ్చికబడుట్లు లేకపోలేదు. గోదావిరేడ్లలోని

కొంతటి ప్రాంతములో సర్ ప్రదర్శిక్ నికల్స్ గారు చెప్పినట్లు 'రఫియే సక' కనుగొనడు) అట్టి ప్రజాసేవకులు కొందరుండుట చే కొంతభుల పదముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును. ఈ ప్రాంతములో నికొన్ని సంఘములు బాంకపములు నిర్వహించుచుకాక వ్యాపకమునకరముగ ప్రజలలో నైతిక పరివర్తకము కలుగజేసినదని చెప్పవచ్చును. ఈసంవత్సరము జరిగిన సహకారమండల సభలో ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు రామచంద్రపురం తాలూకాలో గత 10 సం॥ రములనుంచి సహకారసంఘములలో రయితలు అప్పటినుకొనబడు అలవాటుపడియుండుటచే 100-కి 70 వంతులు యున్న ధనసంబంధమయిన వ్యాజ్యములు ఇప్పుడు 100 కి 5 వంతులవరకు తగ్గినవనియు 1918 సం॥ నాటికి రామచంద్రపురం మనసబుకోర్టులో 1250 దావాలుదాఖలు చేయబడియుండగా 1925 సం॥ రములో 268 దావాలుమాత్రమే దాఖలుకాబడినట్లు తెలుపబడినది. ఇదివరలో రామచంద్రపురములో వ్యాజ్యములు తెలుక రెండవకోర్టుమాదా కావలసియున్నస్థితిలో నుండగా ఇప్పుడు ఒకకోర్టునుకూడ పనిలేక కోర్టువ్యవహారప్రదేశమును హెచ్చుచేయవలసినదిగా ఆంధ్రేశన కావించబడుచున్నది. వ్యాపకాధికార్లు, వ్యాపకాదులకుండ వ్యాజ్యముల తగ్గుదలకు సహకారసంఘముల అభివృద్ధియే కారణమని ఒప్పుకున్నారు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు కొన్ని కొన్ని సంఘములు ఎట్లు ప్రజలకు పరిచయమిచ్చునో తెలియున్నారు. ఒక సంఘము తమ సామదాయ ప్రయోజనాధిలో ఒక పుష్క భాండాగారమును 2 రాత్రిపాఠశాలలను నిర్వహించుచున్నది. మరియొకసంఘము 'మేన్ల పైన్ల' జివిడెండుతోను, సభ్యుల ఇస్తుముపై, కార్యదర్శి గారి గౌరవజేతనముతోను సంఘము ఉంచుకొనబడు సుస్థిరమయిన రామచంద్రపురం రామచంద్రపురం చేసుకొనబడినది. స్కూలుభవనములు కట్టుటకు గ్రామపాఠశుధ్యము బాగుచేయుటకన్న మరి కొన్ని సంఘములలోని సామదాయక ప్రయోజనానిధి ఉపయోగింపబడుచున్నది. అక్కడక్కడ ఇట్టి ఫలము సహకారోద్యమమువల్ల చేపూరుచున్నను ప్రస్తుతము సహకారసంఘములదైన్య నిధి ఒప్పుకొనకతప్పదు. ఇందుకు తగిన ప్రతిక్రియ ఆలోచింపబడవలసియున్నది. చాలచోట్లసంఘముల పునర్నిర్మాణమునకు, వివిధ గా అభివృద్ధికోరకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. అయితే సహకారసంస్థలద్వారా గ్రామపునర్నిర్మాణము జరుపబడవలెనని చాలమంది ఒప్పుకొనుచున్నారు. గ్రామపునర్నిర్మాణముగాని దేశపునర్నిర్మాణముగాని సహకారోద్యమ ప్రతిస్థాపనమును జీవకళయొచ్చి అత్యవసరము కలుగజేసిన కాని లాభములేదు.

నరసింహదేవర నత్యనారాయణ.

ఒంగోలు తాలూకా-వ్యవసాయాభివృద్ధి గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు తాలూకాలో పులికొండ బూడ వాడనుంచి టంగుటూరు, నూరాచెడిపాలెం గ్రామములవద్ద గా పారుచు సముద్రములో వృధాగళియుచున్న 'ముసి' నదికి ప్రాజెక్టుకట్టి వ్యవసాయాభివృద్ధిచేయుటకు చాల అవకాశములు గలవు. బూడవాడ పులికొండవద్ద ప్రాజెక్టు కట్టినచో కొన్ని వేల ఎకరములు సముద్రమువైపు పల్లపుసాగుచేయుటకు వీలుగలదు. ఆ చుట్టుగ్రామములకు పెట్టపంటలగుటవలననన్నా వ్యయము లేకుండుటవలననన్నా ఈ సంవత్సరము మాతలాకా అనుభవించుచున్న ట్రాముము ఎల్లరకు తెలిసినవిషయమే. అందులో మరి టంగుటూరువైపు పంటలు తక్కువ. పై జెప్పినవిధముగ ప్రాజెక్టు కట్టిన సదరుప్రదేశము యవత్తున్నా పల్లము క్రింద సాగుబడియుండుట వీలుండును. ప్రజల ట్రామబాధతగ్గును. ఈవిషయమునుగురించి ప్రభుత్వమువారికి ప్రజల మొరబెట్టుకొనగా స్క్రీము తయారుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. త్వరలో స్క్రీము కార్యక్రమములోనికి వచ్చుటకుగాను కైతులు ఇంకను ఆందోళన సలిపి ప్రభుత్వమువారిని తొందరపరచునో ఒంగోలు తాలూకా ట్రాముము త్వరలో తగ్గ నేరదను ఉద్దేశ్యముతో టంగుటూరు గ్రామవాసు లొకసభ జరిపి ఆ చుట్టుపట్టు గ్రామములు ప్రచారముజేసి ప్రజలలో అలజడి కలిగించుటకు ప్రభుత్వమునకు కైతులు ఉద్దేశ్యమును విన్నవించుటకు ఇంకను సదరు విషయములో అనేక విధముల పాటుపడుటకును, ఒకసంఘము నేర్పాటుచేసిరి. అందుకు గుర్తులు సదరు గ్రామవాసులు భరించుదురు. శ్రీ పవిత్ర యానాది నాయకుగారు అధ్యక్షులుగా నున్నారు. అట్టి స్క్రీమువల్ల సాగుబడి కాగల ప్రదేశ గ్రామవాసులెల్లరు శ్రీ యానాది నాయకుగారి ఉద్దేశ్యముతో కేరీభవించి ఇందును గురించి తగువిధమున ప్రభుత్వమువారిని త్వర పెట్టవలెను. అభివృద్ధి కాళ్ళా మంత్రిగారును దీని విషయములో శ్రద్ధ వహించెదరుగాక.

పమిడి రంగయ్య.

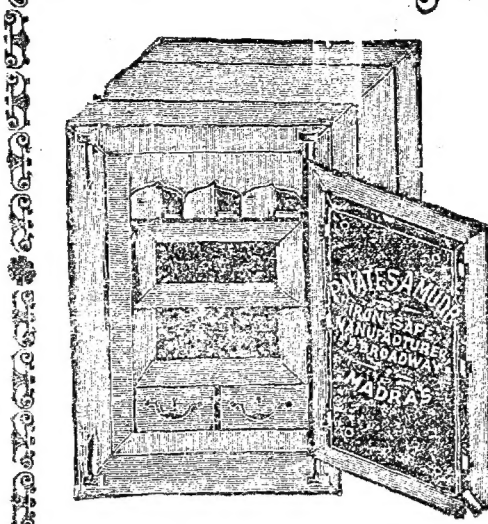
కృష్ణపంచదార యంత్రాలయము

1927 సం॥ 11 వ తేది గురువారము ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో "దేశీయపరిశ్రమభిమాని" వ్రాసిన పలకాను చదివినది. తాడేపల్లి గూడెములో ప్యాక్ కంపెనీవారు డిపో పెట్టి ప్రతిసంవత్సరము సాగునీటిను రవాణాచేయుచున్న తాటిపెల్లము యంత్రము త్రవ్వినది. ఆ పట్టుపట్టు 10 లేక 15 మైళ్లదూరములో వున్న గ్రామములలో యంత్రపెల్లము తయారగుచున్నది. కృష్ణపంచదార ప్యాక్ కంపెనీకి సాగునీటి యంత్రపెల్లము కావలసియున్నది. కలుగు నర్హతకు, భీమవరం తాలూకాలో తయారకాబడే తాటిపెల్లము తాడేపల్లి గూడెముచేర్చుట సులభము లేక నిడదవోలునకు చేర్చుట సులభమాయన విషయములన్నియు విచారించినయెడల నిడదవోలునకు వచ్చుచున్న నూతనము తాడేపల్లి గూడెముకు రానేరదనే చెప్పే హాళియు సరికాదని తోచగలదు. నిడదవోలులో ప్యాక్ కంపెనీవారు విశేషమైన సిబ్బందిపెట్టి తాటిపెల్లమును తామెక్కచే ఖరీదుచేయుచుండుటచే పెల్లపు క్రయము యితర శ్రమదారులు యెన్నియున్నను యెచ్చి దూరపు తాలూకాలనుంచి పరీక్షించి యెక్కువగా యచ్చుటకు వర్తకులు తీసుకొని వెళ్లవలసివచ్చినదనే సంగతి అందరికి తెలిసియున్న విషయమే. కాని ప్యాక్ కంపెనీ సాపిండుటకు యెక్కువగా పెల్లము అమరగలదనే యంతయు వక్కాటిచేయవలదు. అన్ని పరిస్థితులునుండి తీవ్రతను. ప్యాక్ కంపెనీలకు కట్టుబడునూ అటుతర్వాత పంచదారలోనుంచి దిగబడిన ముప్పు పాకంలో తయారు కాబడే పువ పదార్థములను తయారుచేయుటకుగాను కావలసిన బిల్డింగులు వగైరాలు నిర్మించుటకు అవసరమైన విశాలమైన ప్రదేశము తగినసలము వచ్చుకగ లభించుటయు, ఆ ప్రదేశముకు మంచినీటి వసతి అమరియుండుటయు ప్యాక్ కంపెనీ బాయిలరు కావలసిన వంటచెరుకుగాని అందుకు పువయోగించే ధాన్యపు పూకగాని సమృద్ధిగా వచ్చుకగలకు దొరుకుటయు, ప్యాక్ కంపెనీ కావలసిన కూలీలు సులభముగా తక్కువ వేతనములకు దొరుకుటయు, పంచదార, యితర పువపదార్థములు తయారుచేయుటకు కావలసిన పరికరములు అనుకూలముగా లభించుటయు మొదలగు అన్ని పరిస్థితులు పుంజేతప్ప పెల్లము విరివిగా దొరుకగలదనేయంతయు వక్కాటి చాలదు. తాడేపల్లి గూడెములో యావసతులన్నియు అమరియున్నట్లు కనపించుచున్నవి. నిడదవోలును తాడేపల్లి గూడెమునుంచి యేలూరు కొవ్వారు రహదారి కాల్యురూద సుమారు 10 మైళ్లదూరమునాత్రమే కలదు తాడేపల్లి గూడెములోని పంచదార ప్యాక్ కంపెనీవారు నిడదవోలులో ప్యాక్ కంపెనీవారివలెనే డిపో పెట్టుకొని తాటిపెల్లమును ఖరీదుచేసి సుమారు రెండువందలరూపాయలు విలువగల తమ స్వంతపడలో దినమునకు రెండు మూడు పర్యాయములు పుట్టివకటింటికి నాలుగు అజాల ఖర్చుతో తమ ప్యాక్ కంపెనీకి సరుకును చేర్చుకొనుటకు కష్టముయేమి?

ఇదిగాక తాడేపల్లి గూడెములోనున్న వర్తకపరిస్థితులు నిడదవోలులో వుండినట్లు కనపించదు. తాడేపల్లి గూడెములో ప్రస్తుతము సుమారు 15 పెద్దపెద్ద ధాన్యపు ప్యాక్ కంపెనీలు కలవు. వాటికి నిత్యము కావలసిన 10 లేక 15 వేల ధాన్యపు బస్తాలు అమ్ముటకున్నా, ఆ మిల్లులలో తయారు అయ్యే పువపువలయును పచ్చి బియ్యము ఖరీదుచేయుటకుగాను పైద్రాబారు మొదలగు నైజాం వర్తకులను రాజధానిలో నున్న అన్ని కోస్తాలవర్తకులను భీమవరము, నర్సాపురము, తణుకు, ఆమలాపురము వగైరా తాలూకాల నాలు వర్తకులను తాడేపల్లి గూడెములో ప్రతినిత్యము చాలా మందిని చూడగలము. నాలువర్తకులలో చాలాభాగము ప్యాక్ కంపెనీవారికి పెల్లము యెక్కువగా అమ్మేకారున్నా కోస్తా వర్తకులలో పంచదారను ఖరీదుచేసేవారున్నా విశేషమందియున్నారు. నిడదవోలులో పెల్లము అమ్మే మూడు నాలుగు మాసములలో తప్ప తక్కినమాసములలో అచ్చట యితర వ్యాపారులు లేనందున యేలాటి వర్తకులు కనపించరు. అనాది నీడముగా ఖ్యాతిచెందిన లక్ష్మీనారాయణులు నిలువగల పెండ్లి పాడునంతను తాడేపల్లి గూడెముకు నూతనముగా మార్చిన కారణముచేత తాడేపల్లి గూడెముయొక్క వ్యాపారప్రాముఖ్యత రెట్టింపు అయినదని చెప్పుటకు సందేహమేమి?

స్వదేశభిమాని.

నర నము దృఢమైనది నమ్మకమైనది

ఇప్పటికే సర్వప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదినవలె తలపబడినవారివద్ద అమ్ముకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సుఫలం చేయబడినవి. (1429)
పి. న తే శ మొ ద లి యార్,
ఇనుప పెట్టెలు చేయువారు
(ప్రాప్రైటరు, 69, బ్రాండ్లీ, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్స్.
ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్స్
అయితే ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రై నుమిల్లుకు కావలసిన సిలిండర్లు, సాఫ్ట్ గున్లు నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్పి శిఫ్ట్, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతరువాత చేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బతులు వ్రాయబడును.

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూజీ నిచ్చెదము.

మావద్ద వలంకము లోలాకులు, దుడ్డులు, తావులు, బంగారు మెడచేయినలు, మొలతాడులు. టంజన్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదినవలె నిల్వసములకు వ్రాయుడు. 4169
ప్రాప్రైటరు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యదాదరి, శనగపాటి కోటయ్య అంబు బ్రదర్స్.
ది ఆంధ్ర జ్యాయలతి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ
కాన్టాక్టు: బెజవాడ. 1249 (3) 1597 బ్రాంచి: 210 చైవాజూరు స్టోర్ మద్రాసు.

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.
వర్తకునికి లాభకరమైనది స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది
హార్ క్యూల్చు నైకిల్లు పలురంగులలో తయారు చేయబడినది.
(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది, అమితముగా తయారగుటచే చొకగా విక్రయించుటకు వీలైనది) 611
వేరునందు బరిమునందు
హార్ క్యూల్చు హార్ క్యూల్చు
1-కి ధర రు 83 లు మాత్రమే
ఎఱుపు, ఆకువచ్చు, నివ్వరంగు, ఊదా అన్నిరంగులు కలిసినరంగు మొదలగువాటిలో గలవు.
Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. శాస్త్రోక్తంబు వెల రు. 8-4-0 లు.
తన ప్రదీపిక ఇంగ్లీషు శబ్దనిఘంటువులోని శబ్దములయందు యూహాని ఆయుర్వేదధానములగుటచే. ఈ 1-కి రు. 500 శిష్యులకు భద్రముగా కూడ గలవు. శాస్త్రోక్తంబు వెల రు. 8-0-0
2454-1323 రు ద్ది సో డి రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

జ్యోతిష విద్యా ప్రకాశిక.

(3 వ భాగము భావఫలాభ్యాసము)

80, 40 ప్రాచీన జ్యోతిష గ్రంథములయొక్క అనుభవ రహస్యవిషయములను దీనియందు చేర్చి ద్వారకభావఫలములను సంపూర్ణముగా వ్రాసియున్నాను. దీనియందు తాత్పర్యసహితముగా సుమారు 2 వేల శ్లోకములును 400 పేజీలును గలవు. ఇది పండితులను మెప్పించును. ఫలవిషయములో నిట్టి గ్రంథము దొరుకుదురదనము. దీనిఖరీదు రు 4 లు యాగ్రంథము వచ్చునీ యెడల దీనికి 10 రెట్లుఖరీదు వాడునుచేయుదును. 15 సెప్టెంబరు లోపుగా యాగ్రంథము వెలువడును. గనుక ఈలోపుగా ముంగుసామ్మ్య సంపెను వారికి రు 3 లకి రు 1 లును, అటు మిమ్మిగు రు 4 లకు రెట్లుఖరీదు దొరకదు. సుపాంశాలకు రు 2 వేల నుదాహరణవారు రు 2 లును, రెడికటరు రు 3 లును, వెంటనే పంపిణీచేసిపూర్తి కము సెప్టెంబరు 15 వ తారీఖునకు తప్పక చేరవలెను. యాగ్రంథము చదివినచో ఫలవిషయములో ఏ యితర జ్యోతిష పుస్తకమును సమీప నక్కరలేదని రు 1 గా నమ్మవలెను.
గోపాలపురం, }
కొత్తపేట పోస్టు, }
తూర్పుగోదావరి జిల్లా. }
ఆత్మ వెంకటేశ్వరస్వామి,
జ్యోతిషకళాపాఠశాల.

మెరిబగు

బల్లిగార్ అడ్రసు “శిల్పగుడు” 3358

చిత్తూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారి రాశి,

సెప్టెంబరు 6:—నిన్నటికినము సాయంత్రం 5. 30 గంటలకు డాక్టరు వరదప్పవాయడంగారి బాలికాపాఠశాలావ రణములో నొక బహిరంగసభ సమావేశపరచబడెను. సభకు పు రణములను, యితరుల నగు శ్రీశ్రీకల విశేషముగవచ్చియుండి రి. ఆవచ్చినవారిలో శ్రీయుతులు రావుబహదూరు బొల్లిని మనుస్వామినాయడంగారు (యం. యల్. సి) సి. ఆర్. రా గుండ్రాగారు, ఆర్ వెంకటరెడ్డిగారు, జె. కృష్ణరావుగారు, ఐ. కేశవగిరిరావుగారు— తమిళులు:—సి. వెంకట్రామయ్యగారు, సి. జి. బయరామయ్యగారు, సి. ముద్రామయ్యగారు, సి. రాజగోపాలాచారిగారు (తిరుపతి) టి కె. వీరా చారిగారు, యం. బలరామయ్యగారు మున్నగు ప్రముఖులు గల రు. శ్రీయుతులు ఇ. వెంగళరావుగారు అధ్యక్షులుగ నుపవా దింపబడి ఆమోదింపబడిన యనంతరము శ్రీవారు యధ్యక్ష సానమును స్వీకరించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు ఆంధ్రోద్యమమును గూర్చి ప్రచార మొనర్చుటకై చిత్తూరున కే తెంచినట్టియు, ఆంధ్రమహాజన సభా సాయుధసంఘకార్యదర్శియు, నాటియుపన్యాసకులు నగు శ్రీయుతులు వద్దారి అన్నపూర్ణయ్యగారిని సభవారి కెరుకపఱచుచు, భాషాప్రయత్న రప్త్ర విభజననూత్రముననుసరించి మ ద్రాసురాష్ట్రమునుండి ఆంధ్రమండలమును విభజించి ఆంధ్రరా ష్ట్రమును నిర్మింపవలసినదనియు, అందు చిత్తూరును శేర్పల్లెను నదత్యంతావశ్యకమైనదనియు జెప్పియు శ్రీయుతు లన్నపూర్ణయ్యగారిని యుపన్యాసించిరి.

అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆంధ్రమహాసభల చరిత్రనుగూర్చి యు, ఆంధ్రమండల లావశ్యకతను గూర్చియు విపులముగ నుమా రొక గంటకాల ము ప న వ్యసించిరి. ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ కేంద్రస్థలమును గూర్చి తమకు వ్యక్తిపరముగ నెట్టి జోక్యమును లేదనియు, బెజవాడలోకన్న అసంతృప్తమున నుండట ముంచిదనియు, ఇద్దానికి ఆంధ్రులందఱను అంగీకరించి నచో ద త్రమండలవాసులును చిత్తూరి యాంధ్రులును వీరియొడ క్రేమ విశ్వాసములను చదులకవకాశము గలుగుననియు జెప్పిరి. తుంగభద్ర ప్రాంతస్థులగుంచి వీరు విపులముగ చర్చించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు ఖర్చులు మన కంత భాగము లుగావనిరి. చిత్తూరు ఆంధ్రమహాజనసభకు ఆహ్వా సంఘాధ్యక్షులుగానుండిన శ్రీయుతులు మనుస్వామినాయడంగారి గం భీశోపన్యాసమున వినినప్పటినుండియే వీరి కాంక్షాభిమానము హెచ్చుచుండెడిగ నెల్లడించిరి. పిమ్మట శ్రీ వారు మనుస్వా మినాయడంగారి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసమును జదువుట కు పత్రమింపగా ఒకానొక తమిళనీరుడు “వారిప్పుడు అభి ప్రాయమును మార్చుకొనిరి గాన దానిని జనువపనిలేదు” అని బల్కిరి. వెంటనే శ్రీ వాయడంగారు “లేదు. చదువవచ్చును” అనిరి. మనుస్వామినాయడంగారి నండగాగ్గొని ఆంధ్ర రా ష్ట్రోద్యమమున కంతరాయము గల్గించవలెనని వచ్చి యీ త మిళనీరులకు ఆకాభంగముగలిగినది శ్రీ వాయడంగారు మొ గమోటుమిక్తై తమ అభిప్రాయమునకు విగతముగజేయువారు గాదనియు, ఆంధ్రోద్యమముపట్లను, ఆంధ్రం ప్త్ర నిర్మాణము పట్లను, వారు గుముఖులై యున్నారనియు ఆనాడు అచట కిని తెలిసినది. ఈ సమయము దుపన్యాసకులు చిత్తూరు మండలమెల్లు నిర్మింపవలసినదయు సభికులకు జ్ఞాపకమునకు తెచ్చిరి. ఈ సన్యాసకులు చిత్తూరు నాంధ్రరాష్ట్రమును శేర్పల్లెను యావశ్యకత జనసంఖ్యచేతను, నైసర్గికముచేతను ఒప్పి యున్నదనినది, చిత్తూరియాంధ్రుల తమిళజిల్లాయందు జేరుట కనుమతించుం ిమని ప్రశ్నించి విరమించిరి.

పిమ్మట శ్రీయుతులు మనుస్వామి నాయడంగారు కరితాశధ్యనుం చెలరేగ లేచి తాము ఆంధ్రోద్యమముపట్లను ఆం ధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముపట్లను ఆదినుండియు గుముఖులమై యు న్నామనియు భాషాప్రయత్న రప్త్ర విభజన మత్యంత సమం జనమనియు నుడివిరి. ఈ త్రసర్కారులవారికన్న ద త్రమండల మువారన్ని వీధముల వెకబడియున్నారనియు వీరను వారను కిలసియుండుట పాపగదరియు చెప్పిరి. ఆంధ్రం ప్త్ర పేర్కొనిన తుంగభద్రనీరును పనిజగదరియు ద త్రమండలములు చిత్తూ రు చెంగల్మట్టులోని ఉత్త భాగమునచేరి యొకరాష్ట్రముగ శేర్పల్లెనుచో ఆస్థిమవుని జరుగుననియు వదించిరి రాజును హింద్రపురవాసులు విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థలమును మార్చగో ట్టపెంట్టుకోవలసియుననియు వారు అనంతపురమున కైనను

మార్చవలెనని గోరుట హృదయపూర్వకముగ గాదనియు ద త్ర మండలవాసులకును బెజవాడవాసులకును విభేదములకు గల్గించి కేంద్రస్థలమున రాజసూక్తిశేర్పల్లె బృన్వపన్నగమనియు దాని ని ద త్రమండలవాసులుగాని చిత్తూరివాసులుగాని యెట్టిభిమ యు జెందమాడవలయు ఉపదేశమునంగిరి. ఆంధ్రజిల్లాలను రెం డురాష్ట్రములుగ విభజించుట కభ్యంతరమేమో యెరుగగోరి. ఆంధ్రులు ద త్రమండలవాసుల శ్రేయస్కరముగోరుచో వారు పిరియువ్యమముపట్ల నానుభూతి జూపవలయుననిరి దీనికివారం గీకరించినచో ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు తాము ముందు అందో శనసల్పదమనిరి అట్ల ఆంధ్రులు ద త్రమండలవాసులను చిత్తూరి వాసులును తమతో లసియించవలెనని కోరినచో వీరికి అన్నివిధా లచేతను ఉత్తరసర్కారుల ఆంధ్రులయెదుర వాధాపడకుం డునట్లు సౌకర్యముల నేర్పించుచేసినచో వారితో జేరుటకు తమ కెట్టి యభ్యంతరములేదనిరి. స్వరాజ్యవాదులు రెప్పునట్లు మనకు స్వరాజ్యముమాపుమేదూరములో నుండిచో స్వరాజ్యము వచ్చినతం వ్రత మనమేల యాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు పాలు పడరాడద! ఇప్పుడు స్వరాజ్యసంపాదనమేదా మన నిష్పి యుంచుచున్నది, అని ఇప్పుడు ద త్రమండల వాసులెల్ల యు చిత్తూరివాసులయొక్కయు శ్రేయోదాయములకు కొం వెలసినదగ ఉత్తరాంధ్రులను ప్రారించిరి.

పిమ్మట అన్నపూర్ణయ్యగారు బహుచెప్పుచు తమ సంచారకాలముందు తెలిసకొనన దక్షిణ జిల్లాయందు యవి శ్వాసమును, యసంపృప్తిని ఆంధ్రనాయకులకు, ఆంధ్రుల కిను, దెల్పినచి ప్ర టించివును సభులు విశేషోత్సాహ మును ప్రకటించిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారు అంతిపు మున అక్టోబరుమాసమున జమిల ఆంధ్రసభలవచ్చి మీ యొప్పిం ములను అచ్చుల తెలిపి అంతితో నిమింపక తిరిగిదిక్కు పరేను కృషి నల్పవలసినదిగ గోరిరి.

తర్వాత అధ్యక్షులు అంత్యోపన్యాసముతోను అధ్యక్షుని వందనములతోను రాత్రి 8 గంటలకు సభ జయప్రముగ ముగిసినది.

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 7:—కమ్యూన్స్ ప్ట్ర ప్రాంటు గారున్న వై. యం. సి. ఎ థివనకువారమును సోదాచేసి బాలీ నువారు “ఇండియా నైవోకరిత్రము” నకల్లను ఎత్తుని పొయిరి. (ఫీ చెను)

బకోడా, సెప్టెంబరు 7:—పాలీసువారి సోదాయున వెనుక 800 మంది కాల్కిసుల సమ్యుట్టెరి. సంసాన పాసితో దాలో దోరణిదని పాలీసువా రుమున్నారు (ఫీ చెను)

సన్ లైట్ సబ్బు

ఒక దఫా వాడిచూడుడు. గుడ్డను ఉతుకుటకు దీనంత సుభమైన సబ్బు మరేదియు లేదు. ఇది మిక్కిలి మిత వ్యయమైనది. ఏలననగా మీ ఉడుపులు దీర్గ కాలమువరకు మన్ననట్లు చేయును. ఇది త్వరలోను, సుభముగాను, ఇంపుగానుండును. (ర)

LEVER BROTHERS LTD., PORT SUNLIGHT, ENGLAND

నాగపురకొట్లాటలు - 19 మరణములు

నాగపురము, సెప్టెంబరు 7:—వి దంతలు ప్రబులము న్నను శాంతియుతముగనే నాతావిరామున్నది. మిల్లులుమాయ బడియేయున్నవి. నిన్న మరణించిన నలుగురితో 19 నరుమరణిం చిరి. నాపులు కొలదిగ తెరువబడినవి. గవర్నరు, తంబిగార్లు కొన్ని స్థలములచూచిరి. (ఫీ చెను)

కడచిన 50 సంవత్సరముల

క్రిందట నుంచి

(ప్రపంచమండలము కిల్లలను నగ్గరివారా కొలెను.)

చాంబర్లెను కాఫ్ రెమిడి

నే యువయోగింనుచున్నాను గొంతులోని, చక్కని గి.తన, రాత్రి విచ్చి దిద్దును, కింక నామిమలను, నిలు బులను అభివృద్ధినిండ అయోగిరలను దున్వృత్తమునా మీ దలను విమ వాయువులమలోను గామందా కావమిను.

సంతోషముగా నేవింపవచ్చును. విమ వారితినుంపన దినుసులెవ్వియు యిందు చేయుంపలేను.

చాంబర్లెను దగ్గు నివారిని

(ప్రపంచమండలము చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతినించిన ది వ్యేవగము. అది కొత్తదికాదు, అది తగ్గుక గుమిచ్చును. CHAMBERLAIN MEDICINE Co., Des Moines, Iowa U. S. A. మత్తుపదార్థము లిందులో కలయును.)

మహావార్త

తపాలా ప్రకటన:— దక్షిణాఫ్రికాకు రవాణాకు
తపాలు 11-9-27 సాయంత్రము 6-25 గంటలవరకు జనరలుపో
స్టాఫ్ కు అందుకోబడును.

మద్రాసు లేబరు యూనియను:— పెరంబూరు
బొత్తున్నట్టి బి. శివరావుగారు శేపు 9 తేదీ సాయంత్రము 5-
45 గంటలకు ఉపన్యసించును.

జగన్నాథ భక్తసభ-సభ్యులు:— 9-9-27 శుక్ర
వారం సాయంత్రము 4-15 గంటలకు శ్రీమన్ శ్రీరంగం శత
గోపాలచారియరుగారు దక్షిణాఫ్రికా కథాకాలక్షేపము జరి
పెడరు.

తిరువళ్ళిక్కేణి సంగీతసభ:— 1 నెల రు వెంక
టాచలంబెట్టిపిళ్ళి తిరువళ్ళిక్కేణిలో బిడారం కృష్ణప్ప (మైనూ
రు) గాత్రం, చౌదప్ప (మైనూరు) ఫిడేలు, పాలపూటసుబ్బ
య్యర వృన్దం. ప్రైవేటు డ్యేరి 9-9-27 శుక్రవారం సాయం
కాలం 4 గంటలకు జరుగును.

రాకపోకలు:— టౌన్ షిండుగారు (పంజాబుకిమిష
నరుగారు) సహకారపరపతి కమిటీయొక్క ప్రెసిడెంటుగా
మద్రాసు గవర్నమెంటువారిచే నియమింపబడిరి. వీరు నేటి
ఉదయం మద్రాసువచ్చిరి.

ఏ. ఏ. విఠ్ఠలగారు వారిభార్యగారు తూర్పు కోస్తా
తనిఫ్ చేసి తిరి వచ్చిరి.

ఉచిత కాలక్షేపము:— చింతాద్రిపేట స్వామినా
యకనుపిళ్ళిలోని 104 నెంబరు ఇంటిలో శ్రీమన్ మంజోజీరా
వు భాగవతరంగుడు పండరితేత్ర మాహాత్మ్యము అనుకాలక్షేప
మును యీ నెల 11 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు
జరిపెడరు.

ఇక్లే భక్తవిజయ కథాకాలక్షేపము లివట ప్రతిఆదివా
రు సాయంత్రం 4 గంటలకు జరుగుచుండును.

పటాలపు అధికారులను చంపుట

విజయనగరములోనున్న ఈస్టుకోస్తా (తూర్పుకోస్తా)
స్పెషలు పటాలములోని హవల్దారుయొక్క ఉద్యోగము తనకు
యివ్వలేదను యీర్ష్యచేత క్రిందియుద్వోగి యగు అసిస్టెంటు
ఆర్మ్యరకు తనపై అధికారములో నున్న హవల్దారును తుపాకీ
సన్నితో పొడిచెను. తన పటాలపు అధికారియగు పీటర్సను
గారిని తుపాకీతో కాల్చెను. ఈహత్యలకు తాను విచారింప
బడి చంపబడునని యెంచి తానుకూడ తుపాకీ కాల్చుకొని
చచ్చెను.

సన్నీపోటు తగిలిన హవల్దారు చనిపోయెను. హంతకుడు
కూడా చనిపోయెను. పటాలపు అధికారియగు పీటర్సనుగారు
మాత్రము చావు తప్పించుకొని ఆస్పత్రిలో స్వస్థత నొందు
చున్నారు.

బారావాఫత్

వార్తాపత్రికలకు సెలవుదినము

శేపు బారావాఫత్ పండుగ యగుటచే మద్రాసులోని
వార్తాపత్రికా కార్యాలయములు మాయపలసినదని ఆబ్దుల్
హమీదుఖానుగారు (కాసరపల్లియలు) నగరమందలి పత్రికాధి
పతుల నందరిని కోరిరి. ఇందుకు కనుగుణముగా ఆంధ్రప్రత్తి
కా కార్యాలయముగూడ శేపు మూయుబడును.

శేపు భారాళమైన కుళాయి నీటి నష్ట

మహమ్మదుప్రవక్త జన్మదినోత్సవమును జరిపెడి మహా
మృషియ భక్తుల పాకర్లార్థము శేపు భారాళముగా కుళాయి
నీటిని సప్తమియచేయవలసినది కార్పొరేషను ఇంజనీరుగారికి
ఆబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు వ్రాసిరి. ఇంజనీరు గారందల కంగీ
కరించిరి.

మదరాసు ఆంధ్రనాటకసభ

మహాత్ముడు విచ్చేయుట

వైభవవారు నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు మదరాసు
ఎస్ససేడు థియేటరులో పీష్వీ నారాయణరావువధయును
వరవిక్రయమును ప్రదర్శించిరి. పీష్వీ నారాయణరావువధ
యన్నపుడు నుమేర్ సింగు పాత్రధారియై జగద్విఖ్యాతిగన్న
యా ఈవని లక్ష్మణస్వామిగారు స్వరగాయ రాకపోరు. అలక్ష్మ
ణస్వామిగారితోపాటే ఈనాటకమును ఆంధ్రనాటక రంగమున
యస్తమించెను కాబోలునని యెంచుచుండ లక్ష్మణస్వామిగారికి
ముందే ఈ నాటకమునందలి ముఖ్యపాత్రయగు ఘమేరుసింగు
పాత్రను ధరించి మెప్పించిన మధ్యశ్రీ వెదురుమాడి శేషగిరి
రావు పంతులుగారు చిరకాలమునకు వయసారగుచున్న సహ
యమున ఏకాదశి ప్రభావరాయయ్యను నిన్న ఘమేరుసింగు పాత్ర
నుధరించి హిందీయందు వాగ్ధిని గురిపించి తమపాత్రను అప్ర
తీయముగ నొప్పించుట క్లాఫుసీయము. గాంధీమహాత్ముడు పరి
వారమున్ను విచ్చేసి నాటకమును దిలకించియుండిరి. ఈనారా
యణరావు వధయందు తక్కిన పాత్రధారులును తమ పాత్రలను
చక్కగ పోషించి హిందీనాటకరచయి చూపించిరి. బందరునం
దలి శేషనంద్ థియేటర్ మున్నగు నాటకరంగపెనీలవారు హిం
దీలో నాటకములాడిన పూర్వపుకోజలను జ్ఞప్తికివచ్చిరి. వర
విక్రయ నాటకములో వెదురుమాడి శేషగిరిరావుగారు లింగ
రాజు పాత్రనుధరించి లింగరాజుపాత్రకు వన్నె దెచ్చిరి. పురు
షోత్తమరావు పంతులు శేషధారి సత్యనారాయణగారు జ్వర
పీడితులయ్యు తమపాత్రను చక్కగనడించిరి. తక్కుంగల పా
త్రధారులును తమతమ పాత్రలను యథాశక్తి పోషించి నాటక
విజయమునకు తోడ్పడిరి. నారాయణరావువధ మగియుచు
వరవిక్రయము ప్రారంభమగుసంధిలో గాంధీమహాత్ముడు విచ్చేసి
నుమా రరంగంకాలము నాటకవిలోకనమున గడపిరి. గాంధీ
మహాత్ముడు సన్మానింపబడి ఈనాటకసభవారందరియైన కొలది
ద్రవ్యమునుగ్రహించి నాటకకాల వదలిపోవునప్పు డిషిగునాతి
నుపన్యసించిరి. దీనిని గోపాలకృష్ణరావుగారు తజ్జుమాచేసి
సభికులకు జెప్పచువచ్చిరి.

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

నాటకసభాధ్యక్షులగు న్యా|| ముత్తై వెంకటసుబ్బా
రావుగారు జ్వరపీడితులై ప్రదర్శనమునకు రాజాలకుండుటచే
కార్యదర్శి బి. వి. గోపాలకృష్ణరావుగారు మహాత్మునాహ్వానిం
చి ఖడ్గరునిధికి ధనమును సమర్పించిరి. కమిషనరు వెంకట
నారాయణనాయుడుగారు మహాత్ముని పుష్పమాలాలంకృతునిగ
జేసిరి.

మహాత్ముడు

ఇట్లు ప్రసంగించెను:— మీ యధ్యక్షుడు జ్వరపీడి
తులై రాజాలకుండుటకు మీ విచారమునందు నేను పాల్గొనుచు
న్నాను. వారికి త్వరలో ఆరోగ్యము కుదురుగాక. ఖడ్గరునిధికి
మీరు సాకర్పించిన ద్రవ్యమునకు వందనములు, నటు లందరును
ఖడ్గరు ధరించినందులకు సంతసము. జాతీయపరిణామమందు
నాటక మెట్టిస్థానము నాక్రమించునో నేనెరుంగజాలను. అనేక
సంవత్సరములకు నేను నాటక ప్రదర్శన ములకు వెళ్లు
చుండుటలేదు. కాని నేచేపట్టిన ఖడ్గరు ఉద్యమమునకు ధనస
హాయముచేసెదమని నన్ను ప్రభుపెట్టిన నాటకసంఘములవారు
తాము గావించుకృషి అత్యంతవిమలమైనదిగా కళాభివృ
ద్ధిని జాతీయపునర్నిర్మామనకు నుద్దేశింపబడినదని చెప్పి
యుండుటచే నేను వారితో వాకర్షింపబడితిని. కాని యీ విష
యమునందలి గుణగుణములను నేను విమర్శింపజూతుటలేదు.
నేను మీకొరకు ప్రదర్శింపబడిన యీ నాటకము మన యెల్ల
రకు ఒకనీటిని బోధించుచున్నది. దుర్గరసురు యీ కన్యాకు
ల్ల, వ ర వి క్ర య వి ధా న ము లు దే శ మం
దె చ్చుట నున్న ను సంఘమును అపవిత్రముగ
నొనర్చుచున్నది. దేశముం దన్ని ప్రాంతములందును యీదురాచార
ము ప్రబలియున్నదని నేను నమ్ముచున్నాను. నేడీ నాటకము
ను కాంచినవారు తమతనయులను ఎన్నటికిని అమ్మినేయ సమ్య
థింపమును దృఢశిల్పముతో ఇండ్ల కేగదని ఆశించుచున్నా
ను. అటులైనచో నేను యీ ప్రదర్శనమునకు నారాక సాఫల్య
ము చెందును. నాటకములకు యెన్నటికిని ఏ హేతువుచేసయిన
ను నెడలరాదని నేను నియమము నేర్పరచుకొనియుంటిని. ఖ
డ్గరు ఉద్యమమునకు కొంత ధన మొసంగిన మాత్రమున
అట్టి నియమ భంగమునకు ఓ దా ర్శకు లుగ జాలదు.
పండిత తారానాథుగారి ప్రార్థనపై బెంగళూరులో నేను నా
టకమును చూచివచ్చినపిదప నాకపరిచితుడగు ఒకప్రముఖు

నుండి నాకొక లేఖవచ్చెను. అతను అమెచూరు నట్లుండే. నాట
క రచయితయే. అమెచూరు సంఘములను, నాటకమే వృత్తి
గా గలవారికి భేదమును గమనింపరాదని హెచ్చరింపు అందు
వ్రాసిరి. ముఖ్యము యీ యుత్తరములందలి విషయములను
వివరముగ జెప్పుటకు నాకు అవకాశముగాని శక్తిగాని యుండిన
సంతసించియుండును. కాని భారతదేశమందలి నాటకరంగ
మును సంస్కరించి జాతీయాభివృద్ధికి దానిని వినియోగింప
సమకట్టిన మిత్రులకు నే జేయు
నూచనయేమనగా యీ ప్రదర్శనములందు పాల్గొనువారికి యీ
ప్రదర్శనములు అపాయకరములూ కావాయను విషయమును
అత్యపరీక్ష గావించుకొని కనుగొనవలెనని కూచించుచున్నా
ను. నాటకములకిగడి ప్రజలపైనను నటకులపైనను సామాన్య
ముగ ప్రదర్శనములవలని లాభాలాభములనుగూర్చి జెప్పుటకు
నాకు చిరుతప్రాయమునందలి యనుభవములు తప్ప జేరాధార
ములులేవు. ఈ సాంఘిక పునర్నిర్మామనందు పాల్గొను
చున్న సుప్రసిద్ధులగు మిత్రుల ఉద్యమమును విమర్శించుటకు
తగిన సాధనసంపత్తి నాకడ లేదు. నన్ను యీవిషయములో
నింకను తెలిసికొనగా చూపరిగ గ్రహించవలెననికోరుచున్నాను.

గాంధీగారు వెడలిన పిమ్మట రాత్రి 10-30 గంటలవరకు
నాటకము జరిగెను.

నీలు విగ్రహనిర్మాలనము

గౌరవగ్రామము 22 తేదీన నీలువిగ్రహ నిర్మాలనార్థము
నల్లి విగ్రహమునకు హానికలుగజేసిన సత్యాగ్రహుల బిడ్డరు
1 లక్ష్మయ్యనాయుడు (చిత్తూరునివాసి) 2 కాంతిమతినాథన్
(తిరునల్వేలినివాసి) నేడు పిళ్ళెప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు గారిచే
విచారింపబడిరి. విచారణయంతయును రహస్యముగా జరిగినది.
ప్రేక్షకులుగాని వార్తాపత్రికాప్రతినిధులుగాని విచారణసమయ
మందు లోనికి రానీయబడలేదు. కాంతిమతినాథన్ బాటుడు.
ఇతనివయస్సు 18 సంవత్సరములు మాత్రమే.

కాంతిమతినాథన్ యొక్క పీరాటోవవాక్యములు

“నీవు చేసినపనికి నీవుపశ్చాత్తాపపడుచుంటివా యని
మాజిస్ట్రేటుగారు కాంతిమతినాథన్ గారి నడిగిరి. నేనుపశ్చాత్తా
పము నొందుటలేదు. నీలువిగ్రహయెడల విగ్రహముకు పూర్తి
గా ధ్వంసము చేసియుండుదుగదాయని పశ్చాత్తాపము నొందు
చున్నాను. నేను జైలులోనుండి తిరిగివచ్చినకర్మగృహుడ
యీ విగ్రహము చట నేయుండుట తబట్టించినచో
తిరిగి విగ్రహాని యాధుల నమునకే పూను
కొనెదను. నన్నేవిధముగా శిక్షించుట మీకు ఉత్తమము తో
చునో ఆ ప్రకారమే చేయవచ్చును-అని ఆ బాలవీరోడు బదులు
చెప్పెనని తెలియుచున్నది.

ఇతనిని చెంగల్పట్టలోని బాల్యనేరముల సంస్కరణాల
యములో 4 సం॥రము లుంచవలయునని మాజిస్ట్రేటుగారు శిక్ష
విధించిరి.

ఈశిక్ష విధింపబడినందులకు కాంతిమతినాథన్ గారి
ముఖమునందు కాంత్యుత్సాహములు కన్పించెను.

లక్ష్మయ్యనాయుడుగారు మాత్రము తాము చేసినపనికి
పశ్చాత్తాపపడుచున్నా మని చెప్పి తుమాపా కోరిరి. అందు
వలన వీరు తమ సత్యవ్రతనకు పూచీరడుటకై రు 500 తాము
స్వయముగా ధరావతు కట్టవలయుననియు మరియిద్దరు ఘరానా
మునుష్యులు చెరి యొక్క రు 50 లు ధరావతు యిచ్చునట్లు
చేయవలయు ననియు తీర్పు చెప్పిరి. అందులకు లక్ష్మయ్య
నాయుడుగారు అంగీకరించిరి.

పడయాచిగారికి శిక్ష

నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నం ఆరణ్యకాబసిన పడయాచి
గారికి శిక్ష నేడు విధింపబడినది. 4 దినములకెందట సత్యాగ్ర
హముపూని నీలువిగ్రహమునద్దకు వచ్చిన తల్లికూతుండలలో అం
గాళమ్యాళుగా రొకరు కలరు. అమెయొక్క భర్తయే యీ
పడయాచిగారు.

వీరికి రి వారములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది. రు 50 లు
జరిమానాయును జరిమానా చెల్లించనిచో 1 వారము విడిచిపెట్ట
వనభవింపవలయును. వీరి సత్యవ్రతనకు 1 సం॥ర కాలము హా
మిగా రెండు పూచీలు చెరి యొక రు. 50 లకు ఇవ్వవలెనని
విధించిరి.

కోయంబత్తూరు, నెట్టెంబరు రి:— మిల్లులు తెరవబడే
ను. అధికారులు చక్కగ కాన్యాను చేసిరిగాని లాభము లేక
పోయెను. కొలదిమంది మాత్రములోని పోయిరిగాని ఏమా
ము పని జరుగలేదు.

(ప్రత్యేక)

“రాట్నము - దరిద్రనారాయణుడు”

పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థులకు మహాత్మాని దివ్యసందేశము

బాల్య వివాహములు — బాల విలంతువులు

విద్యార్థుల దురభ్యాసములు

పచ్చయప్ప శ్రీకృష్ణానంద హిందూమతాంతరాల జేర్చుకొనుడు

గాఢినహత్తుడు నిన్నటిదినము పచ్చయప్పకళాశాల విద్యార్థుల సమక్షమున గావించిన ఉపన్యాసశేషము నిన్నటి భద్రవాదు ఈదిగవప్రకటితము. రాట్నమునగూర్చి ప్రథమమున మాటాడి బాల్యవివాహములు బాలవిలంతువులగుర్చి ప్రసంగించుచు ఇంకను ఇట్లు చెప్పిరి.

మహాత్ముడు

“బాలవిలంతువులగుర్చి నే జెప్పినదంతయును బాల భార్యలకుగూడ వర్తించును.

వివాహవయోనిర్ణయము

16 సంల వయస్సులోబడిన బాలికల నుద్వాహమాడ కందునంతవరకైనను మీరు ఇంద్రియనిగ్రహము గలిగియుండవలెను. నాకు అధికారముండినచో 16 సంలగాక 20 సంల వివాహమునకు బాలికకు కనీసపునయస్సుగ ఏర్పరచెదను. భారతదేశమందు 20 సంలవరకు అవివాహితలైయుండుట అసాధ్యముగాదు. మనబాచరు మనబాలిక లింతటి అల్పవయస్సునందువివాహమాడవలెనవచ్చుటకు మనమే బాధ్యులముగాని మనదేశ కీర్తి ఘనీకులుగాజాలవు ఎందువలన ననగా 20 సంలవరకు అవివాహితలైన బాలికలు సీతామహాదేవివలె నిర్మలచిత్తై సమగ్రలంక చాక్రితులైయున్నవారి నే నెరుంగుదును. వారు బాహ్యంతరముల జరుగునంతభయమున చలంపక తమవచిత్రతన సరక్షించుకొనగలరు. కాని మనసాచర్యము మనసంభాషణలు మొదలగునవియు మనల నిట్టి హింసితపాల్చేసినవి

“నేను బ్రాహ్మణుడను. 16 సంల వయస్సుకు లోబడిన బ్రాహ్మణబాలికలు వివాహమాడుటకు లభింపవు. అని కొందరువిద్యార్థులు నాకు తెల్పిరి. బ్రాహ్మణబాలికలకు 18, 12, 10 సంవత్సరములలోపుననే పెండ్లిండు చేసెదరు. అటులైనచో బ్రాహ్మణమునకు నే జెప్పినదేమన బ్రాహ్మణసంఘమును విడుము. నీ యింద్రియములను విశేషరహితముగావేసి 16 సంల వరకైనను అవివాహితగానిబాలిక లభింపదేని నీయష్టమవచ్చిన బాలికను పెండ్లాడుము. హిందవుల భగవానుడు అట్టిబాలుని తమించునని నమ్మును. కాని అభగవంతుడే 12 సంల బాలికనుగూడు బాలుని తమింపజాలడు.

నిజమగు విద్య

మీ హృదయములు నిర్మలముగ లేక మీ యింద్రియములను నిగ్రహించుకొనజాలక, పశుత్వమును పొడకుండియు “మేము విద్యను బడయుచున్నా”మనియె మీరు తలంచుచున్నారు. అది విద్యగాదు. ప్రాచీనహిందూవిద్యాసంస్థ సత్స్వభావముగల విద్యార్థులను తయారు జేయవలెను సత్స్వభావములేని విద్య ఏమి విద్య? ఇట్టి ప్రాథమికపరిత్రేక లేని సత్స్వభావమేమి? కొన్ని సమయములం దీవిషయముల నెల్ల తలపోయుచుండిన వాలో నేను కడువిచారముకొంది రహస్యముగ్గ ఈశ్వరునిసమక్షమున “భగవానుడా! నే నీ ప్రపంచమున జీవింపవలెనని నీసంకల్పమైనచో ఈవిషయాలనెల్ల మీ కాంచునట్లు నే నెవపు తండ్రీ! దేశమునందలి విద్యాధికులు పాల్గునుచున్న విషయములు,” అని మొరిలిడెదను.

“నిజమగు బ్రాహ్మణమతమును పూజింతును”

బ్రాహ్మణమతమును నే పూజింతును. వర్ణశ్రేణి భర్తయును నే నెల్లపుడు బలపరచితిని. కాని అప్పులైతను, బాల్యవైధియమును, ముగ్గుపచ్చలారని బాలికలను ముడిగట్టు బ్రాహ్మణమతము దుస్సహము. అయ్యది బ్రాహ్మణ మతాభావమేగాని బ్రాహ్మణమతము గాదు. అందు బ్రాహ్మణేషణ్ణాన మొంత మాత్రమునలేదు వేదముల యధార్థనిర్వచనములేదు. బ్రాహ్మణమత మన నిట్టిదిగాదు

ఈ నావాక్యములు మీవ్యాసంతర శిష్యుల కేరసలయునని నేగోరుచున్నాను. మీహృదయములకు నే విజ్ఞప్తజేయుచున్నాను గాని మీహేతువాదయిదిగి గాదు.

టీకాఫీలకు బానిసలు గారాదు

కల్లికోటయం దొక ఉపాధ్యాయుడు నా కిటీవల నొక శిశువానెను. అందు నేను విద్యార్థులకు కాఫీ, టీ, పాగ్రాగులు టమెరలగువాని నిషేధించుమని బోధింపవలసినదిగ గోరితిని. నిజముగ నాకట్టి ధైర్యములేదు. మీరు త్రాగి నీ తేనీరు గాదు నిజముగ అపాయమును గావించునట్టిది. దానిని పుచ్చుకొనునప్పటి మనోవర్తనయే. ఈవస్త్రపులు లభించెడి దుకాణములే నిజముగ బోనులు. మన జీవితమును నిలుపుటకు కాఫీ అశ్యవసరమైనచో సరియే కాని కాఫీ అట్టి ఆశ్చర్యములలో నొకటిగాదు. దినమునకు 10 కప్పులు కాఫీ పుచ్చుకొనగలవారిని నే నెరుంగుదును. మీ యారోగ్యమునకుగాని మీచదువుకుగాని అది ఆవశ్యకమా? నిద్రలేక మేల్కొనియుండుటకు ఈపానీయ మావశ్యకమైనచో మేల్కొనియుండుటకు నిద్రపొందు. పరింపవలసినకాలమంతయు వృథాపుచ్చి మీయారోగ్యమును, బుద్ధిని కించిజేయునట్లు రాత్రులందు మేల్కొంచి చదువబోకడు. వివాహసభారతీయ విద్యార్థులు చదివినపద్ధతి ఇదిగాదు. ఈ టీ, కాఫీలకు మనము బానిసలము గారాదు. నేడు, టీ, కాఫీ త్రాగువారిలో ఆత్మధిక సంఖ్యాకులు కాఫీ, టీలకు బానిసలని నేను రుజువుజేయుగలను.

చుట్టలు, సిగరెట్లతో ఏవిద్యార్థిమైనను తనవీటిని పొగ గొట్టుముగజేసి మాల్సవముగ జేయుట నాకెంతయు ఆశ్చర్యమును. మీరు లెక్కలుజేసినచో ఈచుట్టలు, సిగరెట్లపై ఎంతవ్యయముచున్నదో తెలిసికొనవలెదురు. నేను విదేశీచుట్టలను కాల్యము. మదరాసు చుట్టలను కాల్యమున యొకకుగ్రవాడు నాకు తెల్పెను. హిందూదేశమునందైనన, ఆమెరికాయందైనన చెడు పదార్థమెచ్చుట తయారైనను ఒక్కటియే. చుట్టలు, సిగరెట్లు ఇచ్చుట తయారుచేయబడుచున్నవని వివరంతయు విచారించుచున్నాను. ఈచుట్ట, సిగరెట్లపరిశ్రమ మనదేశీయపరిశ్రమ గాని కడు ఇది చాల విస్తారముగ పరిశ్రమయని నే నెరుంగుదును. ఈ పరిశ్రమవలన వేలకొలదిప్రజలు ధనమును గడించుచున్నారు. కాని ఈచుట్ట సిగరెట్లపరిశ్రమ దేశారిష్టు పడమని నమ్ముదు. సిగరెట్లయందు కొంతవల్లముగలదుగాము గలదు. ఆపదార్థము మీదేశములందు ప్రవేశించిన సిగరెట్లను మీరు విసర్జింపజాలరు. సిగరెట్లను త్రాగుటకై కింగ్స్ లీగారి వాక్యములను ప్రమాణములగ జెప్పకడు. ఆవాక్యములు కింగ్స్ లీగారికి పరికించుచునేమోగాని భారతీయులకెవరికినిగాని నిష్ప్రయోజనకరములు. మీరీదురభ్యాసముల వదలిన ఎంతయోధనము విగులును. టాల్ స్టాయిగారు సిగరెట్లు త్రాగి నడివారు. వారి యనుభవమునుంచి పొగబీల్చుట, త్రాగుట ఎంతటిచేటును గలుగజేయునో వ్రాసియుండిరి. త్రాగుడుకంటెను చుట్ట, సిగరెట్లుగాల్చుటయే ప్రమాదకరమని వారు వ్రాసిరి.

హిందీభాష నభ్యసించువుడు.

చట్టాదేశమందు నివసించు మీరు హిందీభాష నభ్యసించెదరని నమ్మకముతో ఉత్తరహిందూస్థానివాసులు లక్ష రూప్యములను వెచ్చించి యీ ప్రరమంగ హిందీప్రచారసంఘమును స్థాపించిరి. కొంత యభిన్నాభి జరిగినదన్నమాట నిజమే. కాని జగములనంత జరుగలేదు. హిందీభాష అంగ భాషలో పదవంతయిన కఠినముగాదు. అంగ భాష నభ్యసించుటకు పది పదునైగు సంవత్సరములు గడని అందును ప్రావీణ్యమును బయలుబాలనిచో హిందీభాషను ఒక్కసంవత్సరములో బాగుగ నభ్యసించవచ్చును. ఎట్టివ్యయము లేకయే ఆగునాసములలో హిందీ మీకు నేర్పగల ఉపాధ్యాయులు గలరు. చట్టా హిందూదేశమందలి విద్యార్థులకు నేను నాయొక్క నచ్చిరాని హిందీ భాషతో నే మాట్లాడ అభిలషించును. విదేశభాషలో మాట్లాడవలసినవచ్చుట మిక్కిలి విచారకరము.

భగవద్గీతాపఠనము

మీరు హిందూప్రతిస్థాపనవిద్యాలయమునందు చదువుచున్నామని చెప్పితిరి. మీలోనెందరు భగవద్గీతను పఠించితిరో చేరులెప్పుడు. (ఒక్కరు) ఒక్కరేనా? మీ కళాశాలాధ్యక్షుని

సైనను, మీ ఉపాధ్యాయులపైనను అభిశంసనీర్వాసమును గావించుచున్నాను. (నవ్వు) ఈకళాశాల ధర్మకర్తలచే యిది చెండితలుగా వర్తించును. హిందూ విద్యాలయమందు ప్రతి విద్యార్థియు భగవద్గీతను అర్థముతో సహా పఠించియుండవలెనని నేను తలంచెదను. మహమ్మదీయ విద్యార్థులుగూడ చదువ జరిసి యున్నది.

పచ్చయప్పకళాశాల పంచములు

మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు యీ విద్యాసంస్థయందు ప్రవేశములేదు. (ఒకరు-పంచములకుగూడలేదు.) : ఏమిది. పంచములు మహమ్మదీయులు అన్ని సంఘములవారును యీవిద్యాసంస్థయందు చేర్చుకొనబడవలయునని మీధర్మకర్తలకు నేను విజ్ఞప్తి గావించుచున్నాను. హిందూ సంస్థ అయినంతమాత్రమున మహమ్మదీయులు గాని పంచములు గాని చేర్చుకొనబడకుండుటకు నాకెట్టి కారణముగపడదు. పంచముడును హిందూ సంఘమునందు చేరినవాడే. వారికి యీ కళాశాలయందు ప్రవేశము లేనిచో యీ సంస్థను హిందూసంస్థ యని పిలుచుటకు హక్కులేదు. నే నీ విషయము తెలిసికొనినందుకు మిక్కిలి చింతించుచున్నాను. ప్రథమమున వివతుల్యములగ కన్పించు వస్తువులే ఆంత్యమున అమృతోపమానములగును. ఎల్లప్పుడును నాదేశీయులకు ఆదిని అమృతసమానముగ కన్పించు వస్తువులే ఒకసంగడి భాగ్యము నాకు కలుగుటలేదు. ధర్మకర్తలును, ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థులును తమ అభిప్రాయములను ఎంత త్వరలో మార్చుకొని హిందూమతేతరులకు ప్రవేశము యెంతవేగముగ గలుగజేసిన అంతయందెది. పాశ్చాత్య వ్యామోహముచేగాని సంపూర్ణభ్రాష్ట్యమైనైగాని నే నీవిజ్ఞప్తి గావించుటలేదు వేదముల విశ్వసించు సనాతనహిందువుడనను నమ్మకముతోడనే యీవిజ్ఞప్తి గావించుచున్నాను. నేజేయు విజ్ఞప్తి సహృదయముతో అంగీకరింపబడుగాకయని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

కళాశాలాధ్యక్షులకు చిన్నపిల్లలపిల్లెగారు మాట్లాడుచు కళాశాలకుందు హిందూమతేతరుల చేర్చుకొను ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవనియు యీవిషయము హైకోర్టునందున్నదనియు దెలిసి మహాత్మునకు వందనము లర్పించిరి.

మహాత్ముడు:— మిక్కిలిసంతోషము. సభముగి వెను.

దేవాలయముల: నృత్యములు

రంగనామకులు బి. లి. కె. (అక్కుపర్లు)

(2)

స్త్రీలు నృత్యము జేయుచుండుటవలన, దేవునికి సరియగు సన్మానము జగురుటకుమారు, అపకారము జగురుచున్నదని మనము గ్రహించుటమేలు. పెండ్లాడినస్త్రీలు, నృత్యమొనర్చుట మనదేశమునలేదు. కాన, నృత్యమొనర్చుకల్గిస్త్రీలు కన్యలైయుండుటగత్యము. మాతంగులవలె, దేవదాసీలుగా, కన్యలైస్త్రీలు వ్యభిచారవృత్తియందు పోచ్చుటావ్యక్తకరమైన విషయముకాదు. ఇంతకాలమువరకు, మనబోగమువారి స్త్రీలలో ప్రధానభాగము, వ్యభిచార వృత్తిద్వారా లాభముచొంద జూచుచుండుట మన చరిత్రనిగ్ధమే.

కొలదికాలమునుండి, బోగమువారిమగ్గ, సాంఘిక సంస్కారాభిలాష హెచ్చై, తమస్వసంఘ పునరుద్ధరణకై తన కార్యములజేయు సత్సహము బయల్పెదవలెనది. వారి ప్రప్రథమవిధి వారిబాతికి తీరరాని యవమానము చెచ్చు వ్యభిచారవృత్తిమాన్యు కాని, ఆధికుముగ, బోగ జనకోపాధి వారికున్న నేకాని, ఈ బోగరంగముగా జగురు వ్యభిచారమును మార్చుటకు పిలుచెను. వ్యభిచారములనే వచ్చి రుసుముకంటె, కాశ్యత పరంపరగా, కొలదిసేవలే హెచ్చు యాదాయమిచ్చు దేవాలయ మాన్యములు, ఈ కులస్త్రీలనున్నవి. అమాన్యములు, ఈస్త్రీల పేర నన్నంతకాలము, వారికి చురొకవృత్తిని, ఈ సేవకోపాధి పీడి, తీసికొనుటకు యిష్టముండును సుకరముకాదు. అల్లప్పు ఈజీవనోపాధి నొక్కమారు తీసినేయవలెనుకారు.

మాన్యముల దీసినేసి, వ్యభిచారమును మానునాచ్చి ప్రస్తుతపు కన్యలలో హెచ్చుమందికి జీవనము జరుగుట దుష్టమును. వారిని పెండ్లాడువారుండరు. అటులకాక, ప్రస్తుతపుమాన్యముల, ఈస్త్రీలు, వారి పెండ్లాడుభర్తలు, అనుభవించునటులను, అభర్తలే భజనపాఠీలుగా నేర్పడి, స్వామివారికి సేవ చేయునట్లు నేర్పరచిన, బోగపులమువారికి, సాంఘిక సుర్యదభిక్షును, జీవనోపాధిభిక్షును, నాగరిక తాభిక్షును కల్పించినవారమగుదుము.

భారత శాసనసభ

నూలుపై దిగుమతియ్యకము విధియవిల్లు
ఆమోదింపబడుట

బి. ఎన్. రైల్వే కార్మికుల తగ్గింపులు

నీనా, సెప్టెంబరు 7:—భారతశాసనసభయందు నీనా ఎన్. ఎం. జోషిగారికి ప్రభుత్వముగ పోర్టుగారు యిట్లు చెలిపిరి. బి. ఎన్. రైల్వే కార్మికుల తగ్గింపులలో కొన్ని మాత్రమే రూపులు గావించుచే 12000 మందికార్మికులలో 2000 మందిని తొలగించుట కవకాశము కలిగెను. ముందుగానే పనివడలు కొనగోరువారికి కొన్ని సదుపాయములు చేయబడనని అధికారులు ప్రకటించిరి. తగినంతమంది వెడలిపోకున్నచో కొంతవారు బలవంతముగ వెడలబడెదరు. సెప్టెంబరు 6 తేదీవరకు విచ్చిక్కుమగ రాజీనామానిచ్చుట కవకాశ మొసంగబడెను. ఇది వరకు 178 పనివాండ్లను పంపిణీచేసి కొన్ని యావిజయము కా ర్మికులసంఘమువారికి చెలియజేయుట మంచిదని తలచి ఏజెన్సీ గారంతటోనా పీ తమయొద్దేయును కార్మికులసంఘమున కెరుకపరచిరి. వెడలిపోవుచున్నవారిలో కొందరు 15 ఏండ్ల సర్వీసువారుగూడగలరు.

అధ్యక్ష మొలకల తీర్మానము చర్చకురాలేదు

బి. ఎన్. రైల్వే అధికారులు ఖర్చులకు వక్కాదింపునండి 2 వేలమందిని వెంటనే తొలగించుటనుకూర్చియు వర్కు-సాపు లలో జరుగుపని వేరుగకంపెనీలలో జేయుచుకొని వరదలబాధ నొందుచున్న యాజ్ఞాల్లో యంతమందిని పనినుండి తొలగించుటనుకూర్చియు అతిప్రాముఖ్య విషయముగట్టచే వెంటనే చర్చింపవలెను. నోటిసుఅందినట్లు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. కాని రైల్వే అధికారులు యావిజయ మెప్పుడు ప్రకటించి రనగా ఆగస్టు 15 అని ఆచార్యగారు చెప్పిరి. అయినచో యివరకే యావిజయము చర్చపడేదని యుండెనని సర్ జార్జి కీసీగారనిరి. అధ్యక్షుడు యిదిచాలముఖ్యమైన విషయమని అంగీకరించిరిగాని వెంటనే చర్చింపవలసిన అగత్యము లేదనిరి.

నూలుపన్ను చట్టము

పిమ్మట నూలుపన్ను చట్టమునుకూర్చి చర్చజరిగెను. షాజాబు రహమత్లాగారు నియోగిగారి యభిప్రాయములను విమర్శించిరి. జాపానుపాటి యెక్కువగనున్నదిగాన బొంబాయి మిల్లులకు రక్షణమొసంగట యవసరము. ప్రభుత్వమువారు టారిఫ్నుగొద్దు శిఫారుసుల ఆమోదింపక చాల చిక్కులలో పైట్టిరి. ఇప్పుడైనను చేతిమిగ్గులు పరిశ్రమలకు యిట్లుండి కలుగుననిరి.

వజ్రుగం చెట్టిగారు వెల్లెక్కుమిషీలో ఆధిక సంఖ్యాకుల రిపోర్టును సంతకము చేసిన మీదట మిల్లులను బలపరచుచు మాట్లాడిరి. మితకనూలుపై పన్ను విధింపమని టారిఫ్ బోర్డువారు శిఫారుజేయలేదు. కాని ప్రతినియాయకుల సంతకము మొసంగవలసిన అవసరము రాగలవరి. అట్టి యవసరమే వచ్చెను. ఒక పరిశ్రమ సంతకముకొరకు పన్ను వేసినచో తప్పక వేరొక పరిశ్రమకు చెబ్బతగును. చేతిమిగ్గుల పరిశ్రమ 80 కోట్లు ఆర్థిం చుచున్నది. ఈ పన్నుంతయు దానిపైనే పడినను 12 లక్షలకు మించియుండదు దాని రాబడియీ యీ పన్నెంత?

పెరుమాళు నాయుడు:—పరిశ్రమను చంపుట కది చాలదా?

చెట్టిగారు:—మిమ్ము నన్ను చంపుచుగాని పరిశ్రమను చంపద. టారిఫ్ బోర్డు శిఫారుసులను ఆములుజరుపక కొంతపూర్వము గట్టుకొనిరి. ఎవరైనా రీతబట్టుచు నిరాకరించి పూర్తిగ పూర్వాయగట్టుకొందురు.

అల్లాంజుగారు (నువరాను) తమ ప్రథమ ఉపన్యాసమునందు బిల్లు నెదుర్చుచు చేతిమిగ్గుల పరిశ్రమకు ఒక దమ్మిడి పన్నును కలిగినను బిల్లు సంగీకరింపరాదనిరి.

బైట్లమగారు

యిట్లు చెప్పిరి:—నియోగిగారి సవరణ బలపరచుట చే బిల్లును నిరాకరించుచున్నాను. జమ్నాదాసు మెహతా మున్నగువారు వాదము ఇండియాను ప్రతినియాయకుల లాండ్లను నకనుహలముగ నున్నది వారల్లే యుద్దేశించిరా? ఈమాత్రపు సంతకము యెవరికని? యింక నెక్కువ సంతకముయొసంగుట కసలే వీలండదు. టారిఫ్ బోర్డువారి రెండు విధము లగు రిపోర్టులను గమనించి, జాపానుపాటిమండి సంతకించుటకై మితకనూలుపై యింక పన్ను విధించుట మంచిదని ప్రభుత్వమువారు చలించిరి.

గజ్జులగారు తీర్మానము బిల్లు నదిర్చిరి. బొంబాయి తప్ప యితరేకాన్పర్చియు యాబిల్లు నామోదింపదనిరి. బిల్లును అన్ని రాష్ట్రములలో ప్రజాభిప్రాయము తెలిసికొనుటకై ప్రకటించ

వలెనని కోరిరి. బెంగాలులో చేతిమిగ్గులకు చాలకష్టము వచ్చుననిరి.

కీకాభాయి ప్రేమచంద్రగారు (బొంబాయి) బిల్లు పరిశ్రమ చాల యిబ్బందులలో నున్నదికాన దయగల్గి యాబిల్లు నామోదింపవలెనని సభవారిని కోరిరి. జాపాను పాటియెక్కువ గ నున్నదనిరి. కార్మికుల విషయమున యిదివరకు మామూళ్లు పనికిరావు. కాన సంతకము యవసరము. కొందరు దీన్ని సామ్రాజ్యసంరక్షణయనవచ్చును. కాని అంత మాత్రమున భయపడ నవసరములేదు. ప్రస్తుతములనుకూర్చున (బిటిషువారికి మనవిల్లులను పోటిలేదుగాన దానిపై పన్ను విధింపవసరములేదనిరి.

ఎం. కె. ఆచార్యగారు బిల్లు నెదుర్చుచు విజేతప్రస్తుతులపై నెక్కువ పన్ను విధింపవలెననిరి. బైట్లమగారు, ప్రభుత్వమువారు విచారణపథముల నియమించి వారి శిఫారుసుల సంగీకరింపవలెనుటలో నర్థమేమిది. యంతయులపై పన్ను తగ్గించుట ఇంగ్లాండులో తమనుచేయువారి మేలుకొరకా ఇండియను మిల్లుపరిశ్రమసంరక్షణకా? స్థానిక ప్రభుత్వము లీవిషయమున యేమిజేస్తేనో తెలిసికొనుటకు ఆచార్యగారు నుండున యాదర్శ నిమిత్తయవలెనను నియోగిగారి సవరణను బలపరచుచున్నాననిరి.

దివాను చతునులాలుగారు తమకు ప్రతిపరిశ్రమపై నెట్టి ఆభిమానములేదనిరి. బొంబాయి మిల్లు అధికారులు మంచికోలాలో నూటికి 178 చొప్పున లాభము పంచుకొనుచున్నారని. ఆలాభములో కొంతభాగమును పరిశ్రమ యభివృద్ధికిల నుపయోగింపరాదు. పరిశ్రమకు సంతకముగావలసినచో కార్మికుల సంతకించుకొనవలెను. కాని కొనువారిని హింసింపరాదు. ఈపరిశ్రమ ఆరాత్రి పువర్ణముపై నడచుచున్నది జాతీయపరిశ్రమ కాదు. కావున బిల్లు సంగీకరింపరాదని జెప్పిరి. (దీర్ఘ హర్షధ్వనులు)

సర్ విక్టరు సానూనుగారు

మీరు మెహతా నియోగిగార్లు సవరణ కంగీకరించ మని, ప్రస్తుతము చీనాపరిశ్రమలపట్టి యాపరిశ్రమ కేమాత్రము సహాయము చేసి నను వెంటనే జేయవలసియుండుననిరి ఇకముందు చీనానుండి ఇండియాకు చాల నూలువస్త్రములు రాగలవని భయపడిరి. జాపానునుండి మామూలు సప్తనూలేగాక చేతిమిగ్గులు కవనసరము మితకనూలుగూడ వచ్చి యిందుమించు పరిశ్రమ ఉత్పత్తిలో నాల్గవభాగమును పవగొట్టుచు మిల్లు అధికారులను చేతిమిగ్గుల పరిశ్రమ పక్షాబ్జులవలెను యుద్దేశములేదు. నూలుపై పన్ను హెచ్చుజేయుటవలన దానికేవలము కలుగునన్నచో నేనివిషయమున పట్టబట్టు. ఈ పన్ను హెచ్చించుట వలన జాపాను లేక చీనా ప్రవృత్తి 12 లక్షలు ప్రభుత్వమువారికి చేరును. నూలుపై పన్ను విధింపవచ్చునో నూలు పడుకువారి పని పడిపోవును. మిల్లుపరిశ్రమ బాగుపరిశ్రమకు సహాయముచేయుటలేదనిరి. బొంబాయిలో 83 మిల్లులందు 72 విద్యుచ్ఛక్తిలకు నడచుచున్నవి. జాపానువారు మన సిగ్గు విరకు (ఒక విధముగ ఉత్క) కొనకుండురని భయపడ నవసరములేదు. ఆమెరికా ఉత్కధరయెక్కువ. జాపాను ఉత్కపరిశ్రమ మంచి దశయందులేదు. కాన తప్పక మనకే తెప్పించుకొందురు. అధిక సభ్యుని మారకపు విధానములన ఇండియా వస్తువులకు యితరదేశములందు సదుపాయము లేకున్నది. మనపరిశ్రమకు జాపానులో పరిశ్రమకుగల పోకర్తములులేవు. మిల్లు పరిశ్రమ గాయము తగిలి రోడు ప్రక్కను పడి యున్న పేదవానివలెనున్నది కావున యేమిసహాయముజేసినను సంతోషమే అని కానూనుగారు చెప్పిరి.

ఈబిల్లు పరిశ్రమకు తగినసహాయము జేయలేదుగానదీని నిరాకరించుట గౌరవప్రదముగా నుండునని గోస్వామిగారు జెప్పిరి.

మాలవ్యాగారు బలపరచుచుట

పండిత మాలవ్యాగారు బిల్లు పరిశ్రమ చేతిమిగ్గులు పరిశ్రమ రెండునుగూడ జాతీయపరిశ్రమలేయనిరి మిల్లుపరిశ్రమకు విజేతపుపోటి యెక్కువగలదని అందరంగీకరింతురు. భారతదేశము ప్రతిదేవు తనప్రతిని విజేతములకంటె తిరిగి నూలురూపమున రప్పించుకొనుట విచారకరముగనున్నదే. తానే దానినూలుగానేల మార్చుకొనరాదు. ప్రభుత్వమువారు యావిజయమున మనదేశమునకేమియు సహాయముజేయలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలయెడలనేగాక పరాత్పరునియెడల గూడ అగర్భముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. టారిఫ్ బోర్డు శిఫారుసుల సంగీకరించునట్లు ప్రభుత్వమువారి కొత్తిడి కలిగింపలేకపోతిమి. కావున యాబిల్లును బలపరచియైన మిల్లుపరిశ్రమకు కొలది సహాయముజే

యవచ్చును. దీనివలన చీనాజాపాను దేశమునూలు రానుండనాటంకపరువచ్చును.

ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము

సర్ జార్జి కీసీగారు చేతిపరిశ్రమకు పన్నును కలుగునన్నవారి అతిశయోక్తుల బలుకుచున్నారనిరి. జపానునకు ప్రత్యేకముగ నేమియు కష్టముకలిగింపలేదు. నాయునుగారు నూలించినట్లు జపాను నూలుపై ప్రత్యేకముగ యెక్కువపన్ను విధించినచో అట్లయియుండును. జెంటికిగాని, ఇండియను మిల్లుపరిశ్రమకుమాత్రమే యంతయులు సుంకములేకుండ యవ్వనలెననిగాని ప్రభుత్వమువారు చలించలేదు. ఈబిల్లు లాండ్లను కేమి పరతుగాసంగెనో జాపానునుగూడ నట్టివరకులే మొసంగెను. ప్రస్తుతము బిల్లును ఆలస్యముజేసినచో ప్రతిబిల్లు ప్రతిశ్రమకే కష్టపన్నము కలుగును.

నియోగిగారి సవరణ వోటునకుబిల్లుపరికి పరిశ్రమయందు ధ్వనుముగ జోక్యముగలవారు ఓటుజేయవలెనుట అని మని శ్రీనివాసయ్యగారు నూలించిరి. ఆవిషయము పథ్యులే నిశ్చయించుకొనవచ్చునని అధ్యక్షు డనెను.

బిల్లు నిలుపుజేయవలెనను నియోగిగారి సవరణ 87-88 ఓట్లతో ఓడిపోయెను. వెంటనే చర్చింపవలెనను ప్రభుత్వమువారి నూచన 88-87 ఓట్లతో నెగ్గెను. ఎక్కువమంది తటస్థులుగనుండిపోయిరి. పిమ్మట బిల్లు వివరముగ చర్చింపబడెను.

నూతనపన్ను వలనవచ్చు 12 లక్షలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు గృహపరిశ్రమల యభివృద్ధికై విడచి పెట్టవలెనని పండిత కుంజ్రాగారు నూలించిరి. ఈ సవరణతో గూడ బిల్లు ఆమోదింపబడెను. నాటికిసభ ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర భాషలో టైపు పద్ధతి.

శ్రీయుత కొండముని నరసింహంగారికి విజ్ఞప్తి.

ఆంధ్రభాషయందు నూతనముగా టైపుపద్ధతి కనుగొని యిటీవల నాంధ్రపత్రికలో నిబంధనగా వర్ణక్రమ మేర్పరచితిరి.

క, గ, చ, జ, ట, డ, మ, త, ద, ప, బ, న, య, ర, ల, వ, శ, స, హ, (అని 19) హల్లులు.

ఆ, ఇ, ఈ, ఎ, ఐ, ఒ, ఔ, (అని 7) అచ్చులు.

1 యీ గుర్తు టైపునకు బదులు. 0, ఇది పూర్ణానుస్వారము.

అ, ఇది అక్షరము ప్రకటించిన జడ్జి ప్రెవిజముగా తా మిరువదియొనిమిదిక్షరములను గుర్తించితిరి. ఇంగ్లీషులో టైపునకు 26 అక్షరములున్నవి. ఈ నూతనపద్ధతిప్రకారము తెనుగులో 28 అక్షరము లెర్పడినవి. అయితే అక్షరము లెంత తక్కువో అంత మేలేగాని యిందులో కొన్నియిబ్బందులు లేకపోలేదు, ఎట్లనగా.

గ ఒ ఆ ప ఆ లం = గోపాలం.

స్వరములలో ఓకారము లేనందువలన ఒ చెంబడి ఆ చేర్చవలసినవిచ్చినది. ఋ కారమునకై ర ఉ అనవలసినవిచ్చినది. ౠ కారమునకు ల ఉ అనియు, శ కారమునకు ర అనియు, శ కారమునకు ప అనియు, శ కారమునకు ల అనియు, ణ కారమునకు న అనియు వ్రాయవలసినవిచ్చినది. వీటికి ప్రత్యేకాక్షరము లున్నచో నింతచిక్కులు పడ నవసరముండదు. ఈక్రిందివిధముగా వర్ణముల నుంచిన బాగుండునని నా యభిప్రాయము.

క, గ, చ, జ, ట, డ, మ, త, ద, ప, బ, న, య, ర, ల, వ, శ, స, హ, ట, (అని 24) హల్లులు.

అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఊ, ఋ, ౠ, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఔ, (అని 14) అచ్చులు.

0. 1. ఇవి రెండు. కుల్లు. 40 అక్షరము లయినవి.

మీరు వ్రాసిన పద్ధతికంటె 12 అక్షరము లెక్కువయినను, ఇంగ్లీషుభాషకంటె 13 అక్షరములు తక్కువన్నవి. కనుక చాల చురుకుగా నభ్యసించవచ్చును. నృసాల, అను పదమునకు మీరు వ్రాసినచోప్పుక, న ర ఉ ప ఆ ల అని వ్రాయబడునను, న ఋ ప ఆ ల, అని వ్రాయుట చాల చురుకు.

గ ఒ ఆ ప ఆ లం = గోపాలం అనుటకన్న.

గ ఓ ప ఆ లం - అని వ్రాయు టెంతసులభమో ధృష్ట రింపును.

తాము కేవలము ధృష్టపరచి 28 అక్షరముల నేర్పరచుట కన్న, నే నుడివిసరి 40 అక్షరముల నేర్పాటుచేసినచో బాగుండునని నా మనవి. తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించ గోరుచున్నాడను.

రేపూరు పాలపాటి పాపిరెడ్డి

మైసూరు రాజ్యరజితోత్సవము

సెప్టెంబరు 7, గంట 1:— బెంగళూరునందు జరుగు మైసూరు మహారాజాగారి రజితోత్సవమును చూచుటకై 5 వ తేదీ సాయంత్రముమొదలు వేలకొలదిమంది దూరప్రదేశములనుండి వచ్చుచున్నారు. ప్రస్తుతము వీధులలో తిరుగాడు ఖయ్యతి ప్రజలు లక్షమంది యున్నారు. ఇంకను వచ్చుచునే యున్నారు. ఎక్కడచూచినను వీధులలో అందముగా చప్పురములు జేయుచున్నవి. భవమును నీటివలె చెచ్చియుచు ఇంకను చప్పురములు విదేశీగుడ్డలతో జేయుచున్నారు. బెంగళూరు మునిసిపాలిటీవారు 4 వేల ఖర్చుపెట్టి పనికిరాని చప్పురమును శృంగారించినారు. పట్టణములో నుండేవాటికెల్ల, దూదిపేటయందు జేసియుండు, ప్రతిమంబుపమును సాహుకారు గరుడాచార్యువారి ఇంటిముందువేసియుండు, మంగళకర్మమైన వ్యదేశివస్తువులచే నలంకరింపబడిన మండపమును కళామందిరము వారి ఖద్దరుబట్టలతో నేయబడి, గాంధీ మహాత్ముని పోటోతో నలంకరింపబడిన మండపమును మిగుల శోభాయమానముగా నున్నది. తక్కిన మంటపములన్నియు విదేశీబట్టలచేతను, కాగితములచేతను అలంకరింపబడినవే? పట్టణమునందు బయటినుండివచ్చిన ప్రజలకై నీటి సౌకర్యములును, భోజనాది సౌకర్యములు చాలలోతుగా నున్నవి. ఇట్టి సమయమునందు మహాత్ముని స్మృతిశంకన యెడ ఖద్దరు వ్యాపారము చాల బాగుగా జరిగియుండెడిది. ఈపట్టణమునందెచ్చటను ఓధుల వెంబడి ఖద్దరమ్మునుండువారు కనిబడలేదు. నాయకులందరును ఏమిచేయుచున్నారో తెలియదు.

(నవ్వకీయవితేఖరి)

కొన్నూరు, సెప్టెంబరు 7:— సంయుక్తపరగణాల శాసనసభ్యులు కాకోరి ట్రైబియల్ యురియండి తప్పింపవలసినిగా ప్రభుత్వమునుగోరుచు వినతిసంపుచున్నారు. ఇంతియందు వారి దేశభక్తియు, యావనమును గమనింపవలసినిగ గోరబడెను. (ప్రీ (వెన)

లాహోరు, సెప్టెంబరు 7:— ఇరువురు మహమ్మదీయులు కొట్టుకొనుచుండ వేరొకడువచ్చి ఇరువురను గాను పగచెను. వారిరువురను మరణించిరి (ఆ. (వె.)

క్షయదగ్గు తత్సంబంధమైన వ్యాధులకు ఆమోఘమైన ఔషధము

కడచిన 1 సం॥రం 6 నెలలనుండి నా భార్య పలువిధములగు వ్యాధులచే బాధపడుచుండెను. తీవ్రమైన క్షయజ్వరము, వమనము, అజీర్తి, విశేషములు మొదలగువివిధముల బాధింపుచుండెను. అంగ ఆయుర్వేదవైద్యులు చికిత్సజేసియు నిష్ఫలమై జనమైనందున తిరునల్వేలిజిల్లా కల్యాణపురవాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపురము, మైసూరు, శంధోము, కెన్ వెకోరిగూ వీధిలో ఆర్జున్ లాడ్జియందున్న పండితస్వామి శాస్త్రిని వాస ఆయోగిగారు వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభింపజేసెను. పండితులవారు యిచ్చిన మొదటి మోతాదుతోనే వ్యాధిగ్రస్తుని పూర్తిగా నిలిచినది. తరువాత మోతాదులు బోధము యిచ్చినతరువాత విశేషములు వమనములకూడ పూర్తిగా పటాపంచలైపోయినవి. ఇప్పుడు ఆస్థిమనునదియే లేదు. పండితులవారు ఔషధమును మిక్కిలి సమృద్ధముతో యిత్తురు. ఇదిముఖ్యముగా గమనించదగిన విషయము. వారియొక్క ఔషధములు మిక్కిలి విలువగల ఓషధులచే తయారుచేయబడును. అందుచేతనే వారు ఎక్కువడబ్బు పుచ్చుకొనెదరు. వారు బాగుచేయుటకు పూచి యివ్వకపోయినను తప్పక వారువ్యాధులను జయింపజముగా బాగుచేయుదురు.) వారు కలుగజేయు ఆద్యుత్సాహము విలువ వారి కిచ్చు డబ్బుకంటె వెయ్యిరెట్లు అధికమని నా అభిప్రాయము. పండితులవారికి సదా జయము! కలుగవలెనని నా ప్రార్థన.

కె. ఎన్. దండపాణి ఆయ్యరు, ఇదివరలో బెట్టు అందుకోలో ఉండిరి. బార్డిటవుకో, మద్రాసు.

స్టేటుకొన్నిలు

క్రిమినలు లా సవరణచట్టపు రెండవభాగమును రద్దుచేయవలయు నను ఉపపాదనము నిరాకరింపబడుట

స్టేటుకొన్నిలుసంస్కరణము - సర్ సెత్తాగారి తీర్మానము వీగిపోవుట

సిన్హా, సెప్టెంబరు 7:— స్టేటుకొన్నిలుసభ నేటిదినం ఉదయం 11 గంటలకు సర్ మాన్త్రీపుస్పితుగారి అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను.

రామదాసుపంతులుగారిబిల్లు కొన్నిప్రతిష్టాపనలు చట్టవిరుద్ధములైనవని నిషేధపుట తరువు ప్రభుత్వమువారికిచ్చు క్రిమినలు సవరణచట్టపు రెండవ భాగమును రద్దుజేసి వ్యక్తిత్వాతంత్ర్యసంరక్షణాధికారము హైకోర్టువారి కుండవలయునని సర్ హరిసింగుగారు రుపపాదించిన బిల్లు భారతశాసనసభలో ఆమోదింపబడెను. కడచినవారము గా॥ రామదాసుపంతులుగారి బిల్లును స్టేటుకొన్నిలుసభలో ఉపపాదించిరి. ఆదినము బిల్లుపై చర్చముగయింపున, ముగిల ఈ దినము శుక్రవర్ష ప్రారంభమయ్యెను.

జి. ఎ. నలేశనుగారు

జి. ఎ. నలేశనుగారు బిల్లును బలపరచుచు ఎక్జిక్యూటివు ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులను పరిశీలించు అధికారము హైకోర్టువారి కుండుట ఆవసరమని చెప్పిరి. గాంధీమహాత్ముడు ఆసహాయాద్యయమును విశవాది ఖద్దరు ప్రచారముతోను, అస్పృశ్యతానివారా ప్రయత్నములతోను కాలము గబువుచున్నాడు. కావున శాంతిపరిస్థితు లేర్పడుటకు ప్రభుత్వమువారు ఈ బిల్లును అంగీకరింపట ఉచితమని జి. ఎ. నలేశనుగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రాతికూల్యము

హోండిపార్టుమెంటు కార్యదర్శి హేనుగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ప్రభుత్వమువారు బిల్లును అంగీకరింపజాలరని తెలుపుటకు చింతింపుచున్నాను. ఆ సభివారి అభిప్రాయములను తిరస్కరింపవలయునను భావము ప్రభుత్వము వారికిలేదు కొన్నిసంస్కరణ చట్టవిరుద్ధములైనవని ప్రకటించు అధికారము ప్రభుత్వమువారికుండమాడదని బిల్లు సూచించుచున్నది. ఎక్జిక్యూటివు ఉత్తరువులపై హైకోర్టువారికి అప్పీలుచేసి కొనవచ్చునని బిల్లు సూచించుచున్నది. ఆ బిల్లు ఆమోదింపబడిన ప్రభుత్వము వారి ప్రతిష్టాక్షేపించును. శాంతి సంరక్షణకు తరుస్సాసనములు ప్రభుత్వమువారి కుండవు. దేశమున శాంతియుగ ననున్నదనియు ప్రభుత్వమువారికిట్టి అధికారమునుండుట అవసరమనియు వాదించుట సరసముగలేదు. మరల అల్లరులు జరుగవలసి యాధిక చెప్పటకు వీలులేదు. అల్లరులు జరిగిన ప్రభుత్వమువారిని తిండిగ ముగనుండును ఈ అధికారములను ప్రభుత్వము వారిచే నుడు దుర్వినియోగ మొనర్చలేదు. దేశమున ఆరాజక ప్రచారము అధికముగ వ్యాపించుచున్నది. ఇట్టిపరిస్థితిలో ఆ బిల్లును ప్రభుత్వమువారు ఆమోదింపజాలరు.

కపర్దిగారు బిల్లును బలపరచిరి.

సర్ ఆర్థరు ఫ్రాంగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు బిల్లు యొక్క ఆవశ్యకతను గురించి హోండిపార్టుమెంటువారు సంపూర్ణముగా వివరములను తెలిపియున్నారనియు అందుచే ఈ బిల్లును ఆమోదింపట ఉచితము కాదనియు చెప్పిరి.

సర్ శంకరను నాయుడుగారు బిల్లును బలపరచుచు వ్యక్తిత్వాతంత్ర్య సంరక్షణాధికారము హైకోర్టువారి కుండుట అవసరమనిరి.

కున్వరశంకరరాయగారు బిల్లును బలపరచుచు అసహాయాద్యయము సంధర్మమున ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చి గొప్ప నాయకులను స్త్రీలను ఈ చట్టము ననుసరించి నిర్బంధించిరిని చెప్పిరి.

బిల్లు ఆమోదింపబడిన దేశమున శాంతిపరిస్థితు లేర్పడుననియు ప్రభుత్వము వారికి ప్రజలకును సఖ్యత ఏర్పడుననియు రాయ నలిననాధనేతుగారు చెప్పిరి

బిల్లు నిరాకరింపబడుట

రామదాసుపంతులుగారి బిల్లుపై సమృత్తులు పుచ్చుకోబడెను. అనుకూలముగ 17 మంది ప్రతికూలముగ 25 మంది సమృత్తుల నొసగిరి. బిల్లు నిరాకరింపబడెను.

స్టేటుకొన్నిలు నిర్మాణము

స్టేటుకొన్నిలుసభ నిర్మాణము అధికారములను మున్నగు విషయములను గావించి ఆలోచించి తగు సూచనలను గావించు ఒక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయునని సర్ ఫిరోజ్ సెత్తాగారికి తీర్మాన ముపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. భారతదేశమున రెండు శాసనసభలుండుట అవసరము అనువిషయమై ఆలోచించవలెను. ఇతరదేశముల రాజ్యాంగనిర్మాణములను దృష్టియందుంచుకొని భారతదేశపు శాసనసభల నిర్మాణమువిషయమై సూచనలు గావించవలెను. ఈసభయందు అధికారసభ్యులసంఖ్య అసభికారసభ్యులసంఖ్య అధికారములు మున్నగు వివరములను గురించి సూచనలు విచారణపలుపుట అవసరము. రా నలుకమీ మనువారు విచారణ ప్రారంభించుటకుపూర్వము ఈవిచారణ ముగియవలెనని కోరుచున్నాను.

హేనుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈతీర్మానము ఆమోదింపబడిన ఇంచుకైనను లాభము కలుగదు. విచారణసంఘము ఏర్పడి వారు విచారణసలిపినపిమ్మట వారి సూచనలను ఆమోదింప అధికారము మనకులేదు. ఇందు సంబంధించిన విచారణనుహోంపార్టుమెంటువారు సలుపుచునే యున్నారు. కావున ఈపనిని రాయలకమీషనువారికి వదలి వేరువలయుననియు ప్రస్తుతము ఈతీర్మానము నుపసంహరించు కొనవలయుననియు కోరుచున్నాను.

పి. సి. దేశికాచారిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు భారతదేశ రాజ్యాంగనిర్మాణముగురించి ఆలోచించుట అవసరమనిరి.

రామదాసు పంతులుగారు తీర్మానముపై మాట్లాడుచు స్టేటుకొన్నిలుసభ అవసరమైనవనిరి. దేశమంతయు స్టేటుకొన్నిలుసభ అవసరమను అభిప్రాయము ప్రకటించినట్లుగ పంతులు గారు చెప్పిరి.

సర్ డిన్నావాచాగారు:— దేశమంతయు అన్నిమీదల అనుచున్నాను. కాంగ్రెస్ దేశీయమని ప్రశ్నించుచున్నాను.

రామదాసు పంతులుగారు:— మీరు కాంగ్రెసునందున్నవిషయమై అప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రజాప్రతినిధి సంఘమని మీరే చెప్పినవిషయము మీరు మరచుచున్నారు. మీరు మారి నను మేము మారలేదు.

సర్ డిన్నావాచాగారు:— నేనేమియు మారలేదు నేను వారి అభిప్రాయములను అంగీకరింపనందున నేను మారినని ఆక్షేపించుచున్నారు. ఇట్టి విమర్శలను ఆక్షేపించుచున్నాను.

సేత్తాగారి తీర్మానముపై సమృత్తులు పుచ్చుకోబడెను. అధికసంఖ్యకులే తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

నరిహద్దురాష్ట్రములందలి హిందువులు

పిమ్మట సర్దారు శివదేవసింగుగారికింది తీర్మానము పాదించిరి.

సరిహద్దురాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయ జాతులవారిచే తరువగొట్టబడిన హిందువులు సిక్కులు తమస్వదేశములందు చేరి తమ ఆస్తినిరాబట్టుకొని పూర్వమువలె జీవితము గడపుటకు ప్రభుత్వమువారు తగుకట్టుదిట్టములు గావించవలయును— శివదేవసింగుగారు తీర్మాన ముపపాదించుచు రంగీలరసూలు శేకు ఆందోళనముగల్గి ఏర్పడిన ఇబ్బందులు అల్లరులకు వివరించిరి.

సర్ డెను(వ్రేగాడు)ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తమ పరిపాలనమునకు లోబడిన ప్రదేశములందు ఇట్టి కట్టుదిట్టములను ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్నారని గాని బ్రిటిషుపరిపాలనమునకు లోబడిన ప్రదేశములందు సంఘర్షణములు అంతమొందింపటకు వీలులేదనిరి.

తమ పలుకుబడిని ఉపయోగించి శాంతిపరిస్థితులు ఏర్పడుటకై ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింపవలయునని లాలారామ చరదాసుగారు నవాబు అక్బరు ఖానుగారు కోరిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుడు సానుభూతి తెలుపుటచే శివదేవసింగుగారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

అంతటితో సభ ఆపుదలచేయబడెను. మరల సోమవారమునాడు సమావేశమగును. (ఆ. (వె.)

కార్తీక స్త్రీలను పనినుండి తొలగించుట

మానేజరు మరణము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 7:— సర్ పాప్రగారి మిల్లులోని స్త్రీపనివారాడు చాలమంది పనినుండి తొలగింపబడిరి. నిన్నరాత్రి వారందరు మానేజరుపైబడి చాపకాదగా యాయన తీవ్రగాయములకు లోనై మరణించెను. (ఆ. (వె.)

సంపాదకుఁడు.

మడ్డిమెను కమిటీలో అధిక సంఖ్యాకులు భాషాప్రయుక్త విభాగము విషయమై యోచింపవలయునని అభిప్రాయపడిరి. శివస్వామిఅయ్యరుగారితో జేరిన అల్పసంఖ్యాకులుమాత్రము, క్రొత్త సంస్కరణములు అమలులోనికి రాకముందు యీ విషయమును నిర్ణయింపగూడదనియు, ప్రజలయిష్టములేనిది, నూతన రాష్ట్ర నిర్మాణము బనికిరాదనియు, సూచించిరట. కాని యీ విషయమున మెజారిటీ అభిప్రాయమే సమంజసముగ దోచును. నూతన సంస్కరణము లేర్పడకముందే అనుకూల విధానము సూచించుట పురుష ధర్మముగాని, ఆ పిమ్మట చూచుకొందమనుట ప్రాజ్ఞత యనించుకొనదు. ప్రస్వామిఅయ్యరుగారు తమిళ ప్రముఖులు. వీరివలె ఇతర తమిళ ప్రముఖులు కొందరుగూడ ప్రత్యేక తమిళరాష్ట్రమేర్పడిన, ఉద్యోగాధికములందు తమ కిదివరకున్న ప్రాముఖ్యము తగ్గునని భీతి జెందుచున్నారు. కాని జనసామాన్యలాభమును గమనించిన, తమిళుల కయినను ప్రత్యేక రాష్ట్రమువలన గలిగెడిలాభము ప్రస్తుతపు ఏర్పాటువలన గలుగజాలదు. పాలకు లొకవేళ, స్వపరిపాలనమా, భాషాప్రయుక్త విభాగమా మీకొకావలయును, రెంటిని ప్రసాదింపజాలము, ఏదియో నొకచానినే ప్రసాదించెదమని అంత్య సందేశముగ

మహాత్మా గాంధీగారికి

ఆరుంధతీయ మహాసంఘమువారు

సమర్పించిన సన్మానపత్రము

పత్రికార్యసాధన!

పేదలకును పతితులకును ఆస్తుమిత్రుడా! పవిత్రాంత రాత్రి యంతర్గర్భితమైయున్న మానవజాతి కంఠకును విశ్వసాధన ముదా! మహాత్మా! మహాత్మా! మిమద్రానునగి రాగమన పంచర్య మున మా యీ ఆరుంధతీయ సంఘముయొక్క స్వాగతాభివందనముల స్వీకరించి కరుణించుడు. ఇతర దేశములలో కాయకష్టము చేసి జీవించివారిలో యీ దేశములోని కాయకష్టజీవులగు ఆంధ్రజాతులను పోల్చిచూచినయెడల విదేశములలోని కార్మికులు మాకు దేవతలవలెగన్నట్లుచున్నారని చెప్పటంలో న్యూనత యొక్కింతయునులేదు. వారిజీవితపరిస్థితి మా ప్రస్తుతస్థితివలె లజ్జాకరము గాకదు. కల్యాణపంకసంకలిత సూర్యరంబులబోలి యున్న మాస్థితివలె వారిస్థితి హేయముగా లేదు.

యంగులనుండియు ఆత్మోత్తేజహరమైన హైన్యము పెనుభూతమై మమ్ముల నావరించుటయును, జన్మనాత్ర దైవోపహతులమై మేము న్యూనత ననుభవించుటయును పర్యాయాలోచించినచో యీశ్వరవిధానమే యధర్మకాయని మాకు శంక చొడముచున్నది. భారతవర్షము నందలి పౌరుల మనంబుల కలవరపరచుచున్న మహోన్నత విషయములగుర్ని చర్చించుట పతితావస్థలోనున్న మాకు అనుచితమైన విషయము. మాకు కూడ విద్యాగంధము నొసంగి సంపన్నులైన యుత్తము జాతుల వారీయందువలెనే మాయందును సమానమైన యంతరాత్మయిమి డియున్న చను ఆత్మగౌరవజ్ఞానోత్తేజమును మాయందుకలుగజేసిన ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతాబదులము. కాని యిటువంటి సాంఘికపునరుత్తేజమునందు ప్రభుత్వసహాయ మెంతయున్నను ఇది కేవలము వారివలెనే సాధ్యపడువిషయముకాదు. ఇట్టి విషయములలో సంఘముయొక్క ఆత్మసంస్కారము సంఘము లోనుండియే రావలెను.

ఇది యిట్లుండ నిన్ను జాతులవారమైన మేము గత యుగములలోని మా దుర్దేశను తలపాసి, యసంతృప్తి సంచలిత హృదయాలమై భవిష్యదభ్యుదయమార్గమును గానక యంధకార మున్నులమై గ్రుడ్డెట్లు చేనిలోబడినట్లు రాజకీయ నాయకుల చేతి కీలుబొమ్మలమై వర్తించి ఆత్మోత్కర్ష ప్రధానముగా పాటుపడుచున్న రాజ్యాంగపక్ష నాయకుల యనుచరులమై పారి పాపములకెల్ల మేమే భైరవులమై యల్లాడుచున్నాము. తెన్ను గానక తిరుగాడుచున్నాము.

ఇట్టి సందిగ్ధావస్థలో వేగుచుక్కవలె మీరవతరించి తమ యుదారహృదయముతో సమహితత్వబుద్ధితో మాయాత్మోత్తేజమునకు పరమావధియైన యానందకీర్తికి మార్గమును చూపించితిరి. స్వతంత్ర సెరుంగువిధమును మాకు నేర్పితిరి. కేటికి మేము కండ్లు తెరచి మా సహజస్వభుల వేగియులందరిలెనే మేమును సర్వసాధారణజీవితస్వామ్యముల ననుభవించుటకధికార ముకలదని వానిని సాధించి యత్నించుమందుటయును, నిర్జీవ మైన యుపకరణములవలె సంఘమునం దుపయోగింపబడి మేము సాంఘికముల నీచదూషణములకును హేయ తిరస్కారముల కును పాత్రులము కాజాలమని వాదించగల్గుటకును కారణము మీ ప్రబోధముగాక వేరెదికలదు.

సర్వ జగదధికారియగు ఆభగవంతునివలెనే మీరును మాయెడల నపారకరుణామయులై యుండిరి. అసర్వజగదధికారియైన భగవంతుని కర్పితముగా నిర్మితమైన దివ్యతేజోవేదిక లందుకూడ మాకు కేల్మోచ్చుటకైన సధికారములేకున్నదికదా! అపారకరుణామయుడైన శ్రీ కృష్ణభగవానుడు పాంచజన్యము పూరించి తన్నాశ్రయించి విముక్తివొందుటకై సకలప్రాణులను మిలుచున్నట్లుగా, మీరును మానవప్రతిష్ఠిత వైషముల సర్పించుటకు మాకు దేవసాన ప్రవేశార్హతను గల్పించి సాంఘిక నిరోధ తౌప్యము నెడబాపితిరిగదా!

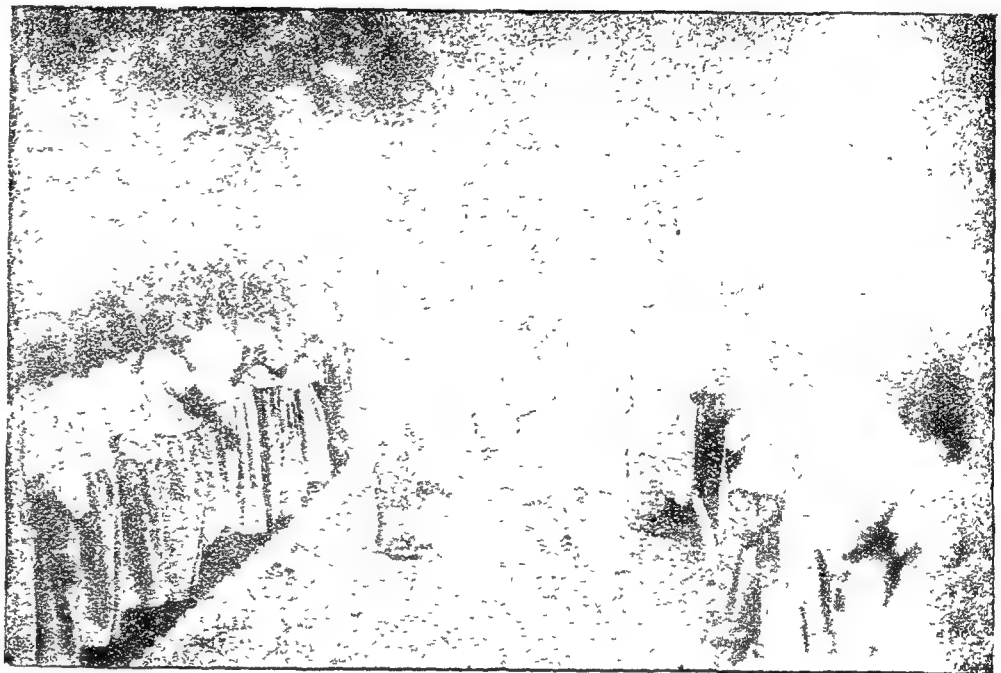
మీరొనర్చిన కరుణాపూరిత ఘనకార్యము లసంఖ్యాకములు. మీహృదయమునం దెన్నియేని దాక్షిణ్యసంకల్పముల కి తోధికంబైనను తావుగలదు.

మీరు మాకు జీవమును లేజము నొసంగి యీమహోన్నత భారతజాతియందు యితర సోదరమానవులతోడి సమానత్వము నొందుటకు కాంతియులేముగా నుత్సాహపూరితులమై స్వాహార్తముతో మేము చేసెడి, ప్రయత్నములయందు మాకు చేదోడు వాదోడుగా మెలంగెదగు గాక! ఇట్లు విన్నవించు

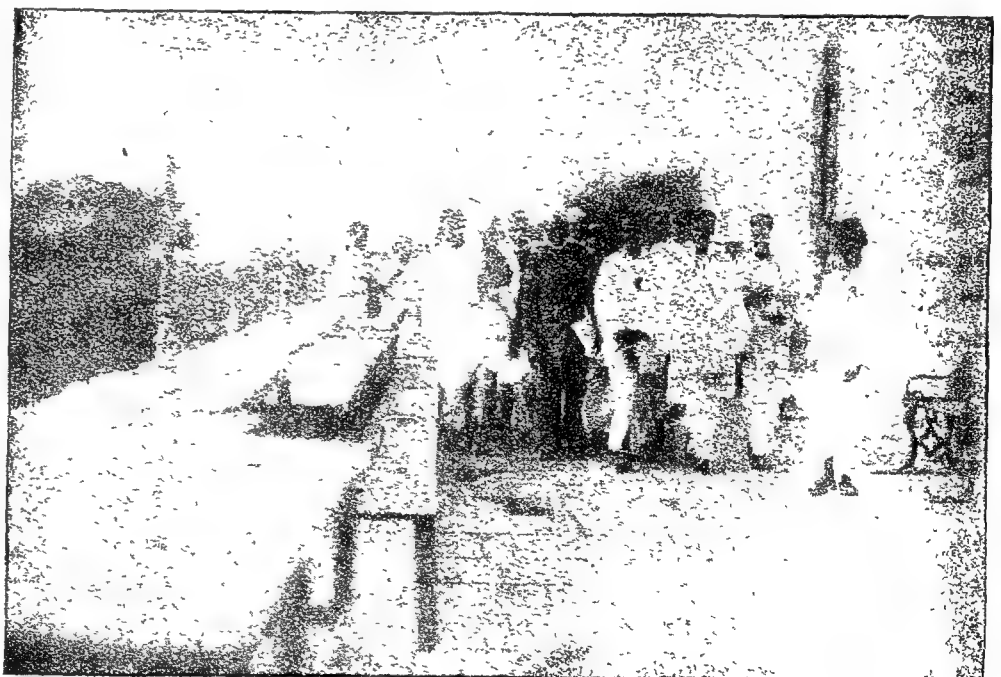
పెరంబూరు } యువ్యుత్పత్తిజ్ఞతాబద్ధ సోదరులు,
8-9-27 } ఆరుంధతీయ సంఘసభ్యులు

బాలికల పరిశ్రమాలయ ప్రధానోపాధ్యాయునితో ఖద్దరు రాట్నముల గూర్చి ప్రసంగించుట.

ఈకాడు గ్రామమునందు బాలికల పరిశ్రమల పాఠశాలను గాంధీమహాత్ముడు వారి భార్యయు సందర్శించిరి.

మహాత్ముడు పచ్చయ్యప్ప కాళాశాలయందు నిన్నదయము విద్యార్థులకు ఉపన్యసించిరి.

(ఫోటోలు-ప్రె. ఫో. బి.)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా గ్రామపంచాయితీల మహాసభ

ఈనెల 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4½ గంటలకు తిరుగు లో హరిజనహాలులో జరుగును.

శ్రీయుత పంతునారాయణరాజుగారు బి. ఎ. వి.యల్. యం. యల్. సి గారు అధ్యక్షత వహింతురు.

ఈసభ వచరారు ప్రభుత్వ రెండవమంత్రి యగు శ్రీ రంగనాథం మొదలియాయవారిచే తెరవబడును.

ఈ జిల్లాలోనున్న 38 గ్రామపంచాయితీల అధ్యక్షులు న్ను సభ్యులును వీటియందు అభిమానము గలవారెల్లరు తప్పక రావలెను.

తిరుపతిపురం } పెమ్మరాజు భానుమూర్తి.
తణుకు తాలూకా } ఆనరకీ ఆర్జునజరు.

బొంబాయి బ్రాహ్మణసభ

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 7:-బ్రాహ్మణసభవారు పంచమబాబురు గణపతియొత్సవమున పాల్గొనవచ్చునని గావించిన తీర్మానముపై ఇరువురు సభ్యులు మోక్షోర్ధ్వలో చావాచేసిరి. తిరిగి తీర్మానము నాలోచించుటకు నూర్దురు సభచేయనలసినది గా కార్యదర్శికి (వాసియంపిరి. 9 వ తేదీకి సభహాజెను. అంత నరకు ఇంజన్లను కోరబడెను. వాడులుగోరిన ఇంజన్లను నీయ బడలేదు.

(ఆ ప్రె.)

కలకత్తా సెప్టెంబరు 7:-వైద్యవిద్యాలయ ధనాపహరణపుకేసు 11 వ ఆక్టోబరుకు వాయిదా వేయబడెను.

(ప్రె ప్రెసు.)

గాంధీ మహాత్ముడు - నీ త వి గ్రహ సత్యాగ్రహము

చెన్న పురి కాంగ్రెసు - అన్సారీ గారి అధ్యక్షత

రాయపురము కార్మికులకు మహాత్ముని సందేశము

రాయపురము పౌరులు నిన్నటి సాయంత్రము 6 గంటలకు గాంధీ మహాత్ముని నాహ్వానించిరి. 618-7-6 ను ఖద్దరునిధికి సమర్పించిరి. కల్యాణపథమున వేలకు తరబడి ప్రభుత్వముల సమాజేతమై మహాత్ముని ఉపన్యాసమును శ్రద్ధతో నాలకించిరి. మహాత్ముడు ప్రస్తుతము బిగ్గర ఉపన్యాసించుట నీతియందుండుటచే ప్రతికూలతరీఖలకు సభాకార్య నిర్వాహకులు తగిన వసతులు గావింపకుండుట మిగుల శోచనీయము. పౌరులు తమ సన్మానప్రతిభను దురుహిణ్యుని అగణితసేవలకు సంస్తుతించుచు రాబోవు కాంగ్రెసునకు బహుప్రయత్న నిర్వహింపబడుటకు, ఖద్దరు ఉద్యమ మిల్లినిటీ డెండులను యధాశక్తి తాము కృషిపలికెదమని వాగ్దాన మొసంగిరి.

గాంధీ మహాత్ముడు

మిత్రులారా! ఖద్దరుకారకై మీరు నాకొసంగిన ధనము నకు నామంతులము. కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన విషయములందల మీరు శ్రద్ధతో నొనరుండుటకు రాబోవు కాంగ్రెసును జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు మీయధాశక్తి తోడ్పడెదమని సంకల్పించికొని యుండుటకు నేను సంతోషించుచున్నాను.

కాంగ్రెసు- డాక్టరు, అన్సారీ గారి అధ్యక్షత

కాంగ్రెసు విహాసభి కి ధ్యక్షతవహించుటకై దేశసేవ యందు గ్రగగల్గులగు భారతపుత్రుని ఆహ్వానంఘమువారై కంఠ్యముతో ఎన్నుకొనిరి. తాము సంకల్పించియున్న దివ్యసంజేతముతో వారిపదవిని నిర్వహించుట కిచ్చటి కరుదెంచుచున్నార. భారతదేశముగూని శస్త్రవిశిష్టప్రవీణులందుత్తములలో నొకరగు డాక్టరు అన్సారీగారు హిందూమహమ్మదీయుల ధ్యక్షులందు ప్రముఖుని నివారణయే సమకట్టియున్నారు. అన్సారీగారు కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షతవహించుటచేసి హిందూమహమ్మదీయులందు సఖ్య మేర్పడగలవని గొప్ప ఆశతో అనేక రాష్ట్రసంఘములు అన్సారీగారిని ఎన్నుకొనెనని నేనెరుంగుదును. కాని డా అన్సారీగారిని ఎన్నుకొంటిమి గావున మన పని నెరవేరని తలంపుట సరపాటు. రోగియగువాడు అత్యంతపుణ్యశ్రద్ధలై నెగ్గుని పిలిపించుటతో జాడ్యము నివారణగారు. వైద్యునితో శారీరక మానసికముగ సహకారము గావింపవలెనై వైద్యునియొక్క ఆజ్ఞల నన్నిటిని విశ్వాసముతో తలదాక్చి యధోయతతో మెలంగవలెను. మనము రోగులము. డాక్టరు అన్సారీగారిని వైద్యునిగ మనమాహ్వానించితమి. వారు చేబూనిన మహాకార్యమందు మనము సహకారము గావింపక పోయితిమేని లోపము మనపై నుండునుగాని వారిపై నుండజాలదు. మనరాములలో నున్న కాంగ్రెసువారి భుజస్థంధములపైనను, అధిః సంఖ్యలతో దక్షిణదేశమునుండి ఆరుదెంచు ప్రతినిధులపైనను కాంగ్రెసు కార్యభార మావహించుటచేసి, మీరీ కాంగ్రెసుకు సభను నిర్విఘ్నముగ కొనసాగింప కృతనిశ్చయులై నందులకు నాకు పరమసంతోషము. మీభుజములపై బడిన ఈభాగ్యత సామాన్యమైనదిగాదు. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రతినిధ్యమును కాంగ్రెసు సభాప్రయత్నములగూర్చి ఇచ్చటి కార్యదర్శితో తంతివార్లు నడుపుచుండుటచేసి కాంగ్రెసుసభను గూర్చి వారికిగల శ్రద్ధ విదితమగుచున్నది. వారికష్టమును తగ్గించి, వారి పయత్నములకు జయప్రదముగజేయు భాగ్యత చెన్నపురియందల ప్రభుత్వముపై గలను. మననాయకులే సర్వమును గావింతురని మనము ఊహించరాదు. నాయకుల ననుసరించు సామాన్యప్రజలకు మనమే నాయకుల ప్రయత్నములకు తోడ్పడుటలేదను అపవాద మొందు గలదు. అట్టి అపవాదమును చన్నపురి పౌరులు తొలగింతురని కోరుచున్నాను.

రాట్నము

రాట్నమునందును, ఖద్దరులోను మీ విశ్వాసమును మీరు ప్రకటించియుంటిరి. మరియు మీకు ప్రతినిధి పరభరాజేసి, తయారైననూలును కొనుటకు సౌకర్యముల కేర్పరచిన ఖద్దరును వడుకుటకు నేయుటకును మీరు విరివిగ ప్రారంభించుమనియు

మీ సన్మానపత్రముందు చేర్చినియుంటిరి. కాని, ఈ విషయమై మీరు నిశ్చితాభిప్రాయములై యుండిన మీ రొనరింపకలెనైన కార్యమింకొకటిగలదు. మీరే స్వయముగ నొకసంఘమును స్థాపించుకొని, స్వయముగనే ప్రతినిధి సంపాదించి తెచ్చి వడుకువారినిగూడ మీరే జరజేసికొని, మీరే కండెజగట్టుట మొదలగు వానినిన్నిటిని ఆభ్యసించవలెను. ఇచ్చట తయారగు నూలునంత ను నేయుటకు మీరు ప్రయత్నింపవలెను. ఖద్దరును తయారుజేయుట కింతకంటెను ఉత్తమును, చౌగలపవతి మరొకటి లేరు నూలును స్వయముగ మీరే నేయుటలవత్తమున ఫరిగలమనినూలును మీరు తయారుజేసిన అభిభారత చరఖాసంఘమువారు తప్పక మీనూలు నంతటిని తీసికొనగలరు.

త్రాగుడు దురభ్యాసము

ఈపేటయందు కార్మికుల లభికముగ గలదని నేను తెలిసికొంటిని. సోదర కార్మికుల కొక్కమాట. ఎన్నియట్లకములున్నను మీరు త్రాగుడును జూచును మొలగు తదితర దురభ్యాసములకు వెంటనే వరలి వేయవలెను. మీజీవితమును, మీ నైతికబుద్ధి నంతటిని స్వీకృతిజేయుచున్న యీ త్రాగుడుపీతాచమును వదలివేయుట గొప్పకష్టము గాదు. భారతీయ కార్మికులు స్వయంసహాయమునకు సంకల్పింపవలెనో వారికి మున్నందు శుభదినములు గలవు. స్వయంసహాయమునకు ప్రథమసూత్రము ఆత్మహరితుధ్యము. ఆర్థికస్థితికి సంబంధించినంతవరకు తమకుంటెను ఆత్మంత దరిద్రస్థితియందు లక్షలకొలది సోదరులు వెతలనందుచున్నారని భారతీయ కార్మికుల సోదరులు తెలిసికొనవలెను. అట్టి గర్భదరిద్రులకు సోపనోపదరుల గూర్చి తలపోసినచో కార్మికులెల్లగును ఖద్దరును ధరింపక తప్పదు. ఇచ్చట జేరిన సోదరి సోదరులందరును ఈ ఖద్దరునిధికి ధనమొసంగి యుండలేదని నేనెరుంగుదును స్వచ్ఛందభటులైపుడే మీతావు కరుదెంతురు. మీకిష్టమైనచో నిధికి యధాశక్తి ధన మొసంగుడు. ఖద్దరునందు సమ్యక్ము లేని ప్రభుత్వము లోక్కరై నను ఒక్కడమ్మిడినేని యొసంగ నవసరములేదు. మహాపూర్వకముగ నొసంగినచో దరిద్రులూసంగడి తమ్మిడిలే ధనికులూ సంగడి రూప్యములకు సమముగను.

నీ త వి గ్రహ సత్యాగ్రహము

నీ త వి గ్రహ సత్యాగ్రహమునుగూర్చి ముచ్చటించవలసి నదిగ నన్ను కొందరుకొరిరి. ఈవిషయములలో నాయభిప్రాయమును సమద్రవ్యమున జరిగినసభలో జెప్పియుంటిని నాతో ఈవిషయమై సంప్రదించవచ్చిన స్వచ్ఛందభటులతో నిన్నను, నేడును ఒక్కొక్కగంటకాలము మాట్లాడితిని. వారందరికిని నాకు సాఫల్యమైన ఒకపోకొక్కటియొసంగితి. నాకును వారికిని జరిగిన సంభాషాసంగళము నేను సరిజూచినపిదప ఒకటి రెండుదినములలో వార్తాపత్రికలందు ప్రచురింపబడగలదు. కాని, ఈయుద్యమముపట్ల నాకు సంపూర్ణ సానుభూతిగలదని నేనిచ్చట చెప్పగలను. ప్రస్తుతముండిన ప్రదేశమునుండి ఆవిగ్రహము తొలగింపబడవలెనను విషయమై నామనముం దెట్టిసంతోషమును లేదు. ఆవిగ్రహముపై చక్కబడియుండిన వాక్యములను నేను చూచియుంటిని. అందువ్రాయబడినచరిత్ర అసత్యము. ఆప్రదేశమున యీ విగ్రహముండుట బాతికంతకును మిక్కిలి పరాభినకాగణము. స్వచ్ఛందభటులు తమ కష్టానుభవముచే తమ త్యాగముచే అట్టి విగ్రహముయొక్క ఉదంతమును ప్రజలకెల్లరకు తెలియజేసినందుల కెంతయు వారిని ఆభినందింపవలసియున్నది. కాని ఈ ప్రపంచమందు ఉత్తములగు ఉద్యమములనేకములు సరియగు నిర్వాహము లేమిచే పాడైనవి. స్వచ్ఛందభటులు ఈపోరాటమును సాగింపసంకల్పించినచో తమ యుద్యమ మేమాత్రమును మలిసంయుతము గాకుండునట్లు జాగ్రత్తవహించవలెను.

సత్యాగ్రహము

ఇట్టికార్యముల సాధించుటకు సత్యాగ్రహము ఉత్తమ మగుసాధనమైనచో చాల అపాయకరమునగు సాధనముగూడ

ను. అణుమాత్రమైనను అపరిశుద్ధత అంటుకొనినచో సత్యాగ్రహము మిక్కిలి అపాయకరముగను. ఒక్కనిచువుచుక్క స్వచ్ఛమును ఊరములనంతటిని మానవులుపుచ్చుకొనుట కెట్లు అసర్వముగ గావించునో అట్లే అపవిత్రత లేకమైనను ఈ యుద్యమమునందైనచో సత్యాగ్రహసమరమునంతటిని, ఆయుద్యమముతో సంబంధించినవారి నెల్లరకు చెడగొట్టుకు. సత్యాగ్రహముల యందు దేమాత్రము దౌర్జన్యముండినను, సత్యమునకు దూరముగ తొలగినను తమ్ముకు, తమయుద్యమమును గూడ పాపపంకిలముగ నొనరించి చెడెదరు. సత్యాగ్రహమందు రహస్యమునకు తావులేదు. నేను కనివిని ఎరింగినపోరాటములలోకెల్ల సత్యాగ్రహము ప్రత్యక్షమగుచును. అటులే సత్యాగ్రహమందు పిరికితనమునకు తావులేదు. స్వార్థచింతతో సత్యాగ్రహమును ప్రబోధించు వాడు తన గోతిని తాత్ర వ్యవహరించును. సత్యాగ్రహసత్యముంతయు కష్టానుభవముచే ఇమిడియున్నందున ఎట్టి ఆర్థికసహాయములేకుండినను సత్యాగ్రహోద్యమమును నడపవచ్చును. స్వయముగ, విచ్చిక్కుముగ ఎంత అధికముగ ఎందరు కష్టముల ననుభవించురో అంతత్వరలో జయము లభించును.

సత్యాగ్రహము లీమరతుల నెల్లను తెలిసికొని పిరికిత్తిని ఆచరణలో జెట్టుటకు సంసిద్ధులైనచో జయము వారి పక్షమే యని ముచ్చటికిని నిస్సంశయముగ జెప్పగలను కాని నే జెప్పిన మరతులందు వారికి విశ్వాసములేనిచో, సత్యాగ్రహమును విడచివేయుట మేలు. ఈ మరతులను నిర్వర్తింపజాలనందున వారు సత్యాగ్రహమును విరమించినచో దానిని ధైర్యమునియే నే నెన్నెదను. తన శత్రువును, తన నియమితక్షిని తానెరింగి తాజేయు కార్యమునుండి వెనుకకు మరలుటకు కొంత ధైర్య మూశ్యకము. కాని నేనిప్పుడు విధించిన మరతుల నెల్ల వారు నిర్వర్తింపనిశ్చయించినచో వారిని నేనాశ్చర్యించెదను. దేశమందలి ప్రతిదేశభక్తునియొక్క ఆశీస్సులకు, ప్రోత్సాహముకు బడయగలరు" అని పల్కిరి. మహాత్ముని పుష్పమాలాలంకృతుని గావించినపిదప సభ ముగింపబడెను.

మహాత్మా గాంధీగారు

సి. ఆర్. దాసుగారి

యాకారపటమును బహిరంగపరచుట
మహాజనసభవారికి యస్. సత్యమూర్తిగారు బహుమానముగా నొసంగిన సి. ఆర్. దాసుగారి యాకారపటమును మహాత్మాగాంధీగారు రేపు 9 తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రం 4-30 గంటలకు బహిరంగపరచెదరు. మహాజనసభా హాలులో సభజరుగును. (నూంటుకోడ్డు) ఆ సందర్భమున నే మహాత్ముని యొక్క ఆకారము ఇప్పుడు మద్రాసుకు వేంచేసినప్పుడున్నట్లుగా చూచించెడి పెద్దపైజా ఛాయాపటము (28 అం|| నిశీవి 17 అం|| వెడల్పుగలది) బ్రోమైసు ఎస్టాబ్లిమెంటు ఒకటి (పెన్ ఫోటోబ్యూరో (వార్తా పత్రికార్థ ఛాయాపటసంగ్రహ వ్యాపారమండలి) వారు మహాజన సభవారికి బహుమానప్రదానము చేయుదురు.

కోయంబత్తూరు

మిల్లు పనివాండ్ల సమ్మె

నాయకుల భేదాభిప్రాయములు

కిష్టపరిస్థితులు

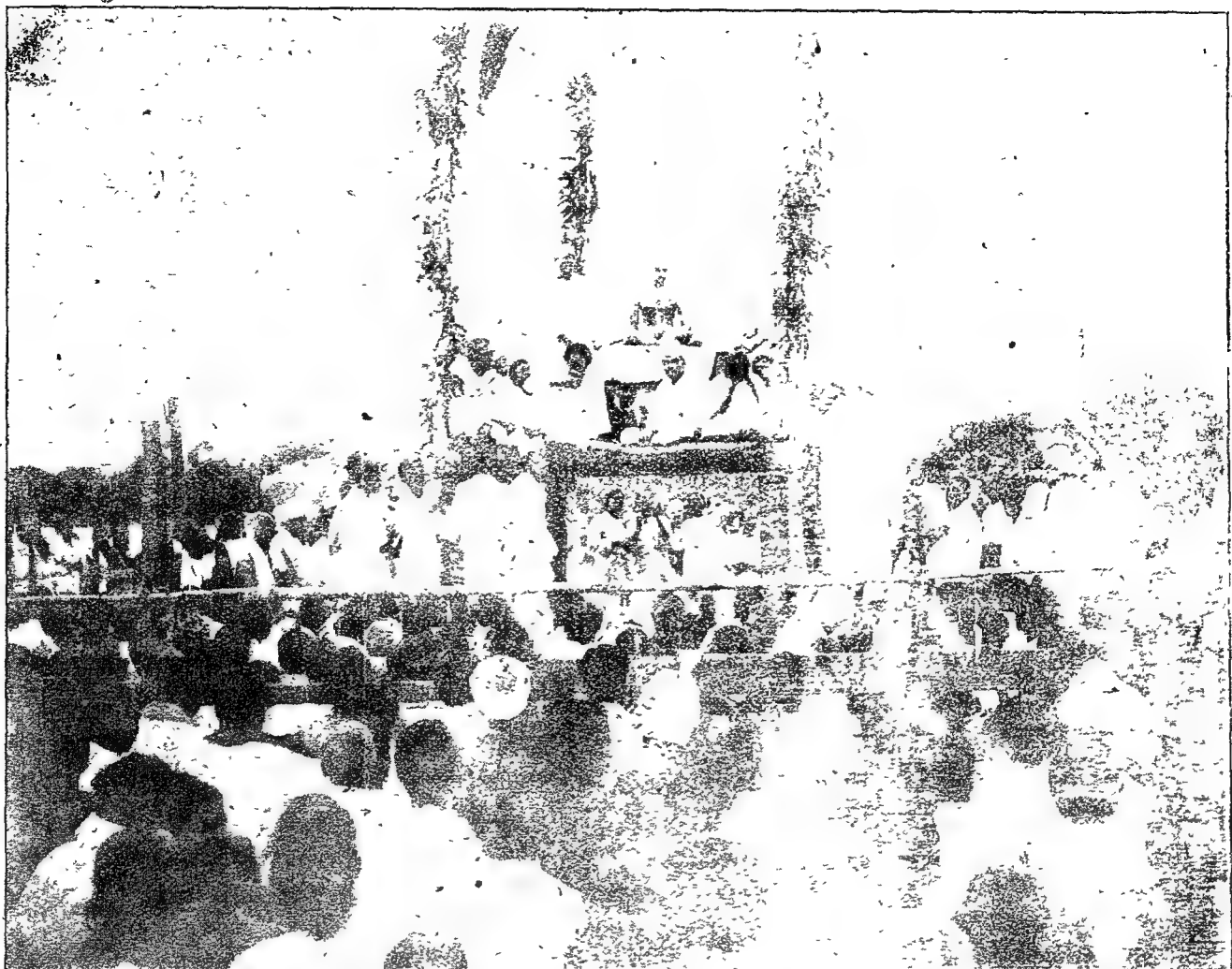
సమ్మె యంతముగారు

కోయంబత్తూరు, సెప్టెంబరు 8:-కార్మిక నాయకుల ఆభిప్రాయ భేదములవలనను కార్మికులు తాము పనిలోనికి పోవును తీర్మానము గావించుటలనను పరిస్థితులు కిష్టమయ్యెను.

నిన్నరాత్రి శివరావుగారు రుపన్యసింపచు యజమానుల వృష్టిచూరినదనిరి. ఇదివరలో 80 మందిని పనినుండి తొలగింతుమనిరి. కాని నేడు 20 మందినేయని తెలిసిరి. అందరకు పనిలోనికి తీసికొనవలసినదని శివరావుగారు విన్నవించిరి. తిరిగి పని ప్రారంభించిన తరువాత సరిగ పని జరుగుచున్నదియు లేనిదియు విచారించి ఏపనిని చేయుదురట. ఇకముందు సమ్మెకు ముందు వారముగోజుల నోటిసీయవలెను. ఇవియైనను రేపుపనిలో చేరినట్లులే మాత్రమే ననిరి.

శివరావు యుపన్యాసానంతరము 20 మందిని పనిలోనికి తీసికొనువరకు పని ప్రారంభింపరాదని తీర్మానింపబడెను.

(ప్రీ ప్రెసు)

మహాత్ముడు కల్పాడపమునందు రాయపురవాస్తవ్యులకు ఉపన్యసించుచు నీలువిగ్రహసత్కారముగూర్చి తమ అభిప్రాయమును విపులముగ చెలిపిరి. (వై. భో. బి.)

బెజవాడలో నాయకుల సభ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానమును గూర్చి పరిశీలించి నిర్ణయించుటకు యీ నెల 4 తేదీన బెజవాడలో దేశోద్ధారక కాకినాడకు నాగేశ్వరరావుగారి యింట ఆంధ్రదేశము యులనేకులు సమావేశమై చర్చనా వాల్గొనవారిలో జి. చారిస్కోత్తమరావుగారు నంబూరి, ఏ కాశ్యపరావుగారు బెజవాడ, లక్ష్మణరాజు గుబ్బారావుగారు కాకినాడ సి. హెచ్. రామస్వామయ్యగారు కాకినాడ, కే. కోటిలింగంపాడు గుంటూరు, పి. అంజనేయులుగారు తెనాలి, యస్. రామకృష్ణయ్యగారు, యస్. సారాయంరావుగారు గుంటూరు, లరు. పి. సి. యస్. యతిరాజులు నాయుడుగారు పి. శివరావుగారు బళ్లారి, కొండప్పగారు ఆనంతపురం సందేశములను పంపిరి. సభలో సమాధానపూర్వకతీర్మానము చేయవలెనని కోరిరి.

ఏక కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయమా?

లేక

బహు కేంద్ర సమిష్టి విశ్వవిద్యాలయమా?

విశ్వవిద్యాలయ మేవిధముగా నెలకొల్పబడలెను, ఎట్టి స్వరూపము దాల్చులెను. అను విషయమై దీర్ఘ చర్చ జరిగెను. బహు కేంద్రములు అను సంధింపబడిన సమిష్టి విశ్వవిద్యాలయ ముండవలయునా లేక ఒక్కొక్క కేంద్ర మొక్కొక్క విశ్వవిద్యాలయముగా ప్రతిష్ఠింపవలెనాయను విశ్వవిద్యాలయ దర్శకులనుగూర్చి చర్చించిరి.

ఇప్పుడు ముందులోనికి వచ్చిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము అటుయిటుగా సంగతినాగునన్నదనియు, అత్యుత్తమమైన ఏక కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయమున్నప్పుడు అటులా నున్న ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ద్వారా చేయవలెననియు సభికులు నిశ్చయపరచిరి.

ఈ సభవారు ఆలోచించి నిర్ణయించుటకు సహాయభూతముగా విశాఖపట్నమునుండి పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారి రొక సలహాపత్రము పంపిరి. విశ్వవిద్యాలయ విద్యాకృషి వ్యవహారములయందు ఏక కేంద్ర స్థానముండ జరుగవలయుననియు, కృష్ణాతీరముననున్న బాధవిద్యాలయములకునికి పట్టు ప్రసిద్ధి పొంది యుండిన అమరావతిపట్టణ నెలకొల్పట సమంజస మనియు ప్రాసరి. ఇందులకు గోదావరి నాయకులతోపూర్వ మరెవ్వరును అభ్యంతరము చెప్పలేదు కాని, ఇప్పుడు కావలసియున్న విద్యాలయ సౌకర్యముల నన్నిటిని పర్యాలోచించినచో అమరావతిలో ప్రతిష్ఠించుటకు సాగ్యముని సభికులుగ హించిరి. కాబట్టి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టపరచార్థమున పునః సమర చార్థమును కాసనసభలో ప్రతిపాదనలు పెక్కులుండటచే గర్వించుచు

చిన్నను విశదీయుటకై రాజమండ్రి ఆనంతపురం విశాఖపట్నముల మూడు స్థానములలో గల కేంద్రస్థానముల కనర్థము లేకుండ చేయవలయుననియు సభవారు తలచిరి.

4-వ కేంద్రము-బెజవాడ

ఇతర కేంద్రములతో బాటు బెజవాడలో కూడ ఇంకొక కేంద్రము నాల్గవదిగా ప్రతిష్ఠించి పెంపొందించవలసినదిగా నున్న, విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థాన ప్రదేశ వ్యాప్తి ఎటుచూచినను 10 మైళ్ల పరిసర ప్రదేశము అను నిర్ణయమునకు బదులుగా ఎటుచూచినను 20 మైళ్లు అర్ధవ్యాసపు కొలగల పరిసర ప్రదేశము అని నిర్ణయింపబడవలయుననియు, సవ్య: నాయకులందరు సమాధానపడిరి. కాని గోదావరి జిల్లావారు ఇందులకుమాదా సమాధాన పడలేదు. విద్యాలయ కేంద్రస్థానము లేనిచోటనే విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానములు (కచ్చేరీలు) ఉండవలెనని వాదించిరి.

గవర్నరుగారివద్దకు రాయబారము

ఆంధ్రదేశ నాయకులలో ప్రముఖులు కొందరు రాయబారవర్గముగా నేర్పడిరి. బెజవాడకు 4-వ కేంద్రముగా ఏర్పరచవలసినదని గవర్నరుగారి వద్దకు వెళ్లి విన్నవించుటకు నిర్ణయించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఓటరుగా రాఘవయ్యగారిని యుంచునట్లు

ముననబుగారు తీర్మానించుట.

సెప్టెంబరు 6:—శ్రీయుత వెన్నెలగంటి రాఘవయ్యగారు ఓటరు జాబితాలో యుండుట అనర్హుడని 8వ జింబోర్డువారు తీర్మానించిరి దానిపై శ్రీ. రాఘవయ్యగారు ముననబోర్డులో చెప్పుకొని పై దావా తెచ్చిరి. (ఈవిషయము తే 19. 27 దీగల ఆంధ్రపత్రికలో ప్రాశస్త్యము) దీనిని (6. 9. 27) అడిమనల్ మునసబ్ గారు విచారించి శ్రీయుత వెన్నెలగంటి రాఘవయ్యగారు ఓటరుగా నుండుట అర్హుడనియు, ఆయనకు వృత్తికలదనియు, మునసబ్ బోర్డుకు ఈ కేసు విచారించుటకు అధికారముకలదనియు తీర్పు చెప్పిరి.

బ్రిటన్ ఇండియా బీము వాయువాంతా ప్రచారము

ఆరవ తేదీన అర్ధరాత్రి ప్రారంభమయెను. ప్రామాణ్యము నంతను కలిపి వేయు 1928 విధానము సేదు పూర్తి అయినది. అనుశాస్త్ర దానికంటె ఎక్కువమాటలను బంపగల్గుచున్నార. అభినందనల నందుకొనిరి.

హిందీ పరీక్షలు - ఆంధ్ర దేశము.

ఆంధ్రదేశమునందు దక్షిణ హిందీ ప్రచార మారంభింపబడిన నాటినుండియు అచ్యాహతముగాను ఉత్సాహపూర్వకముగాను సాగింపబడుచున్నది. ఆంధ్రదేశము అన్ని ప్రాంతములకంటె ముందంజవేయుచుండినదని వేరుగా జెప్పవక్కరలేదు. రాజకీయందోళనములయందును తదితర ఆందోళనములయందును ఉత్సాహము మందగించిన ఈ దినముల గూడ ఆంధ్రదేశమునందు మిగత కేంద్ర, కర్నాటక, తమిళ ప్రాంతములకంటె ఎక్కువమంది ప్రచారకులున్నారని చెప్పవచ్చును. స్వతంత్రముగాను ఆంధ్ర హిందీ ప్రచారకార్యాలయము తరపునను అనేకులు విరివిగా హిందీ ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. చాలమంది స్వయముగా హిందీ సభ్యునించుచున్నారు. ఇట్లు వేలకొలది హిందీ భాషాభిమానులను విద్యార్థులుగల ఆంధ్రదేశమును పరీక్షలలో ఇతర ప్రాంతములు మించిపోవుచున్నప్పుడు ఆశ్చర్యము గలుగకమానదు. ఇందులకు ముఖ్య కారణము ఆంధ్రదేశమునందలి హిందీ ప్రచారకుల యొక్కయు, విద్యార్థుల యొక్కయు పరీక్షలపట్లగల తాత్పర్యభావమే. ఈ క్రిందటి అంకెలను గత పరీక్షల యొక్క వివరము తెలియనగును.

	ప్రాథమిక.	ప్రవేశిక.	రాష్ట్రభాష.
కర్నాటక	200	86	7
కేరళ	92	23	14
ఆంధ్ర	60	32	24
తమిళ	84	16	2

హిందీ పరీక్షలకు హిందీ విద్యార్థులు అధిక సంఖ్యాకులుగా వచ్చుటలన తత్ఫలితమువారికిని తదితర ప్రాంతముల వారికిని ఉత్సాహముగా నుండుననియు ప్రచారాభివృద్ధి కెంతయో తోడ్పడుననియు వేరుగా జెప్పవక్కరలేదు గాన ప్రచారకులును, స్వతంత్ర ప్రచారకులును విద్యార్థులను పరీక్షలకుబంధియు స్వాధ్యాయపరులగు విద్యార్థులు స్వయముగా పరీక్షలకురుచుచుండు సర్వవిధముల ప్రచారమునకు తోడ్పడుదురుగాక.

సత్యనారాయణ,
పరీక్షామంత్రి.

కొంగ్రెసు స్పెషలురైలు

జరుగబోవు మద్రాసు కొంగ్రెసునకు జ్వలదలచిన యాత్రికుల సౌకర్యార్థమై తెనాలినుండి మద్రాసునకు ప్రత్యేకపురైలును యేర్పాటుచేయుచున్నాము. అందు ప్రయాణముచేయుదలచినవారు యాదిగవ చిరునామాకు వారి దరఖాస్తులను పూర్తి చిరునామాలతో యీ నెలముగ్గురుగా పంపప్రార్థితులు. ఇతరవిషయములు దరిమిలా తెలుపబడును.

దైత సుబ్బారావు
రామలింగేశ్వరపేట-తెనాలి.

నూతన రివెన్యూబోర్డు సభ్యుడు

హెల్ బ్రెయిలువుడుగారు, చిత్తూరు కలెక్టరు
రివెన్యూబోర్డు మూడవసభ్యుడుగ నియమింపబడిరి.
(పె. పా. వీ.)

తిరువతి

శ్రీ మహామండేవస్థానం హిందూమైస్థూలు

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిసమాజము

(4-9-27) సాయంకాలము 4 గంటలకు నీపాఠశాల
సభామందిరమున వై సమాజముయొక్క ప్రథమసభాసమావేశ
మయ్యెను. భాషాభివృద్ధిసమాజము, పురవాసు లందఱును మందిరం
బున నిండియుండిరి. దేవస్థానం కేంద్రమువహించి శ్రీ
యంత్రులగు రావుసాహెబ్ లక్ష్మీకరసింహారావు పంతులుగారి
త్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. దేవతాప్రార్థనపురస్కరముగా
సభ ప్రారంభమయెను. కార్యదర్శిచే సమాజోద్దేశములు సంగ్ర
హముగా జరుపబడెను. ముద్రసిద్ధులగు సంస్కృతాంధ్రభా
షా విద్వాంసులగు నాగపూడి కృష్ణసామయ్య బి. ఏ. గారు,
సమాజప్రయోజనములను, విద్యార్థుల కర్తవ్యములను, భాషాజ్ఞా
నాభివృద్ధి కావశ్యకములగు విషయములను, విపులముగను, మ
నోహరముగను ఉపన్యసించిరి.

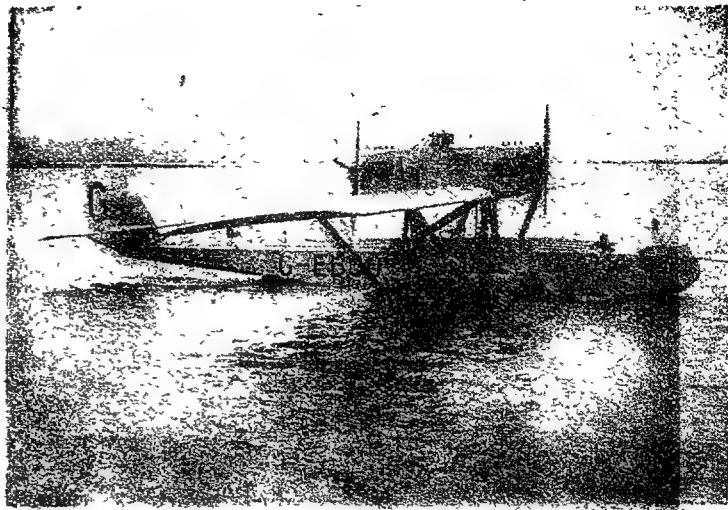
తరువాత "హరిశ్చంద నాటకములోని సురపథయును"
"బాం బాగు" "ఆచారము" అనుప్రహసనములను విద్యా
ర్థులచే మనోహరముగఁ బ్రదర్శింపబడినవి. అనంతర మగ్రాస
నాధిపతులు గొన్ని హితోపదేశము లొనరించిరి. కార్యదర్శి
యభినందనముతో సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

చింతలు లేని రాజు

బాలుడగు రుమేనియారాజు. తన మిదైపై
సైకిలుమీద తిరుగుచుండ ఈ ఛాయాపటము గ్ర
హింపబడినది.
సెంట్రల్ న్యూస్.

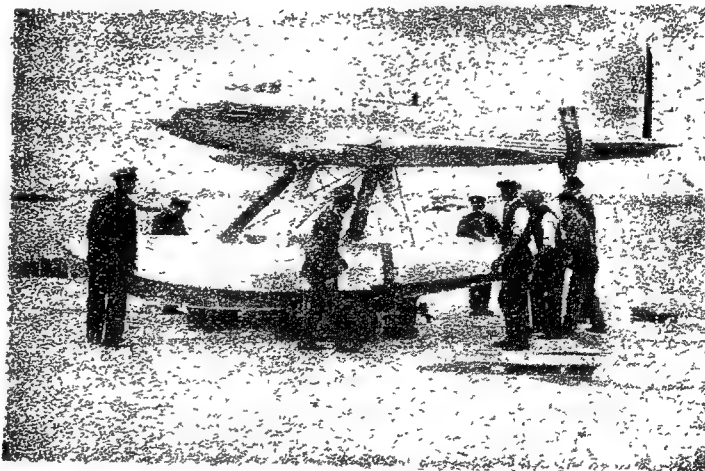
వేల్ వాయువిమానము

ఈ వాయువిమానమును కస్తూరు కోర్ట్స్ గారు ఐర్లండునుండి అమెరికాకు ప్రయాణ మొన
రచెదరు.
(సెంట్రల్ న్యూస్)

వియన్నా అల్లరులు

ఆస్ట్రియా ప్రధాననగరముగు వియన్నాలో జరిగిన అల్లరులయందు పలువురు మరణించిరి.
అనేకులకు గాయములు తగిలెను. వియన్నా మేయరు నీట్జగారు విప్లవకారులను శాంతింప జేయు
చున్నపుడు గ్రహింపబడిన ఛాయాపటము.
(సెంట్రల్ న్యూస్)

విమానములపోటీయందు గెలుచుటకై బ్రిటిషువారు నిర్మించిన గొప్పవిమానము.

(సెంట్రల్ న్యూస్)

నూతన పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

ఈ మండలమునకు వలయు నూతనజిల్లా, డివిజను, తా
లూకా కచ్చేరీలను పెట్టుటకును, తరుద్యోగముల నివాసములకు
ను, స్థిరమైనభవనములు, ఇప్పటివఱకు కట్టబడలేదు. కాని ఈ
మధ్య యావిషయమై ప్రభుమహారాజులు చేయుటకుగాను
ఒక ప్రత్యేక యింజనీయరుగారిని నియమించినట్లు తెలియు
చున్నది.

ఇట్టిసందర్భములో నీక్రింద విశదీకరించిన యంశముల
నబట్టి నూతన నిర్మితమైన యీ ప్రత్యేకమండలము ముందు
ముందు అనవసరము కావచ్చునని ప్రభుత్వమువారు గ్రహింప
వచ్చును.

ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము త్వరలో, అనగా
1930 వ సంవత్సరమునందు కాగలదనుటకు నిదర్శనములు మెం
డుగానున్నవి. కాని ఏయేమండలములు ఈ రాష్ట్రములో నుం
డవలెనను సమస్య యింకను తేలలేదు. చిత్తూరుజిల్లావారును
తదితర సమీప మండలముల వారును
ఆంధ్రరాష్ట్రాంతర్భాగమున, నుం. డు. టు. ను

గూర్చి తీవ్రమైన ఆలోచనలు చేయుచున్నారు. ఇంతేగాక
ప్రస్తుతము గజాం మండలముండలి, ఓడ్రభాగములు, విడదీయబ
డనుండుటచే గజాంమండలముయొక్క విస్తీర్ణము చాలవఱకు
తగ్గిపోవును. ఏదియెట్లున్నను ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణసమయమున,
మండల పునర్నిర్మాణమును, తాలూకా విభాగమును, జరుగుట
నిశ్చయము. అట్టిసమయమున యీ ప్రత్యేక నూతన పశ్చిమ
గోదావరిజిల్లా యనవసరము గావచ్చును.

పై నుదహరించబడిన కారణములచే, నూతనజిల్లాకు వల
యు స్థిరభవనములు, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము పూర్తియగువఱకు
నాపుటమంచిది. ఇట్లుచేయుటచే, జిల్లాపరిపాలనకేమియు
లోటురాదు. నాయూహలై నిశ్చయమైనయెడల లక్షలకు లక్ష
లు ప్రజలద్రవ్యము, అనవసరద్రవ్యము కాబడకుండుటయేగాక
అట్టిద్రవ్యము నితరవిధముల సద్వినియోగముచేయుటకు అవకా
శము ఏర్పడగలదు. ఈవిషయము గవర్నరు మెంటువారును, కాసన
సభ్యులును గమనింతురని నమ్ముచున్నాను.

రాంజెల్లి సుబ్బారావు,
చెన్నపురి.

దెలుపుచో, స్వపరిపాలనమునే భారతీయులు ముందుగా గైకొనెదరనుటకు సందియములేదు. ఆపిమ్మట వివిధ సంఘములవారును గూడి రాష్ట్ర సమన్వయ పరిష్కరించుకొనవచ్చును. అంతియగాని, ప్రజలు గోరెడి విధానము చేయించుకొనుట, భాషా ప్రయుక్త విభాగమును సూచించుట యత్యవసరము.

సంస్కరణములు ఫలదాయకమగుట కిట్టి సంస్కరణముతో బనిగలదు. ప్రజల యంగీకారముతో రాష్ట్రములను నిర్మించవలెననిజెప్పినను, భాషా సంఘములు పెక్కులు ప్రత్యేకరాష్ట్రముల గోరుచున్నవి. ఆంధ్ర, కర్నాట, ఉత్తర, సింధు, మహారాష్ట్రాదిసంఘములవారికి ప్రత్యేకరాష్ట్రముల నొసగవచ్చును. ప్రజలనుండి అభ్యంతరము గలుగజోదు. ఈ సమయమున, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సమన్వయ భారవిధించుచో, 'మరల దీనిని త్వరలో జైకితెచ్చుటకు సాధ్యపడదు. మాంటు ఫర్డు రిపోర్టు అయినను, నూతనవిభాగ వాంఛగల నని యంగీకరించి, నూతనరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు అవకాశమిచ్చెను. దాని ననుసరించియే, ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము విషయమై మదరాసు శాసన సభలో తీర్మానము చేబడెను. భారత శాసనసభ తో గూడ నిట్టి తీర్మానమును చెప్పుటకు సంస్కరణ చట్ట మవకాశమిచ్చుచున్నది. రాజోపు సంస్కరణములలో ఇంతకన్నను ముందుకుజోయి భాషాప్రయుక్తవిభాగము విషయమై అనుకూలమగు ఏర్పాటుల గావించుట వినేకముగాదా? అటుగాక, ఈ సమన్వయ పరిష్కారేని ఢీకొని, దానితో మెలగవలదని కోరుట న్యాయమగునా? భాషవలన నిజమగు బంధమేర్పడదనియు, రాష్ట్రము లధికమగుచో, ఖర్చు అధికమగుననియు, మున్నగు నిరర్థక హేతువులు, శివస్వామి అయ్యరు గారి బోలు ప్రతిభానాంతులు జెప్పదగినవికావు. భాషాప్రయుక్త విభాగసూత్రము, భారతీయ ప్రముఖుల యామోక్షము నిదివరకే బడసెను. దీనికి వ్యతిరేకముగ జేస్తూ కారణములు, మిగుల నిస్సారములు. భాషాప్రయుక్త విభాగమువలన, ప్రజల దృష్టి సంకుచితమగుననియు, విశాల భావముతో లగుననియు, శివస్వామి అయ్యరు గారు చెలిపిన విషయము, నిరాధారమని జెప్పవచ్చును. ఇందుకుమారుగ, భాషాప్రయుక్తవిభాగమువలన జాతీయభావము విస్తరించి, ప్రజలపట్ల ఎక్కువ సానుభూతి ఏర్పడుట నిశ్చయము. జాతీయ పరిపాలన మేర్పడుటవలన, ప్రజలలో నూతనప్రభోధము గలిగి, అద్భుతోత్సాహము గలుగునని జెప్పవచ్చును. ఆంధ్రోద్యమమువలన దేశభక్తియంతరించుటకు మార్గం, అది మరింతగ ప్రజ్వలించెనని యిదివరకు తేటపరచియుంటిమి. ఇటులనే భాషాప్రయుక్తవిభాగమువలన, దేశభక్తి విస్తరించునుగాని తగ్గిపోనేరదు. ప్రస్తుతసందర్భ సమయమున, శివస్వామిఅయ్యరుగారి బోలు ముఖ్యులు భాషాప్రయుక్తవిభాగమును నిరసించుటవలన, కొంత ప్రతికూలాభిప్రాయము ప్రబలుట సాధ్యమయినను, దానినివారింతుట యవసరము. కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్ణయింపనున్న స్వరాజ్యవిధానమునందు, భాషాప్రయుక్తవిభాగమును ప్రధానాంశముగ జేర్చునటుల, ఆంధ్రనాయకులు ప్రోద్బలపరుసలెను. శివస్వామి అయ్యరుగారు ఎంతటి మేధావంతులనియు నను,

వారిదృష్టి ప్రజాసామాన్యము వంకకు ప్రసరింపకుండుటచే, వారింకను మారదృష్టి పూజలేకున్నారు. భాషాప్రయుక్త విభాగమువలన యువయోగములను వివరించుచు, ఆంధ్రమహాసభ సంఘము వారు కరవ్రామును ప్రచురించి, దేశమునందు ప్రబోధము సలుపవలయును. ఇట్టి యజ్ఞంకు లెదుర్కొనినపుడే, కావ్యోత్సాహము ప్రబలవలయును. సరియగు ప్రబోధము మరియొకమారు జరుగుచో, తీవ్రప్రతికూల్యము చెలరేగునని తలవజాలము. ఏలన, యాకోర్స్ మిగుల హేతుబద్ధమయినది. భారతదేశకళ్యాణమునకు ముఖ్యముగ తోడ్పడగలుగునది. అందుచే సంతృప్తిపడి జరుగుచో, నిజయము ధ్యనము.

మద్యపానము

మద్యపు రాబడిని రివిన్యూయని దలచుట కన్నను పొరబాటు వేరు లేదని గాంధీమహాత్ముడు తెలిపిన విషయముతో ప్రజ్ఞ లేకభవిషకమానరు. ఎత్తైన రివిన్యూ తొలగిపోవుటచే, దానిని భర్తీజేయవలయు ననువాదము నిస్సారమయినది. నల్లమందు రివిన్యూపడిపోయినపుడు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దానిని భర్తీచేసెరా? ఇతరదేశముల సదభిప్రాయము కొరకు, నల్లమందు రాబడిని కోల్పోవుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినపుడు, భారతీయుల జేమము నిమిత్తము త్రొగుడు రాబడిని కోల్పోవుటకు వెనుదీయుట న్యాయమగునా? మద్రాసు ఎత్తైనమంత్రిగారు గూడ ఎత్తైన రివిన్యూగూర్చి ఆందోళన పడుచున్నారు. కాని దుష్టపు రివిన్యూద్వారా, భారతీయులకు విద్యగతినను, అయ్యది గౌరవము కానేరదు. ఇట్టి యభిప్రాయమును విడనాడినగాని, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టబోవు మద్యపాన నిషేధప్రయత్నము జయముగాంచనేరదు. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల, అమెరికాకన్నను హిందూదేశమున మద్యపాన నిషేధమునకు సాకార్యము లధికముగ గలవు. ఏ రాష్ట్రమందు జూచినను, నిషేధముపట్ల అనుకూలాభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. ఇట్టిస్థితిలో మద్యపానమును నిషేధించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింపబోచో, మరియొక అవకాశము లభింపజాలదు. మహాత్ముడు గోరినటుల మద్యపాన నిషేధముగూర్చి భారతదేశమందంతటను ప్రబలాందోళనము జరుగవలయును. ప్రజలలో గాఢప్రబోధము గావింపవలయును. ఇట్టి సంస్కరణమును కొనసాగింపక తప్పదని, పాలకులు గ్రహించునటుల జేయవలయును. కాంగ్రెసు సంఘము లిక్కార్యమును చేపట్టుట ధర్మము.

నానారాష్ట్రసంఘము : హిందూదేశము

నానారాష్ట్ర సంఘమున జేరిన దేశములలో కెల్ల హిందూదేశ మొక్కటియే అన్వయత్రురాలుగ నున్నదని, లిట్టనుప్రభువు చెలిపిన వాక్యముల జూచిన, ఎట్టివారి కయినను విపాదము గలుగక మానదు. అయినను హిందూదేశము ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించునే యున్నదని, లిట్టను ప్రభువుగారు రూఢించిన మాత్రాన సంతసము గలుగజోదు. హిందూదేశము ప్రపంచ వ్యవహారములను నడుపుటకు స్వతంత్రముగ జేయగలిగిన దేమియు కను

పింపదు. లిట్టను ప్రభుత్వమువారు సూచించినటుల, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి కనుగుణ్యముగ హిందూదేశము మెలగుచుండవలయును. హిందూదేశపు అయిష్టతను గడించిన లిట్టను ప్రభువుగారు హిందూదేశ ప్రతినిధులుగ నానారాష్ట్రసంఘమున పనిచేయుట బట్టియే, భారతీయుల వాంఛ లెంతవరకా నభలో సువ్యక్తమగునో యూహింపవచ్చును. రాజకీయ స్వేచ్ఛను గడించుటకు ముందు, ప్రయత్నకారముల నెన్ని దొడిగినను ప్రయోజనముండదు. నానారాష్ట్రసంఘమున సభ్యురాలయి సంత మాత్రమున, హిందూదేశ స్థానమున గలిగిన మార్పు ఎద్దియు గనుపింపదు. సక్లత్ వాలాజ్ఞలు భారతీయ ప్రముఖులును పార్లమెంటుసభ్యులు నగు వారికే హిందూదేశమునకు వచ్చుటకు స్వేచ్ఛ తొలగింపబడెను. కాలనీలలోని భారతీయుల దుస్థితిని వర్ధింపబనిలేదు. ఇంటనేమి, వెలుపలనేమి భారతీయులు కడుహింసదశయందున్నారనుట సత్యము.

స్వదేశసంస్థానములు : భావిపరిణామము

భారతీజాతీయవాదుల ఆశయములను సంస్థానాధీశుల ఆశయములతో సమన్వయము జేయుట కష్టమగునని మాంచెస్టరుగార్డియనుపత్రిక భావించుచున్నది. అటులగుచో దీనికి ప్రతిక్రియ యేమి? బ్రిటీషు హిందూదేశపు స్వపరిపాలనవాంఛను అడ్డగించుట గాజాలదు. సంస్థానములలోనే కొంతవరకు బాధ్యతాసహిత పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలసివచ్చునని మాంచెస్టరుగార్డియను పత్రిక గోరుచున్నది. ఈ సూచన చాల ముఖ్యమయినదనుటకు సందియములేదు. సంస్థానాధీశులు హిందూదేశపు సత్వరాభివృద్ధి కడ్డు గలిగించుటకై, డబ్బు సధికముగ వెచ్చించి, ఇంగ్లండుకు రాయబాకములను పంపుటకన్నను, తమ పరిపాలన క్రిందనున్న ప్రజలకు స్వపరిపాలనము నిచ్చుటకై కృషి సలుపుట మేలు. దీనివలన, హిందూదేశమునకును, సంస్థానాధీశ ప్రజలకును గూడ లాభము గలుగును. బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు స్వపరిపాలనము బడయనున్నపుడు, సంస్థానములు మాత్రము నిరంకుశపరిపాలనమును కొనసాగించుట దుర్లభమగును.

జాతీయపతాకము

మద్రాసు కార్పరేషనునందెట్టి జాతీయపతాకము నెలకొల్పవలయునని విచారణకు వచ్చినపుడు డాక్టరు నరేశమొదలిగారు జప్తిసుపతాకమును ప్రత్యేకముగ నెలకొల్పవలయునని గోరుట కడువిచిత్రము. ప్రస్తుత జాతీయ పతాకమునందు అన్ని మతములకును అన్ని సంఘములకును స్థానము గలదు. జాతీయపతాకము ఎల్లరమధ్య ఏకమత్యముగోరుచున్నది. ఇది శాంతి సందేశమును బోధించుచున్నది. కార్పరేషను కింతకన్నను అనుకూలమగు జండా లభింపజాలదు. కార్పరేషనునభ నియమించిన ఉపసంఘమువారు తిన్నగ యోచించి, సర్వత్ర యంగీకరింపబడుచున్న జాతీయ పతాకమును నెలకొల్ప బురికొల్పుట శ్రేయస్కరము. జప్తిసుపతాకము వారు కొరమాలిన ఆక్షేపణలను విడనాడుట మేలు. జాతీయపతాకమును నెలకొల్పుటవలన, మదరాసు కార్పరేషను సభకు అపూర్వగౌరవ మేర్పడగలదు.

మంత్రుల వేతనములు

భావిరాజ్యాంగ విధానమునందు మంత్రుల వేతనములగూర్చి ముప్పట్టించుచు, మాసమునకు

నాల్గువేలరూపాయలకు తక్కువ జీతముండగూడదని, సర్. పి.యస్. శివస్వామియ్యరుగారు గోరిరి. కాని, వీరి ప్రతిపాదనము పలువుర యామోదము బడయజాలదు. ప్రజాప్రతినిధులగు మంత్రులు, వారి యవసరములకు దగిన జీతమును దీసికొనుట న్యాయ మయినను, మిక్కిలి హెచ్చువేతనములగోరుట పాడి గాదు. తాము ఇతరులకన్న నధికులమని విజ్ఞప్తిగట్ట కవకాశముండగూడదు. మంత్రులు ఇతర ఉద్యోగులకు మార్గము జూపవలయును. జీతమువలన, గౌరవము హెచ్చునను తలంపు భ్రమదప్ప వేరు గాదు. బీదలగు హిందూదేశ ప్రజలు, హెచ్చువేత నముల ననుభవించు ఉన్నతోద్యోగులను భరింప జాలరు. ధావి రాజ్యాంగమునందయినను, పరిపాల నపు ఖర్చు తగ్గించి, ప్రజలలో నిరాశగలుగక మానదు.

రైల్వే నౌకరులు

రైల్వే నౌకరులకు జీతములు చాలవని, చాలకాలము క్రిందటినుండియు మొరలు వినుపించుచునేయున్నవి. తరుచుగ సమ్మెలు జరుగు చున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో నిజస్థితిని విచారించి గ్రహించుట ప్రభుత్వధర్మము. కాని గౌ. రామరావుగారు న్నెట్లుకొన్నింటి సభలో నీ విషయమయి తీర్మానము చేగ, ప్రభుత్వసభ్యులు హేళనము జేసెను. లేని పోని యభ్యంతరములను సూచించెను. విచారణ సాధ్యపడదనెను. ఉన్నతోద్యోగుల వేతనములు మాత్రము హెచ్చుచునేయున్నవి. ప్రభుత్వ దృక్పథము రైల్వేనౌకరుల యశాంతిని హెచ్చుజేయును గాని, తగ్గింప నేరదు.

బల్లెండు ఎన్నికలు

ఈమారు బల్లెండులో జరిగెడి ఎన్నికలు చాల ముఖ్యమయినవి. మెసిడెంటు కాన్ గ్రేవుగారికిని, డివెలరాగారికిని మధ్యనే ముఖ్యముగ పోటీజరుగు చున్నది. కాన్ గ్రేవుగారు శ్రీకృష్ణ విధానమును సమర్థించెదరు. డివెలరాగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరెదరు. ఇదిరకకు చేకూరిన స్వాతంత్ర్యము నుడయోగించుటకే ప్రజలిచ్చగించెదరో, లేక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కొరకై మరల ఆందోళన సలుప నిశ్చయించెదరో చూడవలయును.

గుజరాతు వరదలనిధి

ఆగస్టు నెల 25 వ తేదీ యంగుయిండియా	
గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి గత వారమున చేరిన మొత్తము.	1,27,718
అహమదాబాదులో ఎంగుయిండియా కార్యాలయము నకు చేరిన మొత్తము.	5726-0-0
మొట్ట మొత్తము.	1,83, 444-6-3
సెప్టెంబరు నెల 1 వ తేదీ ఎంగుయిండియా	63,841-1-10
	1,96,785-8-1
సెప్టెంబరు 1 వ తేదీవరకు వసూలైన మొత్తము రూ. 214047-6-3. దీనిలో దీనులకు సహాయము కొరకు వ్యయమైన మొత్తము 185851 రూపాయలు అని పట్టభాయి పత్రాలుగారు సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ ఎంగుయిండియాలో ప్రకటించిరి.	
భారత గోరక్షణసంఘము	
చందాలు విరాళములు సెప్టెంబరు నెల 1 వ తేదీవరకు వసూలైన మొత్తము 4396 రూపాయలు అయిదణాలు. (ఎంగు యిండియా 1-9-27)	

విదేశవార్తలు

ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

ప్రధానామాత్యునిపై దాడివెడలుట
పారిశ్రామికశాంతి గావలె ననుట

ప్రేడ్ యూనియను ఆక్టును రద్దుజేయవలె ననుట రుగ్మి, సెప్టెంబరు 6:—పారిశ్రామికశాంతిని కలుగజేయుటకు కార్మిక నాయకులు చర్యను దీసికొనవలెనని ప్రధానామాత్యుడన్న దానికి ఎడింబర్గ్ లో ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారిట్లు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. కార్మికలకంటె ఎవరును ఇతరులు ఎక్కవ గ పారిశ్రామికశాంతిని ఆశింపజాలరు. కాని మొన్నటి ప్రేడ్ యూనియను శాసనములు ప్రతిబంధకములుగా నున్నవి. గనుల పనివాండ్లు ఎక్కువ గంటలు పని చేయుటయు, ఒకతెగను ప్రత్యేకముగా అభిమానించుటయు ప్రతిబంధకములుగ ఏర్పడినవి. నిజముగ బాల్టిముగారు, వారి ప్రభుత్వము శాంతిని గోరుచు ప్రేడుయూనియను శాసనములను తక్షణము రద్దు జేయవలెను. ప్రభుత్వవిధానమునుగూర్చి ప్రజలకు తక్షణము అవకాశము నీయవలెననిరి.

ప్రధానామాత్యుని తీవ్రముగ ఖండించుట

ప్రధానామాత్యుని ప్రసంగమును జూడ ఈదేశముల ప్రేడు యూనియనులు రాయబారములకు జరుపుటకు ఇష్టము లేనివారనియు, కయ్యమే ప్రధానముగాగలవారనియు తేలుచున్నయది. బాల్టిముగారి శాంతిప్రకటనమునకు ప్రతిపాదముగ ఎన్నియో కార్యములను బాల్టిముగారుచరించిరి. బాల్టిముగారికాలమున పారిశ్రామికపరిస్థితులనుగూర్చి అరిష్టదాయక మగు శాసనములు చేయబడినవని లెన్కా గారనిరి.

ప్రభుత్వమువారు మహాద్భావమును జూప గోరెదరేని ప్రేడు యూనియను ఆప్తుడు తీసివేయవలెనని ధాన్సగారు లెన్కా గారిని బుర్రచిరి.

పై తీర్మానమును పార్లమెంటులో ఆమోదించిరి. యజమానులు పనివాండ్లు ప్రత్యక్షముగ సంప్రతించు కొన్న నేగాని పారిశ్రామిక శాంతి సత్వరాభివృద్ధిని గాంచజాల దనిరి.

ప్రభుత్వప్రమేయ మక్కరలేననియు ప్రేడ్ యూని యనులు పారిశ్రామికశాంతికి ప్రతిపాదముగ లేవనియు, యజ మానులు పనివాండ్లు మాడబట్టుకొన్న ఎక్కువ లాభముండునని యు, సిబ్రయనుగారు, ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ కార్య దర్శి తెలియజేసిరి

పారిశ్రామికశాంతి గావలెనన్న బాల్టిముగారు తక్షణము రాజీనామా నీయవలెననిరి.

డాక్టరు గృహము

ను డాక్టరు బ్రవునుగారు ఆంగ్ల జాతియువయోగమునకు కొనెద ననిరి. బ్రిటిషు ఆసోసియేషనువారంగీకరించిరి.

అమెరికాలో సినిమా యజమానులలో ప్రముఖులగు మార్సన్ లోగారు చనిపోయిరి.

శ్రీ శే. వేను వెల్లరుగారు

బ్యాటలు క్రికు సెప్టెంబరు 6:—మధ్యపాన నిషేధక నాయకుడగు వేను వెల్లరుగారు చనిపోయిరి. వాల్టెన్ డ్ క్ శాసన మునకు ఇతడే కారకుడు. పాయింట్ అంటుకొని కొద్ది వారముల క్రిందటనే ఆతనిభార్యకు బలమగు గాయములు తగిలెను. ఆమె మండిపోవుచుండ తండ్రి యవలికి వచ్చి చూచి హృదయము బ్రద్రలై చనిపోయెను.

ఏ. బరోబీరుగారికి ప్రాణాపాయము తప్పిపోయినదను చున్నార.

కెన్యాలో సింహములయువద్రవము నెయిరోబీ, సెప్టెంబరు 6:—మావేరిజర్వలో సింహము లు దొర్లనన్య మొనర్చుచుండుటచే నాలుగు నెలలవరకు శ్వేతముఖు డగు హంటరు అను జేటగానిని ఏర్పరిచిరి.

ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

రషియా యూనియనులతో రాయబారములు
సల్పి లాభములేదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—రషియా యూనియనుల వైఖరి, విధానము మారనంతవరకు రషియా యూనియనులతో రాయబా రములను సల్పి ప్రయోజనములేదని కాంగ్రెసు ప్రేడు యూని యను, కాంగ్రెసు జనరలు కవున్సిలువారు నిఘాన్నజేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ఆఖిలరషియా ప్రేడుయూనియనుసభాకార్య దర్శి బ్రిటిషుకార్మిక నాయకులు డ్రోహులని తెలుపుచు పంపిన తంతినిగూడ ఈతీర్మానముతో బంపిరి. నేడు ఈవిషయమై కాంగ్రెసులో చర్చించెద రనుకొనుచున్నాను.

పోలండు ఒడంబడిక ప్రయత్నములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పోలండు ప్రతినిధి, సోమలుగారు పోలండు ఒడంబడికను బ్రయండు, చాంబర్లను, ప్రిన్సిప్లగార్ల కందజేసిరి. న్యాయ శాస్త్రవేత్తలకు జూపిన చిత్తు ముసాయిదాను అతిరహస్యముగ నుంచుచున్నార. దానిని బాల్టిముగారికి జూపెదగట. మధ్య వ రిపరిమేరమునకు పోలండు ఇష్టపడుచున్నది. జాతిసమితి పట్టులకే గాక యుద్ధముకూడదు, వ్యక్తభావము అంతర్జాతీయ సేరమువారందరును ఇందులో జేరివచ్చుననిరి. నాకాదేశము లను ఎక్కువ జేయరాదనుచున్నది.

ఓల్డుగోరి వైమానికుడు పడిపోవుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—సరాసరి రోముకు పోవలెనని బయలుదేరిన సోన్ వైమానికుడు క్రోమరు, ల్యాప్లండు నౌకల కంటబడగా ఆతనిని గొనితెచ్చెను. విమానముపంగతి తెలియ లేదు.

టిల్లి మెడ్గాఫ్ వైమానికులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—ఆగస్టు 29 తేదీని లండన్ అంటారియాలోనుండి బయలుదేరిన టిల్లి మెడ్గాఫ్ వైమాని కులు నిన్నుమధ్యాహ్నము వరల 1-25 గంటలకు లండనుకు బయలుదేరిరి

బియాస్సే ఒడదొంగలు

బ్రిటిషువారు ముట్టగించుట

రుగ్మి, సెప్టెంబరు 6:—ఈ సంవత్సరము ఒడదొంగ లిట్లు ప్రవర్తించుట మాడవపర్యాయము. బ్రిటిషునౌకలవచ్చి దొంగ లున్న గ్రామమును పెల్లులతో మంచెత్తిరి. ముందుగా ప్రజలను ఖాళీజేసిపొమ్మనిరి. బ్రిటిషువారిలోగాని చీనావారి లోగాని ఎవరును చనిపోలేదు.

వేటకుబోయి చనిపోవుట

లండన్, సెప్టెంబరు 6:—జింకను జేటాడి చంపి దానిని ఈడ్వబోయి బయలుదేరిన హృదయముచెడి చనిపోయెను. ఇతనికి ఒక్కడే కొడుకు. ఇండియాలో పనిచేయుచున్నాడు.

ట్రాన్సు అట్లాంటికు వైమానిక ప్రయాణము

లో మ్యాటెలకన్యను గొంపో నిరాకరించిరి. ఆమె ఎంతో ఏడ్చినను తీసుక వెళ్ల లేదు. ఎంతడబ్బో ఇస్తానన్నది. అక్కరలే దనిరి.

సముద్రపికారు పోయిన పొగయోడ తగులబడి ముగ్గురు చనిపోయిరి ఒడనులో ఆరవ తేదీది.

పి. ఓ. కంపెనీ

వారు పెట్టుబడిని పొందినందున ఆ గోవిందుల వ్యాధి. క్రొత్తగా కట్టకాలకు 7632030 పాటు గావనియుండుటచే ఈమొత్తమును అర్హులైనవారికి ఈవిషయమై 14-వ తేదీన తీర్మానించుటకు ఆసాధారణ సభకు జేసెదరు.

మృతశీవులు

లండన్, సెప్టెంబరు 7:—మానవుడు చనిపోయినను తీవ్రమైనవారిలో మాట్లాడుట సాధ్యమనియే కాని ఇంతవరకు వారల్లు మాట్లాడుచున్నవారు కాశ్యపురముగ వారు బ్రతికియుండుననిశ్చయమైనదిగా విడిచి ఆసోపియేషనులో డాక్టర్ విచ్చేయగా రనిరి.

అమెరికా రోముకు సరాసరివైమానికపయనము నిమిత్తము ఓట్లు గ్రీగరీ విమానము సాయంకాలము 8 గంటలకు యునైటెడ్ స్టేట్సునుండి రోముకు బయలుదేరెను.

చీరావరిశిక్షలు

రుగ్బీ, సెప్టెంబరు 6:—యాంగ్లీ దక్షిణభాగమును జాతిన ఉత్తరచీరావరిని ఓడిపోయినందున నిజమని ప్రయమయినది.

దాక్షిణాత్యము పోనుబట్టుకొనిరి. చామూడిని బండిలుగ గొనిరి.

వాతావరణస్థితి

1927 నల సెప్టెంబరు నెల 8-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	కడప జిల్లా	కర్నూలు జిల్లా	కర్నూలు జిల్లా	కర్నూలు జిల్లా	కర్నూలు జిల్లా
గోపాలపురి	89.6	78.4	...	87.68	+ 15.18
కొత్తూరు	91.3	75.2	0.15	20.75	+ 4.70
కాకినాడ	98.1	74.8	0.45	18.84	+ 0.90
మచిలీపట్నము	94.6	80.5	...	21.44	+ 1.54
కర్నూలు	92.8	74.8	...	14.09	- 0.91
జిల్లా	98.6	71.6	...	5.61	- 1.61
అనంతపురం	8.95	- 0.75
కడప	97.6	80.2	...	10.62	- 8.85
నెల్లూరు	101.0	81.4	...	7.48	- 0.94
మద్రాసు	95.9	76.4	...	8.79	- 8.05
కడప	98.1	75.7	...	6.91	- 4.07
నీలమ	96.5	74.1	0.86	22.82	+ 7.85
కోయంబూరు	98.1	70.1	...	8.89	- 1.24
తిరుచనాపల్లి	98.0	69.7	1.01	9.24	+ 1.12
నాగపట్నము	98.8	75.3	...	4.41	- 3.62
మహారాష్ట్ర	99.1	77.2	...	9.08	- 0.15
పాంజి	98.0	77.6	...	0.22	- 1.39
తిరునల్వేరి	0	- 1.71
తిరునెల్వేరి	84.5	71.6	...	24.55	- 1.49
కొచ్చి	80.8	74.9	...	60.84	- 6.10
కాలికట్టు	94.0	78.0	...	81.67	- 0.20
మంగళూరు	83.9	71.7	...	108.58	+ 8.66
తెంగుళూరు	87.9	66.8	...	7.65	- 6.74
మొరకూరు	72.1	59.2	...	110.22	+ 18.79
కాకినాడ	69.8	58.9	...	15.72	- 2.28

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.45" విశాఖపట్నములో 0.15" వర్షించెను. మచిలీపట్నములో నిర్భయముగనున్నది. ఇతరచోట్ల ముప్పుగానున్నది. గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి రి నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో రాత్రివేడిమి 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్నములో 8 కాకినాడలో 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:—మేఘములు పలవగనున్నవి. అర్ధ్రత తక్కువ. నెల్లూరులో పగటిరాత్రివేడిమి 5 1/2, 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో నిన్న 10/0" డిగ్రీలు ఎండిగా నెను. మద్రాసులో గూడ పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

సర్కారులో కొన్ని వివరములు పడెను. ఆగ్నేయమున మార్పుగల్గెను. రాజధానిమధ్యభాగములందు వర్షించెను.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, ప్రధాన వాతావరణకార్యజ్ఞుడు.

వినుకొండ తాలూకా ప్రజలకష్టములు

ఈతాలూకాలో గడచినసంవత్సరము కష్టములు లేక పంటలు కొద్దిగావండినవి. పండినధాన్యము అంతా అమ్మి శిస్తులు చెల్లించి నిరాధారులయి నిలిచినారు. పశువులు మేతలేక యెత్తులపడి చాలా నశించిపోయినవి. చెండు మాడు సంవత్సరముల నుంచి సరియైనపంటలు లేకపోవుటచేత రయితలు ఇదివరకు తీసికొన్న ఋణములు తిరిగి చెల్లించని కారణముచేత ఋణములు పుట్టిన అన్నవస్త్రములకు పశువుల మేతకొనుటకు డబ్బులేక అల్లాడుచున్నారు. ఈసంవత్సరమైనా వర్షములుకరువలేదు. కొన్ని గ్రామములలో పయిర్లు వేసియున్నారు. కొన్ని గ్రామములలో పయిర్లు వేయలేదు. వేసినపయిర్లు ఎండి పోవుచున్నవి. ఇంతవరకు ఒక్కవర్షమైనా నీళ్లుపారేబట్టు కరువలేదు. కొన్ని గ్రామములలో త్రాగుటకు నీరులేక మలమలమాడుచున్నారు. ఇటువంటి కష్టపురోజులలోనే కొన్ని గ్రామములలో కలరా వ్యాధులు, కొన్ని గ్రామములలో స్థానిక పుష్కలములు సంభవించి ప్రజలను పీడించుచున్నవి. ప్రజలను తిడుటకు గింజులు, త్రాగుటకు నీరు, పశువులకు గోతమువిషయములో ప్రభుత్వమువారు తగు ప్రయత్నము చేయుటకు నిజపరిశీతులు తెల్పువారు లేనందున యీతాలూకా ప్రజలు, పశువులు ఘోషించవలసి వచ్చినది.

కూలీలపరిస్థితులు

రయితలకు పంటలు లేనికారణముచేత కూలీలకు పనులు తగ్గినవి. కూలీలకు పనులు చెప్పవారులేరు. ఈ తాలూకాలో లోకల్ బోర్డువారుగాని గవర్నమెంటువారుగాని యేమిపనులు సాగించియుండలేదు. ఈజిల్లకు ఒకలేబరు తహశీలుదారువారిని నియమించినట్లు వినికిడివల్ల తెలియుచున్నది. వారు యీతాలూకాకువచ్చి కూలీజాతపరిస్థితులు యెప్పుడు విచారించి యుండలేదు. అట్టివారిని నియమించియున్నయెడల ప్రభుత్వమువారు వారిని యీతాలూకాకువెళ్లి కూలీలపరిస్థితులు విచారించవలయునని వుత్తరువు ద్వారాచేయించవలసి యుండుంది.

ఇరిగేషన్ పరిస్థితులు

ఈ తాలూకాలో వున్న చెరువులకు తగు నీటివసతులు లేక సకాలములో నీరురాక పంటలు నశించిపోవుచున్నవి. కాని నీటిశిస్తుమాత్రము తప్పకలేదు. చెరువుక్రింద భూములకు చెల్లించవలసిన శిస్తుపయికమునకు మెట్టనీలలో పండించినపంట అమ్మి చెల్లించవలసినదావున్నది. ఈ తాలూకాలో పెద్ద చెరువులు— అనగా 1 గుండ్లకమ్మ, 2 కండ్లెరు, 8 నాగులేరు 4 కొంకేరు అనునవిగలండా పొయ్యెనీరు అపరిమితముగా పోయి సముద్రములో కలియుచున్నది ఇట్టివరులకు యొక్కడ చెరువుల నిర్మించియుండలేదు. నీరురాని వాగులకు మాత్రము చెరువులువేయించి ప్రజలకుగవర్నమెంటును నష్టపరచుచున్నారని గమక పైసచెప్పినవరులకు ఆసకట్టులు కట్టించిగాని చెరువులవేయించిగాని నీరు పుష్కగాపోయి సముద్రములో కలియుండా చేయవలసి యున్నది.

జిల్లాబోర్డువారి అక్రమములు

ఈ తాలూకాభూములు సారవంతమునవి కాకపోవుటచేత రయితలు వీరసితిలో వుంటారనేకారణముచేత యిదివరకెప్పుడు ట్రాబుగేట్లు పెట్టించియుండలేదు. జిల్లాబోర్డు పి. సి. యతిరాజుల నాయకీగారిచేతిలోకి రాగానే యీతాలూకాపరిస్థితులు తెలుసుకొనకనే వినుకొండగ్రామములు 4 గేట్లు పెట్టించియున్నారు అదుమిదబభూమిశిస్తులే చెల్లించవలసినవనియు, గేలురును చెల్లించుట కష్టమనియు, గేల్లుతీసి వేయించవలయుననియు మహాజను అక్రమపంపుకొనగా వినుకొండకు యేవోవక ఘంటలలోవచ్చి విందులు ఆరగించి రహితులకు విచారించక నె వెళ్లిగేట్లు తీసివేయుటకు యిష్టపడుటకు పోవుకొనకపోయిరి. ఈ గేట్లలో ఘోరమయిన అక్రమముగల గేలువకటి వున్నది. ఈ గేలు వినుకొండనుంచి చాట్రగడ్డపాడు గ్రామంవెళ్లి డొంకమార్గము అమువున్నది. ఈ మార్గమున అనేకవైళ్ల దూరమునుంచి వాగులలోను పెంకలలోను యెంతో కష్టములపాలనచూ తోలుకొని వచ్చిన బండి వినుకొండవద్ద రోడ్డును అడ్డుముగా యెక్కిరిగినంత మాత్రముచేతనే గేలురునుము పనులుచేయుటగా జిల్లాబోర్డు ప్రతిజేటుగారు తాలూకాబోర్డు ప్రెజిడెంటుగారు ఖుద్దుర తనిఖీచే యీ గేలు యొక్కడవుంచుట అక్రమమని ఒప్పకొని మేము వెళ్లి యీ గేలు తీసి అవుతలమయిలలో పెట్టిస్తామని అప్పుడు చెప్పమేగాని వారి స్వస్థానములోకి వెళ్లిన తర్వాత యీ గేలు

ప్రస్తావన వారికి పట్టనేపట్టదు. ఇట్టి అక్రమపు గేలువిషయము ప్రజలు చెప్పుకొనగా ప్రెజిడెంటు నిర్లక్ష్యభావము వహించినందులకు ప్రజలకు చాలాకష్టపట్టములు కలుగుచున్నవి ఇట్టి అక్రమమైన గేలును యిప్పుడు జిల్లాబోర్డు ప్రెజిడెంటు గావున్న మహారాజశ్రీ గౌడ సింహాచలం సంగులగారయినా వచ్చి తనిఖీచేసి తీసివేయించెదలేమో చూడవలసియున్నది.

శాసనసభ్యుల వాగ్దానములు

ఈ తాలూకాకు వోట్లవిమితం వచ్చినప్పుడు యీ తాలూకాలో కొన్ని గ్రామములలో త్రాగుటకు నీళ్లు దొరకటలేదు. అట్టి గ్రామములు మేము కన్నులారా చూచియున్నాము మీరు మాకు వోట్లుయిస్తే మీ కష్టములు మన సభలలో చెప్పి మీకష్టములు తీరగలంమని నీటిమండు యేర్పాటు చేయవలయునని గవర్నమెంటులో పోట్లాడి కష్టకాలము తెప్పించి యేర్పాట్లు చేస్తామనియూచెప్పి చాలెవని పూర్తిచేసికొన్నారు పని పూర్తికాగానే యిది అన్నియూ వారికి తెలిశివుండిమాడా యేమి ప్రయత్నము చేయాలిలేదు. ఈ తాలూకా కడపలో అవి గోడు పెట్టుచుండగా వక్కమెంబరునావచ్చి ప్రజల పరిస్థితులు తెలుసుకొనివారయి యుండలేదు వారి మనస్సుకు వారు ప్రజావంతులమనియే కా ఆమామక ప్రజలను మోసగించి వోట్లు యిప్పించుకొన్నామని సంగోషించవచ్చు. కాని అట్లు సంతోషించుట న్యాయమైయుండదు. ఈతాలూకా ప్రజలు మిలి రాగి ట్రేలిల్లమర్రి అంజనేయల గారికి వోట్లు సమర్పించుతూ లక్ష్యులైనామూర్తిపోయినప్పుడు అంజనేయలు సముద్రము దాటి సంచి తెచ్చి బ్రతికించినట్లు మనకొరకు అంజనేయలుగారు కాసంధ్యకు వెళ్లి గవర్నమెంటులో పోరాడి కృష్ణకాల్య అనే సంచిని తెచ్చి ప్రజలను బ్రతికించగలరనే వుత్సాహముతో వోట్లు సమర్పించి యుండగా తిరిగి యీతాలూకా ప్రజలు మైదులులేక మలమలమాడుచున్న కాలములో ప్రజల పరిస్థితులు తెలుసుకొనబోవడమువల్ల ప్రజల మనస్సులకు కష్టముగో తోచుచున్నది. ఇంట్లనయినా మాతాలూకా పరిస్థితులు చూచి శాసనసభలో తగు చర్చజరపవలెనని వేడుకొనుచున్నాను.

అన్నాడగడ సుబ్బారాయుడు.

మానగూల్లా సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అదాలు)

నలమలభము! (పోస్టుఖర్చులను ప్రత్యేకము) సుదామధికము

కరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల

సినిమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అక్షరము, అరుచి, ఆత్మలంకా

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిల్లు, సర్వార్థము

యందు బలతయము, పిక్చులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు

వేర్లు, అగ్నిలు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను

పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేగోల్తును

ఇందు అనేక పీడనము చేసినవి. అపరిమితముగ వైద్య

మగుటచేతను పరమమాంసక్రియ యుగి చెప్పవచ్చును.

ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1678)

ఆయుర్వేద వైద్యులయ్యం

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

యేలూరు డి|| ము|| కోర్టు

O. S. 301/1927.

వాది:—బసావనెనిగు

and

ప్రతివాది:—కానీరాంపాత్రో

యీ నెంబరు డిక్రీ వారంబు గ్రంథములో ప్రతివాది తాలూకాలోడ జపుగాబరేర

నదరు కోర్టు వారవల్ల 10-9-1927 తేదీన చేయవలసిన

యబడు ననిన్ని నదరు వేలములో వాది తాబూతు

కొని పాటమొత్తం డిక్రీ బాకీక్రింద వివరములను

కొనుటకు వాది దిక్రీను దాఖలుచేయువాడని

న్ని నదరుపిటిషనుకు ప్రతివాదికి ఆడేమా ప్రార్థ

యెడల 7-9-27 తేదీకి కోర్టులో మనవిచేసుకోవలసిన

దనిన్ని ప్రతివాది అట్లుబరిగించనియెడల నదరుపిటి

షను ప్రతివాదిపరోక్షముందు తీర్మానించవలసిన

యందుమూలముగా తెలియచేయుచున్నది.

ఏలూరు } వారణాసి ఎడ్వకాటము

2-9-27 } వాద్యి డిరు.

శ్రీపురుష వివాహ వయోనిర్ణయము

అంధ్ర ప్రదేశ్ నారాయణమూర్తి ఎల్. ఎమ్. ఎస్.

అంధ్ర ప్రదేశ్ సభా స్థాయిపంపు తీర్మానమునకు సంబంధించిన యభిప్రాయముల కార్యదర్శి శ్రీమంత ముద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు పత్రికామాలయము నావ్యవహరించినందున నాగునోచిన శుభిప్రాయాలిది వ్యాసరూపయన తెలియ జేయుచున్నాను:-

బ్రహ్మచర్యము శారీరక, మానసిక, అధ్యాత్మికాభివృద్ధి కారకములను సమగ్రముగా పరిశీలించి, పురుషుడు వివాహము చేసినందున కలయును బ్రహ్మచర్యమున గడవలసియున్నది. దానిపరిమితి నిర్ణయించి వివాహవయోనిర్ణయము చేయుట మనకర్తవ్యము. పూర్వము బ్రాహ్మణ్యము బ్రహ్మచర్యమునలొనిచి కాశీ మొదలగు శ్రేష్ఠతలను పొంది విద్యాభ్యాసము చేసికొనినచేత వివాహము జరిగినది. ఈ మార్గము మిథ్యమైనది బ్రాహ్మణివాదమునకు వేరుకాదు. మానవ జన్మమునని ఇప్పుడో మేనరికమునుబట్టి పురుషునియో, కల్మషునియో బంధించు దాని పురుషునియో, ముసలములకు నోటిపై ముల పెరకెట్లుతో, మధ్యమచ్చలతో, బ్రాహ్మణ్యములతో, జన్మలతో పురుషులకు బాల్యమున వివాహములు జరుగుచున్నది. చక్రికలకులలో కూడ పురుషులకు బాల్యవివాహములు జరుగుచున్నవి కాని ప్రైవేటుకులములలోనే యీదురాచారము విశేషముగ వ్యాప్తమై యున్నది. పురుషుల కల్పవృక్షమున వివాహము జరిగిన కలగునట్లు మెచ్చి యోగలపు. దీనివలన నుపయోగభివృద్ధి కోల్పోవడముచున్నది. భార్య శిశుకాలమున పురుషునకు ముచ్చుచే సంసారబాధ్యత నెత్తిపైబడి యాపురాగన పోవుటవల్ల నతడేమియు దోగమునకో యశ్వపించుచున్నాడు. వనదేశమున నిగుదోగపరమ్య బలీయముగ నుండుచే నదోగము దొరకక ఈ మాత్రమగునట్లు వనోపవన చే కుండుచున్నాడు. తలదండ్రులచాటునన న్నయితడు తములపామలొకడబ్బయిన సంపాదించుటకు శక్తిలేక, సగముచదివినచున్న శరీరశక్తియన కంగీకరింపదు కాన తూలిచేసికొనుట కష్టముగానుండి, సంసారసౌఖ్యముల విడచాలక వలయుపతికరములకు నివాసము బాధించుటచే ఇంటిలోని పెద్దల నమగుట కష్టపడక, అందిన ముచ్చునక పుత్రుల చేసి భార్యనగలను రహస్యముగ వికల్రుంచి తీర్చుచున్నాడు. కొడుకు చేసిన అప్పులబాధ్యత తనకు తేదని తండ్రి ప్రతికూల ప్రకటించుచున్నాడు. ఈలోగా సంతానము కలిగిన నీయస్వతంత్రుడును నిరుద్యోగియునగు పురుషుని మనఃస్థితి ఇట్లచిత్రము.

పురుషుని విద్యభ్యాసించి తనకాళ్లపై తాను నిలువగలిగి భార్యనుకూడ పోషించగలిగినపుడే వివాహమున కర్హుడగుచున్నాడు. అయితే అట్టి దీక్షతోననువాడంతవరకు బ్రహ్మచర్యమువలంబించినచే యాదీక్షవలన ఫలితము కలుగుచున్నది వివాహములు కాని వారందరూ బ్రహ్మచారులు కారు.

“ఏకైకయిత సర్వత్ర నరేతః, స్మందయేత్కవితో” బ్రహ్మచారి ఎక్కడను జరిగినానే పరుండవలెను. రేతస్సును బయల్పరచునాడదు. ఎండలో బ్రహ్మచారుల మనువారు తుక్కునవుచునకు మందియ్యి వైద్యశాలకు వచ్చుచుండురు. అట్టివారికి శ్రీసంగమమే మందరి చెప్ప వైద్యులును కలరు. కొంద రాబాధ నివారించుకొనుటకు వేళ్ళలో నరయగు బ్రహ్మచారులను జిల్లములనున్నాడు. కొందరికి నన్నియో అవాగ్ధులగు పడల నోనర్చుచున్నాడు. వివాహ యోగ్యత కలుగవరకు అవిని పోతులు అస్థిత్వబ్రహ్మచర్యము నవలంబించవలెను కాని ప్రైవేటుగు బ్రహ్మచర్యము తమకే కాక దేశమునకు నోవలదాయకమగు గమనింపవలెను.

“అహోరత్ర పరంగామ శుక్రం తీవ్రత్య మాత్మన, క్షయోయస్య బ్రహ్మచర్యోగాన్ మరణంనే ప్రయత్నతి” అని శుక్రము, అహోయ్యుక్త కడపటి రూపము. దానిని అనుసరించు శరీరపోషణము జరుగుచున్నది. అట్టిశుక్రము తీరించిన సోలగోగములు మరణము కలుగుచున్నవి. దీని గతులములననే బ్రహ్మచర్యము సాగగలదు. దానికి మనోనిగ్రహమే ఉత్తమపాదము.

అత్యంత కఠినమైనదికలది, మేనది బ్రాహ్మణులారని ప్రకటన ప్రకటనమేనది ఇంద్రి గాణి హయా నాహు నిష్కయాం నైపు గోచర న్

ఇంద్రియేభ్యః పరంబాధ్యా అధ్యక్షపరమమనః! మనశ్చ పరాబుధి బుధేరాత్మా మహావృక్ష! మహాతాపర మవ్యక్త మవ్యక్తా త్మకమహరి! పురిషాన్న పరంకించి తస్య కాస్తాసాపరాగతిః||

అశక్తువాక్యములు, ఇంద్రియము లను నశ్యములకంటె మార్గములగు విషయములను, విషయములకంటె మనస్సును, మనస్సుకంటె సారథిమగు బుద్ధిని బుద్ధికంటె కర్తవ్యమున అత్యంత వశపరమమును ఒకదానికంటె నొకటి కష్టతమని ఏకాగ్రచిందుచున్నది. ఈభావమునే భారతమునందలి

చ. “అదము దేహ మింద్రమహు లశ్యము బాతుడు నూత్న డవునూ తుగచయంబు ధౌర్వము తోరపులగములన్ దృఢంబుగా నురవడి బోకముండ వెరవోప్పగం బట్టినకాడు నేను పుక దెరపుకననపరమధీరుడు నువ్వయిదాడు డెయ్యె డన్” అనుపద్యమును చాటుచున్నది.

శాంతిపర్వమున గురుకు శ్రావణము వాగమధ్యయనముగోష్ఠీనిరాసంబుః దత్తవ్రతక మేనదోహయంగ దాఁ రమియున్ బ్రాక్షాశన క్షయము మేద్యరకర్మంబులయందు రాగభగదాక్షయము లేక యోగ్యులతోడక బగగాక యుగ్మయను భవ్యబ్రహ్మచర్యోక్తము.

అని చెప్పినవిధమున నేటికాలమున బ్రహ్మచర్యము సాగుట కష్టము కాని సత్సంగత్య ముభిలపించి, దుష్పరవాసము విడిచిచి శృంగారగ్రంథపరమము, మోటుచోద్యమము, మోటు సామెతల నుగ్మరించుట, బయస్సోపులలోన, నాటకములలోన, శృంగారవిషయప్రదర్శనముల సందర్శించుట మున్నగు వానిసారం బోషన్నచో మనోనిగ్రహము దుస్సాధ్యముకాదు. అట్టివానికి

“కనుక నటువంటివాడైనగాని రాత్రి ఏకతమ్యున శ్రీకాలి సోకజేసి తత్తలమున పరవశాయత్తుఁ డగుచు గోరైలిగురొత్త పైఁబడి గోరకున్నె”

అని తిరుపతికవులు తమ లోకాభివృద్ధివలన స్వసామాన్యముగ ద్రువపర్చిన వాక్యములు సత్యమార్గములయి “కలంబునే సతుల మాయతో ధీరచిత్తంబునన్” అను పెద్దన వాక్యమునక గల యథార్థము గోచరించును.

వివాహమైన పిదపను నింపతు లొకవిధమైన బ్రహ్మచర్యమువలంబించుట అవశ్యకము. పరస్పరసాహాయ్యము లేక బుద్ధివికాసములేక తనంతతాము జీవించుజుతువులకైన సంతోగమునకు ఋతుకాలనిర్ణయ మొందుకలదు. కాని మానవునికి

విషయమున కాలనిర్ణయమే లేదు గృహస్థాశ్రమమున విత సంధోరూపమున బ్రహ్మచర్య మాదరించవచ్చును. సంధోగాతి శతమువలన నరకులపట్టు కప్పి ఎన్నోవ్యాధులు బుద్ధిబంధుచున్నవి బ్రహ్మచర్య ముకలంబించినచో వివాహవయోనిర్ణయముతో పనిలేదు. పురుషు డిరువదియైదు సంవత్సరములవయస్సున వివాహమునకు పర్యవసానము నర్హుడగుచున్నాడు. పురుషుని పర్యవయవములకు నిరుదయైదు సంవత్సరములకు పూర్తిగా పుష్టి కలుగుచున్నది. సాధారణముగా నేవిద్యయైనను 25 సంవత్సరములలో పురుషునియగుట కవకాశ మున్నది. 25 సంవత్సరపునే మనుజునిప్రవర్తనము స్థిరపడును. మనుజు డెంతపాడ వెనుగుటకు నీలున్నచో యంతపాడపును 25 సంవత్సరపునే యెదుగను. 25 సంవత్సరములైనపిదప మనుష్యుడు స్థూలమునుకాని హేమగేడుగడు. ఈవయస్సున నతనివృత్తియు సాధారణముగా స్థిరపడును. కాబట్టి సర్వవిధముల 25 సంవత్సరములకు పురుషుడు వివాహమున కర్హుడుకాని అంతకు లోపించినవయస్సు గలవాడు వివాహమున కర్హుడు కాడని తేలుచున్నది.

ఇంక శ్రీమదయము: శ్రీమల కతిబాల్యవివాహముల జలన కలుగునట్లుములు మితిమీరియున్నవి. ఈ దురాచారమును రూపుమాపుటకు బొంబాయి పాస్తపులగు మలబారిగారును క్రి క్రి శేషులయిన వీరేశలింగము పంతులుగారు నెంతయైన క్షిప్రచేసియుంటిరి. బాళిక యుక్తవయస్సు రాకముందు వివాహమున మాట కర్చుము తెలియక తలదండ్రుల యిష్టానుష్ఠానములకు గుఱియగుచున్నది. అట్టి దాంపత్యము లేనియో పిదప ధ్రిష్టమగుచున్నది. బాలికను మనుజుడు పరించుటకు పూర్వము సోమ గంధర్వాన్నులు పరింతురనియు వారికాలము ప్రసము లేర్పడు వరకుండుననియు పిదపనే బాలిక మనుజుని పరించుట కర్హులనియు స్మృతివాక్యములు తెల్పుచున్నవి. చిన్నతనమున గర్భముగరించిన శ్రీమదయము, దుగ్బలులగు శిశువులను ప్రసవించుటచే దేశభక్తియమునకు గారణమగుచున్నది. ఇంక వైద్యవ్యయ ననుభవింతువారి సంఖ్యల బరిశీలించిన నిరుపది సంవత్సర

ములలో పురుషుల గమనము శ్రీమల సంతోషము, విధులంగ నున్న పురుషుల సంఖ్యయు అంతకంటె నెక్కుడుమనుస్సుగల వారిలోగల సంఖ్యలకంటె మెక్కుడుమనుస్సు శ్రీమలకంటె యాలస్యముగ వివాహముచేసినవారంత యొక్కవకాలము నుమంగలీత్యము ననుభవించుదురు. బాల్యవితంతువులసంఖ్యయు నంతకంటె ఎక్కువ నుండునట్లుకు సందేహములేదు.

శ్రీమల పురుషులకిని మక్కుయెముకలలో క్షయము కలదు శ్రీమల గర్భధారణమునకును ప్రసవమునకును పయోగముగ నుండునట్లు శ్రీమలకంటె పాత్రికాదుపురుషులకంటె కావరముగ నుండు నెముకలు నిర్మింపబడినవి. శ్రీమల పాత్రికాదుపురుషుల పాత్రికాదుపురుషులకంటె వెళ్ళుగన, తేలికగన, ఉత్తానముగ నుండును. ఒక్కొక్క మక్కుయెముక మూడు చిన్న ఎముకల కలయికచే నేర్పడుచున్నది. ఆ మూడు యెముకలు నొకదానితో నొకటి కలియుటకు వాని మధ్యనుండు మెత్తయెముక నిట్టపడినగాని మక్కు ఎముకకు లెము కలగదు. ఈ ఎముకగా మారుటకు 13, 14 సంవత్సరముల వయస్సున వారంబించి 20-25 సంవత్సరములవయస్సులో పూర్తిగా ఎముకగా మారును. శ్రీమల సంతోషజీవనమునకు గర్భధారణమునకు ప్రసవమునకు నీ క్షయము కలు బలముగానుండు టాక్సకముగాన, అధమును 16 సంవత్సరములకు లోబడినవయస్సుగల శ్రీమలసంతోషజీవనమున కన్నట్లు రాలని తేలుచున్నది. పూర్వము బ్రాహ్మణులు సహితము రజస్వల్యాంతరవివాహములు చేయుచుండిరిని ఇప్పటి వివాహకాండలో నేకరువు పెట్టు మంత్రార్థములవలన సుస్వక్త మగుచున్నది నేడు బ్రాహ్మణేతరులు సహిత మతిబాల్యవివాహముల నొనర్చుట శోచనీయము.

పూర్వోక్తమున నీ క్రింది యారోగ్యసూత్రముతో నేకీకరించుచు నీవ్యాస మంత్రితో ముగించుచున్నాడు.

“ఈషష్ఠశతాబ్దాయాం అప్రాప్తః పంచవింశతిం | యద్యాధతే పుమాన్ గర్భః కుక్షిస్థ స్సరిపద్యతే || బాలోవా న చిరంజీవీ జీవేద్వా దుర్బలేంద్రియః || తస్మాత్ అత్యంతబాల్యాం గర్భధాసంకారయేత్ ||

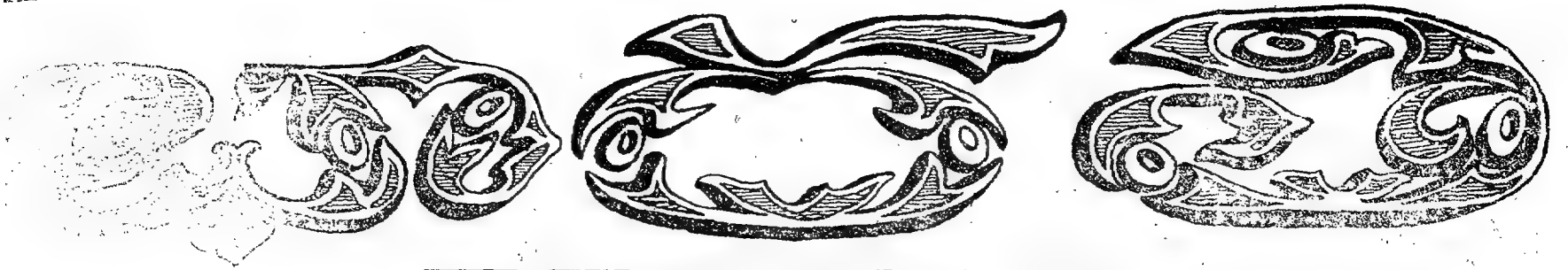
అ|| పదువారు సంవత్సరములకు లోబడిన శ్రీమలందు ఇకవదియైదు సంవత్సరములకు లోబడిన పురుషుడు గర్భమును కలుగజేసినయెడల అట్టి గర్భమునందలి శిశువు గర్భమునందే నశించును. ఒకవేళ కుక్షియందే జరించినచు చిరకాలము జీవించుట కష్టము. ఒకవేళ జీవించినచు బుహిషంబై హీనమైన ఇంద్రియముతో గూడియుండును. కావున మిక్కిలి చిన్న వయస్సునందు గర్భధాసము చేయరాదు.”

బ్రహ్మచర్యదీక్ష పరిపాలనము అంధ్ర బ్రాహ్మణులకై శారీరక మానసిక అధ్యాత్మికాభివృద్ధికి ముఖ్యావశ్యకముగాన పురుషులకు 25 సంవత్సరములపుగను శ్రీమల 15 సంవత్సరములలో పురుషు వివాహము చేయరాదని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు, అను తీర్మానము గత అంధ్రమహాసభవారు తీర్మానించినట్లును ఆ తీర్మానమునకు అడబిల్లులకు 12 సంవత్సరములకు ముగిసి అకు 16 లేక 18 సంవత్సరములకును అని యుండవలయునని నాలుగు సవరణలు ప్రతిపాదించబడినట్లుల సవరణలతోటి పై తీర్మానమును పత్రికామాలయమున ఆంధ్రలో కమనకు విమర్శనార్థమై ప్రచురింపబడినట్లుల ఆంధ్రసభా స్థాయిపంపు కార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నారు.

పై తీర్మానము ప్రజామానమును బడసి కార్యరూపము దాన్చిన ఆంధ్రబ్రాహ్మణులకై శారీరక మానసిక అధ్యాత్మికాభివృద్ధికి దోడుపడుటయే గాక మానఃజాతి అభ్యుదయమున కంతటికిని తోడుపడునట్లు నిర్వివాదాశయము. కాని ప్రస్తుత దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి పై తీర్మానమును అనులంబించుట యందుగల సాధ్యసాధ్యములను యోచించుట ముఖ్యకర్తవ్యము.

బ్రహ్మచర్యవ్రతము కేవలము మానసిక శక్తిపై ఆధారపడియున్నది. దీనికి సహవాసదోషముకూడ కొంతవఱకు దోడుపడును. దుష్టసహవాసము ఘటించిన సంవత్సరములలో బ్రహ్మచర్యవ్రతము బొందు పీనస్థితి వర్తనాతీతమగును. తీర్మానములను శాసనములను మనోసర్వములను నిర్బంధించి బ్రహ్మచర్యవ్రతము తీర్మానములవలనను శాసనములవలనను గలుగునని ఎంచు ఫలము కేవలరకపోవుటయే గాక మీదుమిక్కిలి దుర్భరస్థితికూడ సంప్రాప్తమగునేమో యనిపాడ భయమగుచున్నది భౌతిక శరీరమును నిర్బంధించుటకు సాధ్యము. కావచ్చును గాని మనోవృత్తిని నిర్బంధించుట కెరకిని సాధ్యము కావలదు. మనోనిగ్రహము లేకపోయిన ఈ మహా పవిత్రమున ప్రత్యమును చరింప కష్టసాధ్యముగ ను. మనోనిగ్రహముపైననే శరీరనిగ్రహ

అమ్మ తాంజనం డిపో, బాంబాయి - మదరాసు.

వచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది నివ్రచురింపబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రముల, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును.

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల సుచిత్రముగఁ బుటకు వీలులేదు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

భాద్రపదమాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

చాటుపద్యములు—వడ్డెది సుబ్బారాయణుడు గారు; నేపాళ-
హోలగ శబ్దములు—తాపీ భగ్యరావుగారు; హృదయపటము—
గాజెల్లి అనంతముగారు; నన్నయయతులలోని యనందర్పములు—
సూరిసుచ్చి కృష్ణమూర్తిగారు; కర్మ—కె. ఆన్నమరాజుగారు;
ప్రసన్నయాచన విమర్శనము—నిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తి
గారు; సికొరకె—ముద్దుకృష్ణమూర్తిగారు; మేఘసందేశము—బులుసు
వేంకటరమణయ్యగారు; ఆనందకందము—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావు
గారు; ఏరమ్మ పేరంటాలులోని పాటలు—పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ
గారు; నెలుగు—కొంపెల్ల జనార్దనరావుగారు; పద్మినీస్మృతి—వేం
కటకాళి—న కవులు; శివరామా!—పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు
గారు; చిన్ని పువ్వు—నాళము కృష్ణరావుగారు; ఆంధ్రనగరము—
దూపాటి కొండమాచార్యులుగారు; ప్రతిమానాటకము—వేటూరి
ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; ప్రకృతిపటము—పూడిపెద్ది వెంకటరమణయ్య
గారు; జైనులమతకథలు, 2—పంచాగ్నల ఆదినారాయణ శాస్త్రి
గారు; పాములాడు—కవికొండల వేంకటరావుగారు; కచటతపలు—
భువిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు; పల—[హరితకృతము]; విఘ్నే
స్వహాకూడ ఒకదేవుడేనా?—కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు; ఈజపు

దేశచరిత్ర - ప్రస్తుతచరిత్రములు—నేత్రకంటి శ్రీనివాసకోనేటిరావు
గారు; వేంకటేశ్వర కల్పవృక్షము—పండిత పురాణం సూర్యనారా
యణశీర్షులుగారు; పౌరాణికకాల వ్యవసాయచరిత్రము—వెంకట
వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు; తిక్కన కవిత—తూములూరి శివ
రామయ్యగారు; సత్వారుబాయి సహగమనము—అడవి శంకరరావు
గారు; ప్రళయనర్తనము—శ్రీ. శ్రీ.; అశోకుడు బౌద్ధుడా?—
బుర్రా లక్ష్మీనారాయణగారు; నాబాస—వెంకన్నపంతులుగారు; చాళు
క్యులచరిత్రమునుగురించి కొన్ని సంశయములు—యన్. వెంకటరమ
ణయ్యగారు; ఉమర్ ఖయూమ్—ఉమర్ ఆలీమాగారు; ఆంధ్రు
లెవరు?—గాడెనరసింగరావుగారు; కర్ణప్రత్యక్షి—వారణాసి లక్ష్మీ
నారాయణగారు; గీతము—అడివి బాపిరాజుగారు; భారతవర్ష
చరిత్ర—జాతీయవాదుల సిద్ధాంతములు—కోల వెన్ను రామకోటిశ్వర
రావుగారు; శ్రవణము—శ్రీపతి శ్రీకృష్ణరావుగారు; కళింగశిల్ప
ము 2—గొ. రామదాసుగారు; నాగానలహరి—సి. యమ్. శ్యా
మారావుగారు; కలగూరగుండ—అజంతాచిత్రములు; బాడపూరు జాతీయ
విద్యాపీఠము; ఎయిలస్ పెండ్లియాడితి; స్వప్తివిచిత్రము—; భిక్ష—ఈశ్వర;
విమర్శనలు—; సాధిప్రాయవిశేషములు—

చిత్రములు

త్రినర్ణ చిత్రములు:—పూర్ణిని; కాళీయమర్దనము.

సాధారణచిత్రములు:—గౌరీ శంకరులు; మైసూరు మహారాజగారి రజతోత్సవ చిత్రములు 2; తరిమివేయబడిన దక్షిణాఫ్రికాభార
తయుల చిత్రములు 2; యాదవపుర విద్యాపీఠచిత్రములు 2; కీ. శే. ప. సి. పార్థసారథిసాయుడుగారు; డాక్టరు అన్నాడిగారు; బెల్లెకొండ
సుబ్బారావుగారి శ్రీకృష్ణపాత్రిము; వెయ్యి చేతుల బద్ధవిగ్రహము; బాంబాయిరాజధానిలోని ఇత్తడి, రాగి పాత్రసామగ్రి చిత్రములు 5;
ఇతరచిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్స్ 'ప' ప్రకారము రు. 0-3-0 లు రిజిస్టరు పోస్టఖర్చు లధిక మగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మణియార్దరు
పంపిన ఈ ఖర్చులు తగ్గను. పి. పి. లు పంపినచో సొమ్ము ఆలస్యముగ చేరుటయు, పత్రిక సంపుట ఆలస్యమగుటయు సంభవించును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు వైన కల్పటాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు. 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు. 30
డిటా	1/2 పుటకు ,, 11	డిటా	1/2 పుటకు ,, 15
డిటా	పుటకు ,, 6	డిటా	1/4 పుటకు ,, 8
డిటా	1 పుటకు ,, 25		
డిటా	1/2 పుటకు ,, 13		
డిటా	1/4 పుటకు ,, 7		

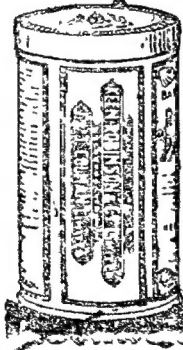
రిడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చారి
చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు—

మేనేజరు, “భారతి”, తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

మీరున్న
మీ కుటుంబము వాల్లున్న
సుకముగావుందురు.

రాబింసన్ బార్ లీని కొని చేయబడిన బార్ లీని న్న మీరున్న,
మీ కుటుంబము వాల్లును బోంచేసినయెడల, మీ కుటుంబము
సుఖముగావుందురు. దానిని దినమున్న బోంచేసినయెడల,
కడుపులోవుండు, పేగులున్న, ఏయొక్క బాడచేక రీతిగా
వుండును. కడుపులోవుండు యవియన్నియును సరిగావుంటే
మీరు సుఖముగా వుండవచ్చును. ఎండకాలముల్లో యీ
బార్ లీని న్నతో నిమ్మపండు రసమున్న, అయిసున్న, కలిపి
బోంచేసితే, త్రాగుటకు యీ పానకమును రుచిగా వుండేది
గాకుండ ఆరోగ్యమున్న, సుఖముగాను వుండును; స్వీరము
గాని లేక వేరే ఏ నొప్పిగాని వచ్చినట్లయితే బార్ లీని గురిగాని
లేక ఆ నీలుగాని కాచి బోంచేసితే నిండా అచుకూలముగా
వుండ చు. నీలవర్షము పూసివుండ దబ్బిలోనివుండు 1-వపును
లేక ½-వపును రాబింసన్ బార్ లీని తీయండి.

**ROBINSON'S
PATENT BARLEY**

రా బింసన్ బార్ లీని
తీయండి.

గోక్షీరవర్ధని

గోవు పాలను అత్యధికముగా వృద్ధిచేయును.

గోక్షీరవర్ధని ధృవభావ సహకారి. దీని సుపయోగించి గోవుల పాలను ఆరోగ్య
కరముగా చేసి నొనర్చరాదు? వాటి రోగములను నిర్మూలించి, పాల నభివృద్ధి
జేయు దివ్యాస్త్రము. ఆ ధీనిము గ్రోలినవారికి, పసికొట్లకు, ఏ యింజక్షనును,
ద్రవధములను వాడకుండానే ఆశీర్వరి తొలగించి కృత్రిమి చేసి బలము నిచ్చును.
నెలకు సరిపోవు 2 పౌండ్రా 1కి నెలకు 2-0-0. పొట్టపురులు వేరు.

ఆంధ్ర దేశమందంతటను

నెల 1-కి రు 15 జీతమును అలవెన్సు రు 5 యిచ్చబడును. నెలకు 60 పౌండ్లకు
తక్కువలేకుండా అమ్మవలెను. నెలాఖరులోగా సరావతు రు 80 కట్టవలెను.
తిడవకు 15 డబ్బాల చొప్పున పంపుదును. ఖర్చయిన నెంటునే ప్రకము పంపిన
వరకు పిచ్చాల పంప నగను. ప్రతి నెల 10-వ తేదీకు జీతములు పంపబడును.

నక్క-అమ్మనారలకు ప్రత్యేక కమిషన్ యిచ్చబడును. జనాదు గోవులకు 0-1-0 డిగ్ల పంపవలెను.

జలయవారు: Goksheeravardhani Powder Manufacturing Co., P. B. No. 314, MOUNT RD. MADRAS.

గజ్జికీలము

నెల డబ్బు 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0

ఈ లైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గజ్జ
నిలుము, చిల మొదలగునవి నశించును. తక్షక పనిజేయును.

రోమహరి

డబ్బు 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. సహా 0-13-0

ఈ ధన్యమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమములు
రండు నిమిషములలో మొదలంట రాచిపోవును. దీనివలన చర్మ
ము నలువెక్కదు, మంటయిండును. రోమములు రాచిపోవును.
అమృతాంజనం డిపో, బొంతాయి - మదరాసు,

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీ బేహమునెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదునో, నట్లే నీ శిరస్సుగూడ మురికిగాకుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శిరస్సుపైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములుకూడ యుండిన నీ వెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈచుండు వగైరాలు చేతనప్పుడు నీవు శేతు వహించిన అతిత్వరలో నీ కలయంతయు కరువుల మయము గాగలదు. గనుక నీ శిరస్సు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన ప్రయత్నింపు.

కామినీయా తలనానె (రిజిష్టరు)

నువయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరవీయదు. ఒక వేళ నీ కలయందు నూచుండినరకే ప్రశంసించి యుండిన రెండుమాడునాగు లీ నూనెను రామటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కడుక్కో లోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన ఆ మోటు మెస దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, కుమ్మరి లెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నువయోగించి దీని శ్రేష్టత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన

కామినీయా ఆయిలు
సీసా రు 1-0-0 తపాలచార్జి 0-6-0 8 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుదు.

నూనె న న ద్రవ్య ము ల కు రా జు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిష్టరు)

అతిచవుకయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియోనగు అనేక నువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నువయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్వమును, మంచి నువాస నకు అచ్చెరువందకతీరవు. మల్లె మున్నగు ఆ త్రుల కేవిధముగను తీసిపోదు. నేడే ఆదర్శను పొందు.

1/2 బొమ్మ ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/4 " "	"	1-4-0
1 డ్రామ " "	"	0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాచనకార్డులు. డజన్ 0-10-0 తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము

పోలు పజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
285, కామ్రామశీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

ఏల ఉపయోగింపరాదు

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అదృతమైన ఔషధములను వువయోగింపుడు.

- నేత్ర రోగములకు- "అఖ్యాకుర"ను ఉపయోగింపుడు.
- తామరకు - "కురెయిన్"ను "
- శ్వాసకాసరోగివదులకు- "అస్తాక్యూర్"ను "
- బలచయనకు- "హైవర్సు ఎమల్షన్ ఆఫ్ కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను "
- టానిక్ లకు- "నెర్వైజ్ టానిక్ మాత్ర"ను "
- "పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను "
- "ఈస్ట్ స్పెన్సి సిరప్"ను "
- "సిరప్ హైపో ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము"ను "
- "జిన్"ను "
- గనేరియాకు- "లికర్ శాంటల్ ఫ్లావా సి. కొవెయిబా కంబుచు"ను "

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా అధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి గనుక చాలా సమీపమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

అగత్యమైన విన్నపము.

ఒక ఆంగ్లేయస్త్రీ ఈ క్రిందివిధమున తెలుగుభాషలో నీ విన్నపమును వ్రాసి ప్రచురింపగోరెను:-

నేను ఈమధ్య ప్రేమమైన భారతదేశమును దర్శనము చేసితిని. ఈసారి ముందరికంటె మనోహరములు కలిగెను. ఎందుకనగా, జనులకు భూములను దారిద్ర్యమును యెదురెల గాను ముఖ్యముగా పశువులకును జంతువులకును ఆహారములేక హింసనీతిలోనున్నట్లుగా కనబడెను. దీనికి కారణమేమని తెలుసుకొంటిని, ఆ ప్రాంత్యములో 6 సంలనుండి ఆసలు ఐర్లము లేకలేదు. లేక చాలా తక్కువగా వచ్చినది అని చెప్పవచ్చును. అయినను ఈ విషయము దీనికి సంబంధమైన విషయమును ఇంకా ఈ పుస్తకములో వ్రాయట నాకు అసకాశము చేదు.

ఇప్పుడు ఈ విషయములో ముఖ్యముగా బాధపడుచున్నవారు కుక్కలును పిల్లియును గాడిదలుతో నా పని.

దేశభక్తులను భారతదేశపు గౌరవమును పోషించేవారికిని విషాదముతో నొప్పుకొనినదేమనగా, చెప్పిన జంతువులకు కలిగినటువంటి హింసమైననీతి యితర ఏమైన నాగరికతగల రాజ్యములో లేదు.

ప్రతియొక్క సలీకు ఇండియాదేశమును చూచుటకు దేశసంచారముచేసేవారు, వినోదముగా వచ్చేవారు, వారిలో కొందరు "మన సంచారములో విధులలోను సేవనున్నవారిని వేరెన్నోట్లలోను చచ్చిపోయినటువంటి దిక్కులేని ప్రాంతమైన సిల్హిసుండి జీవజంతువులు కనబడి మనస్సు నొప్పించి మనకు కలిగిన సంతోషమును చాలామట్టుకు చెరిపివేయబడినది" అని పలకకయెడగా విని మన మనస్సు క్రుంగియుండినది కాదా!

చాలామంది తెలుసుకొనినదేమనగా, కుక్క ఎంత విశ్వాసముగలది, తెలివిగలది, ప్రేమగలది మనుష్యునికి నేమీ తుడు యున్నట్లుగా శ్రేష్ఠమైన గుణముగల జంతువు.

ఇంటిలో మధ్యలో పెంచబడిన పిల్లియును, సాధువైన తెలివిగల పూర్వకాలములో గొర్రెయుగా పెంచబడిన గాడిద మితిలేని గుఱముతో చూచినదేమనగా,

ఆహారములేక చిక్కిపోయిన వ్యాధితో బాధపడుచున్న కుక్కలను, భరించరాని భారములచేత వంకరపోయిన పిల్లలను కాళ్లను, మేతలేని లేక సందరించుచున్న గాడిదలను, వాటికి కలిగిన బాధ వాటి కన్నులలో నగపడి నెల్లప్పుటికి మరువలేక మనస్సు నొప్పించును.

ఇటువంటి జంతువులు నెవ్వరును హింసజేసెని లేనప్పటికిని, జనులకు కాంతమైన దయగల గృహము కలిగినప్పటికిని, జీవము పావనమైనదగి సిద్ధాంతము కలిగినప్పటికిని, ఏమైనను చంపుట పాపమని నమ్మకము కలిగినప్పటికిని ఇంటి గడపయెదుట పాపము! చావునకు సమాపమున్న ఈ జీవజంతువులయందు కనికరము చూచు చూపించేవారు నెందరు?

ప్రతిదినము చూచి అలవాటుకలిగి పౌడయము నిర్ణయగా అయిపోవును.

అయితే కొందరికి అలాగున కాదు. కనికరముకలిగినవారమాయెను. అయినను నేమిచేయవలెనని తోచలేదు. కొన్ని దిక్కులేని జంతువుల ఆహారముపెట్టుట నేమి ప్రయోజనము. విస్తారమైన నీ కిడును తొలగించవు.

మహాత్మా గాంధీ చెప్పినట్లు పశుపక్షి కుక్కల అప్పుడప్పుడు చిన్నచిన్న ముక్కలును పెట్టి దీనికి ఆహారముజేయుట చెప్పవచ్చును. దానిని సరిగా పెంచుకొనవలెను. గాని లేక సర్కారువారిచేత సాధ్యమైనంతమట్టుకు నొప్పిలేని విధముగా వాటిని చంపబడనివలెనలెను.

మహాత్మా ఈ రీతిగా వ్రాసినందున వాదము ప్రతివాదము ప్రతివాదము జరిగినదని నాకు తెలుగును. అయితే ఈ విషయములో మహాత్ములొక్క అభిప్రాయమును సాధారణమైన జనులయొక్క అభిప్రాయములు భేదములేక ఏకీభవించునని కోరుచున్నాను.

పాశ్చాత్యదేశములలో అక్కరలేని కుక్క పిల్లి పిల్లులు పుట్టబడినాగానే చంపెదరు. ఈలాగున అక్కరలేని జీవజంతువులకు బాధ తక్కువ కలుగను.

అయినను హిందువులలో యటువంటిపద్ధతి సరిపడదనియు వారి అభిప్రాయములను మార్చివేయుట చాలాకాలము పట్టవచ్చునని తెలిసి ఇంకొక యుపాయమును విషయమై నాలోచించినాను.

జనులమీద జేసిన పన్నులనుండి లెక్కలేని పనికిరాని జంతువులను పోషించుట వీలులేదని విదితము.

ఏమిచేయవలెను! ఈ క్రింద చూచించిన యుపాయము శ్రద్ధా ఇంకా ఏమియున్నదని చెప్పగలరా? చెప్పగలిగినయెడల చెప్పుమని నేమి కోరుచున్నాను.

ఈ యుపాయమేమనగా, సలీలలో రెండు, మూడు పార్లకు యజమానుడులేని కుక్కలును యజమానుడు గుర్తు (కొల్లర్) లేని కుక్కలును పట్టుకొని తీసివేసి సాధ్యమైనంత

మట్టుకు నొప్పిలేని కుక్కమైనరీతిగా చంపబడవలెను. బోర్డులు ఈ పని చేయించబడినది.

అయితే దొరతనము మతము విరోధముగాను పదతి విరోధముగల చిత్తము చెల్లించిరి మనకు తెలుసును. గమక జనులు విన్నపములేత సాధారణమైన విధానమురీతిగా తమ ఇష్టములను వెల్లడించవలెను. యంతట దొరతనము ఏమైన చేసెనరని సంబోధములేదు.

ఇక్కడ నేను ప్రతియొక్క బుద్ధికలిగినటువంటి పురుషును ప్రేయము చూచి, ప్రశ్న నడిగెదను. ఏమనగా, దేవుని దృష్టికి "హింస" "అహింస" అను శబ్దములకు నిజమైన అర్థము లేమి?

కనికరములేకుండా లక్ష్యములేక ఏమిచేయలేక బాధపడుచున్న జీవజంతువులను చనిపోనిచ్చుట నిజమైన "హింస" కాదా?

కనికరముతోను పవిత్రమైన యుద్ధేశముతో బాధపడుచున్న నోరులేని జంతువులకొప్పి బాపునట్లు ప్రాణములను విడిపించుట నిజమైన "అహింస" కాదా! ఇంకొకసంగతిని ఆలోచించండి.

పశుపక్షి కుక్కలును సాధారణముగా వ్యాధి అనగా "మెంజ్" కలిగినది. అవి చాలా అంటువ్యాధి. కుక్కల నుండి మనుష్యులకు తగలవచ్చును. లెక్కలేని వ్యాధి (మెంజ్) గల కుక్కలు ఇండ్లయొద్ద మధ్య తిరుగుతుండి. ఈరి జనులకు అనేకవిధమైన చర్మపుష్కాగులు తగలుతుందని భావనా కాదగినది.

ఎట్లయినను పూరి తేమమునకు చాలా విరోధముగా యున్నదని నిశ్చయము.

సహాధరాలారా, పరమాత్ముని జీవమునకును భేదము లేక వికమత్యము అని సవాతన మహిమ సిద్ధాంతమును పితృ రీతియును కలిగినవారు! ప్రాణముతో పావనమైనదని నమ్మకముగలవారు. యూరికేయుండకూడదు! ధైర్యముకలిగి కార్యముజేయుడు. మిమ్ములను తిరస్కరించినవారును ఇంకా సహించకూడదు. వారు చెప్పినదేమనగా--"మీ బోధ ఒకటి, మీక్రియలు ఇంకొకటి" "మీరు ఇంటి మిద్దెపైకి వెళ్లి "పరమాత్మజీవము వికృతము" బిగ్గిరిగా ప్రకటించిన సమయమందు కోతిరూపముగల ఈశ్వరుడు అయిన అనేకరూపములలో మీ ఇంటి వాకిలిదగ్గర పనుపడి బాధతో చచ్చుచుండునట్లుగా యున్నాడు.

నోరులేని మనమిత్రులయొక్క సంఘముమొదలు.

హిందీవ్యాసరచనా పోటీపరీక్ష

దక్షిణభారత హిందీప్రచారసభ మద్రాసు, హిందీ యంధు "సాంఘికజీవనము" అనువిషయముపై అన్నిటికంటె మిన్నగా వ్యాఖ్యపరిచిన మూడు స్వంతవ్యాసములకుగాని చిన్న కథలకుగాని మూడుబహుమతులను ఇవ్వ నిశ్చయించిరి. బహుమతులు పుస్తకమురూపముగా రు. 6, 5, 4 విలువగలవి ఇవ్వబడును. ఇందులకై తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, మళయాళములలో వ్రేసిన మాతృభాషగలట్టియు ఇరువై సంవత్సరముల మించని వయస్సు గలవారు వ్యాసములను బంపవచ్చును. బహుమతులు పొందు మూడువ్యాసములు యోగ్యత ననుసరించి వరుసగా హిందీప్రచారకపత్రికలో ప్రచురింపబడును. వ్యాసములు 15 నెట్టంబరు లోపుగా "సంపాదకుడు హిందీప్రచారక పత్రికకు" చిరునామాకు చేరవలయును.

"హిందీప్రచారక" సభయొక్క ముఖపత్రికయగు హిందీప్రచారక ఈమాసాంతములోగా చందాదారు లగువారికి ఒక రూపాయి వార్షిక చందాకే ఇవ్వబడును.

దేవదూతవిద్యార్థి సంపాదకుడు

ట్రెస్లికేసు, మదరాసు.

వితంత్రి విద్యుద్వాహరలకు రేట్లు

హిందూదేశమునుండియు బర్మాదేశమునుండియు ఇంగ్లాండుకు గాని విద్యండుకుగాని విద్యుద్వాహరలను వితంత్రి మార్గముగా పంపగోరువారు యీక్రిందివార్షిక భరించవలెను.

దేశమధ్యమందుండి పంపబడువార్ల బొంబాయికి తంతిగా పంపబడును. అచటనుండి వితంత్రిమార్గముగా అది దివిద్యుద్వాహరగా పంపబడును.

వితంత్రిమార్గమున పంపబడవలెనని కోరినవార్లకుపై "వియా - ఇర్లు" అను మాటలు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

సాధారణవార్లకు మాట 1-కి 0-12-0 చొప్పున, డిఫర్టు మాట 1-కి 0-6-0 చొప్పున, ప్రభుత్వపు వార్లకు మాట 1-కి 0-6-0 చొప్పున, అనుబంధ ఉత్తర ప్రత్యుత్తర వార్లకు 8-12-0 చొ|| 20 మాటలవరకును అటుపైన మాట 1-కి 0-3-0 చొప్పుననున్న, వారముఅంత్యదినమున 8-2-0 20మాటలకున్న పైపడినవానికి మాట 1-కి 0-2-6 చొప్పుననున్న, పత్రికలకు పంపెడి లేక వచ్చెడివార్లకు మాట 1-కి 0-2-8 చొప్పున.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ నం|| నెట్టంబరు నెల 8 తేది, గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి	రు 126	మొదలు	140	మరి
బియ్యముబస్తాలు				
కుసుమ తెనాలిని ,, ప 42 కలవి రు	14	0	15	0 0
బిల్లారిని ,, డిటో	15	0 0	16	0 0
బిల్లారిని ,, డిటో	16	4 0	17	0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	10	8 0	11	0 0
నవ్వులు ,,	22	0 0	23	0 0

2. ధాన్యముపవ్వలు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16	0 0	17	0 0
నెసగలు ,, డిటో	18	4 0	19	0 0
నెసలు ,, డిటో	14	8 0	17	0 0
మినుములు ,, డిటో	17	0 0	19	0 0
ఉలలు ,, ర 195	14	8 0	15	12 0

3. నూనెపస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	150	0 0	152	0 0
నయ్య మ 1-కి	14	0 0	24	0 0
కొండాపురంవేరు నెసగపప్పుబా 1-కి	52	0 0	54	0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	48	0 0	50	0 0
వేరునెసగనూనెగానగ బా 1-కి రు 117	56	0 0	58	0 0
అమడము బా 1-కి	110	0 0	111	0 0

4. చిల్లరపస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	76	0 0	74	0 0
వూరపసుపు ,,	44	0 0	46	0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరుని) బా 1-కి	105	0 0	103	0 0
గుంటూరుపాయకటు నీలిమందు ముఱుగు 1-కి	రు 40	0 0		
కాళవా నీలిపాయకటు ,,	60	0 0		
బెల్లము బా 1-కి	రు 40	0 0	60	0 0
అసాచక్కెర బస్తా 1-కి	30	2 0	30	4 0
చింతపండు బా 1-కి	21	0 0	49	0 0

5. ఇనుము.

కట్టారకం బా 1-కి	28	0 0	80	0 0
చదం	24	0 0	29	0 0
రత్నండు	28	0 0	29	0 0

6. నూలు.

నం 20 బెన్ని సింహం యాటి	రు 6	0 0
నం 6 బెన్ని కట్టారి	రు 6	2 0
నం 24 ,, లాకి	రు 6	2 0
నం 60 ,, కారం బెన్ని	రు 10	8 0
నం 12 1/2 బరోడా	రు 6	8 0
నం 20 1/2 కాపురడి	రు 8	0 0
నం 40 బామ్మరు 1 1/2 పా	రు 11	10 0
నం 44 సాండ్	రు 5	12 0
నం 4 బెన్ని మసీదు	రు 6	0 0

7. దూది.

బోండానెట్టు బారన 1-కి	రు 400	0 0
కల్పాడుమాది ,,	రు 165	0 0

8. లోహములు.

నెండి 100 కులంకు	రు 58	10 0	రు 58	12 0
బంగారు, కులము 1-కి	21	0 0	21	0 0
సవరము 1-కి	18	8 0		
ఇత్తడి బా 1-కి	240	0 0	244	0 0
రాగి బా 1-కి	250	0 0	253	0 0

వగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0
అరికాళ్లు, అజిచేతులు, చర్మము కారకములకు, తిరిగా తిలన పగిలి నీరుకారటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తెలమును రాచి పగుళ్లు మాని జల పోయి మంచినరైన రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయమగును. వ్యర్థక్రియము.
అమ్మతొంజనం సిఫో, బొంబాయి - మదరాసు.

3137 U

పాఠశాల-తొను, మదరాసు.